ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్ప్రచురణము-సంఖ్య-3౨.

శ్రీరస్తు.

శతకసముచ్చయము

ద్వితీయభాగము.

అనేకపూర్వకవులచే రచియింపఁబడిన శతకములు.

పరిషత్పత్త్రికనుండి పునర్ముద్రితము.

కా కి నా డ.

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారిచేఁ బ్రకటింపఁబడినది.

కాకినాడముద్రాక్షరశాల, కాకినాడ.

1933.

వెల ౧౦ అణాలు.

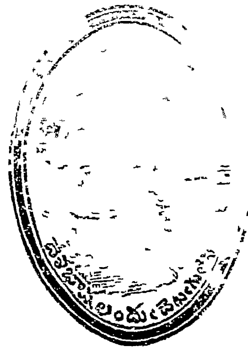
ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్ప్రచురణము-సంఖ్య-౩౨

శ్రీరస్తు

శతకసముచ్చయము

ద్వితీయభాగము.

అనేకపూర్వకవులచే రచియింపఁబడిన శతకములు.

పరిషత్పత్రికనుండి పునర్ముద్రితము.

కాకినాడ.

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తువారిచేఁ బ్రకటింపఁబడినది.

కాకినాడ ముద్రాక్షరశాల, కాకినాడ.

1933.

1-25

వెల ~~[illegible]~~

శ్రీరస్తు.

శతకసముచ్చయము.

ద్వితీయభాగము.

ఇందు బదిశతకములు గలవు.

మొదటిది — రామకృష్ణమూర్తిశతకము

అసంపూర్ణము. కవిపేరు తెలియదు 70 పద్యములు మాత్రము కలవు. దీనిని బ్ర॥ వత్స్యవోలు రాధాకృష్ణారావుగారిచ్చిరి ఆటవెలదులు. "రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి" అని మకుటము. పుట ౧-౬.

రెండవది — అగస్త్యేశ్వరశతకము

సంపూర్ణము, మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యులు రచియించినది. మకుటము నాల్గవచరణమున 'పెడనాభిధాన శివపురావాస్యాద్యగస్త్యేశ్వరా" అని యుండుటచే యతి సర్వత్ర "శ్వ" కు రిసాక్షరముల నియమముతో నున్నది. జగ్గయ్యపేట నివాసులు బ్ర॥ శ్రీ ములుగు వీరభద్రశాస్త్రిగారు పంపినది. పెడన గ్రామములోని యీశ్వరుని యంకితము. నడుమ నడుమం గొన్ని పదములు లోపించినవి. వృత్తములు. పుట ౭-౨౧.

మూండవది:— మన్నారుకృష్ణశతకము

పైడిపాటి వేంకటనృసింహాకవి రచించినది పోలూరిలోని మన్నారుకృష్ణస్వామి కంకితము. "చారుతరము దక్షిణ పోలూరివాస, వారితామిత తృష్ణ మన్నారుకృష్ణ" అని మకుటము. బళ్ళారిమండలము, హరపనహళ్లిలోని బ్ర॥ పాలపూండి నృసింహశాస్త్రిగారివలన లభించినది. సీసములు పుట ౨౨-౪౩.

నాల్గవది:— శ్రీతిరుమలగిరి వేంకటేశ్వరశతకము.

కవి శ్రీమత్తిరుమల నల్లాన్ చక్రవర్తుల సంపత్కుమార శ్రీనివాస వేంకటాచార్యులు. ఏకప్రాస కందములు. కవివృత్తాంతము సంగ్రహముగ శతకము చివరం జేర్పంబడినది. ఇది జగ్గయ్యపేట నివాసులు శ్రీమాన్ తిరుమలైనల్లాన్ చక్రవర్తి సంపత్కుమార వేంకటరాఘవ చక్రవర్తి అయ్యంగారు శతకముం బంపుచు వ్రాసినది. పుట ౪౪-౫౧.

ఐదవది:— శ్రీశ్యామలాంబాశతకము.

రెండవశతక మగు అగస్త్యేశ్వరశతకమును రచియించిన మల్లికార్జున పండితారాధ్యులు రచియించినదియె. సీసపద్యము. పెడనపురీలలామ రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ "అని మకుటము. జగ్గయ్యపేట బ్ర॥ ములుగు వీరభద్రశాస్త్రిగారంపినది. పుట ౫౨-౬౮.

ఆఱవది:—కంచి యేకామ్రలింగశతకము.

తొంబదియైదు పద్యములు మాత్రమే కలవు. పరిషత్పుస్తకభాండాగారమునందున్న వ్రాతప్రతులలో సంపాదింపబడినది. కవి పేరు తెలియదు "మదన [illegible] మహితచతురాత్మశతాంగ, కరధృతకురంగ కంచి యేకామ్రలింగ" అని మకుటము. సీసములు. పుట ౬౯-౭౬.

ఏడవది:—తిరుమల శ్రీవేంకటేశశతకము

[illegible] భగవచ్ఛాస్త్రి కృతము. రేఫప్రాస కందములు. 'తిరుమల [illegible] శ్రీవేంకటాధీశా" అని మకుటము. ఇక్కవి గోవిందశతకమును గూడ [illegible] వీరి జీవితవిశేషములు చెప్పుకవిసిగూర్చి ములుగు వీరభద్రశాస్త్రి [illegible] "...భగవచ్ఛాస్త్రులుగారు క్రీ. 1894 ప్రాంతమున జగ్గయ్య [illegible] పేట వేదోక్తముగ బౌరపద్వద్బ్రాహ్మణులతో నొనర్చిన సంగ్రా [illegible] మహా విద్వాంసులు, నాంటికే వారికి షష్టిపూర్తి యైనది. [illegible] యనునే 1 యీ తిరుమలగిరివేంకటేశశతకము 2. గోవిందశతకము, 3. [illegible] విజయము (హరికథ) మున్నగు తెలుఁగు కృతులు రచియించినారు. వీరు సంస్కృతమున స్తోత్రములు, ఉపన్యాసములు పెక్కులు వ్రాసియుండిరి. [illegible] లున్నారు. వారికడనే కొన్ని పత్రములు సేకరించి వ్రాసి యీరెండు [illegible] పరిషత్తునకు సమర్పించుకొను భాగ్యము నేను గాంచితిని." అని. పుట ౭౭-౯౮.

ఎనిమిదవది —మనోహరశతకము.

[illegible] ప్రాసయుతోత్పలమాలలు-పరశురామపంతుల రామమూర్తికవి. "[illegible] లపురిశ రాఘవనృపాల మహితనయా మనోహరా" అని మకుటము. పరిషత్పుస్తకభాండాగారములోనిది. పుట ౯౯-౧౦౬.

తొమ్మిదవది:—మనశ్శతకము.

పరశురామపంతుల లింగమూర్తికవి ? కందములు. పరిషత్పుస్తకభాండాగారములోనిది. పుట ౧౦౭-౧౧౮.

పదియవది:—శ్రీగిరిమల్లేశశతకము.

"రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ" అని మకుటము. కొమరరాజు రామలింగార్యకవికృతము. సీసపద్యములు. పరిషత్పుస్తకభాండాగారములో నున్నదానికిఁ బ్రతి పుట ౧౧౯-౧౩౨.

శతకసముచ్చయము

ద్వితీయభాగము.

---

౧. రామకృష్ణమూర్తిశతకము

— ఆటవెలఁదులు —

* * * * * *

అగ్రమందునున్న యాత్మతోఁబోరాడఁ, జన్నిబాలు నిందసేయఁడు
జ్ఞానిననుచు నీవు జనులదూషింపకు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౧

నామరూపసహితనానాప్రపంచంబు, శ్రోత్రనేత్రములకుఁ జూపుపాలి
జూచుచున్న నీవె చూడంగ బ్రహ్మంబు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨

పాలలోననుండి బైటఁదీసినవెన్న, పాలఁ గలిసిపోదు పాలనున్న
జ్ఞాని కలసిపోఁడు సంసారముననున్న, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౩

ఉప్పుఁగల్లుఁజూడ గొప్పవారాశిలోఁ, గలసిపోయి మరలఁ గానరాదు
బ్రహ్మమందు నీప్రపంచ మావిధమయ్యె, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౪

దురదమంటయుఁగల కురుపువంటిదిచుమీ, సుఖముదుఃఖమొందు స్థూలతనువు
ఔషధంబువంటి దాత్మయోగం బది, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౫

జలధినున్న చేఁప జలమునకై యటుఁ, దిరుగఁబోనె యన్యదేశములకుఁ
దన్నునిండుకొన్న తత్త్వంబు వెదకెదు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౬

భూమియందెపుట్టి భూమియందెపెరిఁగి, భూమియందె యణఁగు భూరుహములు
ఆత్మయందు జగము లావిధంబుగ నాయె, రామ. ౭

లింగదేహమనెడు పొంగుజ్వరంబున, సంధివలెను మాయ జగతిఁ బుట్టె
దానికౌషధంబు తగురాజయోగంబు, రామ. ౮

ఆత్మఁదెలియనట్టి యాచార్యుఁదెలిసిన, ఫలముదప్పిపోను బ్రహ్మమైన
నూరుపేరులేక యుండంగవలసెరా, రామ. ౯

నిన్న నేఁడుఁబుట్టి నిక్కుచు నీల్గుచు, నున్నవారె యెందునున్నవారు
యిందుఁ జిన్నపెద్ద లెవ్వరు చెప్పుమా, రామ. ౧౦

పందిరూపు గొనుచుఁ బాతాళమునకేగి, శివునిపాదములకుఁ జేరఁడాయె
నట్టివిష్ణుఁ డేమి యధికుండు చెప్పుమా, రామ. ౧౧

దేవుఁ డనుచు బ్రహ్మదేవునిఁ జెప్పరు, దేవుఁడైన వామదేవుచేతి
దెబ్బచేత శిరసు దెగ యిలఁ బడెనేమి, రామ. ౧౨

శివుఁడు దేవుఁ డనుచుఁ జెప్పరు నాతోడ, శివుఁడు దేవుఁడైన సిగ్గులేక
పాఱిపోవనేల భస్మాసురునిభీతి, రామ. ౧౩

బ్రహ్మదేవునితల బ్రద్దలైపోను శం, కరునియిల్లు వల్లకాడుగాను
వీరువేల్పులనుచు వెక్కెలపుట్టెరా, రామ. ౧౪

దేహమందున్న దేవునిగానక, దేవులాడనేల దేశమెల్ల
యెండమావులందు నిండేఱు భ్రమలేల, రామ. ౧౫

గురుఁడు బ్రహ్మమఱియుగురుఁడు విష్ణుండును, గురుఁడెత్రిపురదైత్యహరుఁడుసుమ్మి
గురుఁడు కేవలంబు పరమాత్మగానమ్మ, రామ. ౧౬

గురువులనఁగనెవరొ గురునిదేహపంబో, గురుని జూతునంచుఁ గోరువాఁడు
శ్రీగురుప్రసాదసిద్ధికిఁ బాత్రుఁడు, రామ. ౧౭

గురువుగురువనెదరు గురువెక్కడున్నాఁడు, ఆత్మదెలుపువాఁడె యాదిగురువు
ఆత్మదెలియఁగానె యాగుర్వతానాయె, రామ. ౧౮

మాయమాయ యనఁగ మాయెక్కడున్నది, మనసుతనకుఁ బెద్దమాయగాక
మనసుగెలిచినట్టి మనుజుండె దేవుండు, రామ. ౧౯

దేవుఁ డనగ వేఱె దేశాంతరంబున, వెదకఁబోవఁ గలఁడె వెఱ్ఱిగాని
వెదకువాఁడు నెవఁడొ వివరించి చూడరా, రామ. ౨౦

విశ్వమునకులోన వెలుపల నెడలేక, యున్నవాఁడు దేవుఁ డన్నవాఁడు
వానిఁ జూడఁబోయి వాఁడె వాఁడాయెరా, రామ. ౨౧

నూకగింజగానలేకను గాడిద, పుట్టెఁడూఁక కలయ బొక్కినట్లు
సారమెఱుఁగలేని శాస్త్రపారములేల, రామ. ౨౨

చక్రధారు లనఁగ శైవమతస్థులు, నేమొకాని మఱి సహింపలేరు
చక్రధారిగాని జనుఁ డొక్కఁడును లేఁడు, రామ. ౨౩

లింగధారు లనఁగ వెంగలి వైష్ణవు, లొప్పలేరు నిజము చెప్పలేరు
లింగధారిగాక లేఁడ యెవ్వాఁడును, రామ. ౨౪

మాయగాని యిదియు మంత్రంబులనుబోవ, గ్రహము తేలుపాముగాదు సుమ్మి
బ్రహ్మవిద్యలేని పరువులింకేటికి, రామ. ౨౫

నీచఘనము లనక నిను దిగంబరుఁ జేసి, ఒట్ట బైల విసరి పాఱఁద్రోచె

గుణవిహీనుఁ డితఁడు గురు నిఁకనుంచకు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౬

గొప్పవాఁడు నొకఁడు కొద్దివాఁ డొకఁడని, తోఁచకున్నవాఁడు దొడ్డవాఁడు
చావుఁ బుట్టుకయును సమము లందఱకును, రామ. ౨౭

తన్నుఁ గన్నయట్టి తల్లిదండ్రుల జన్మ, మెఱుఁగ లేఁడు మీఁద నే మెఱుఁగుఁ
బూర్వకథలు చెప్పి శోకిల్లుపోనేల, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౮

బ్రహ్మ మిది యటంచుఁ బట్టి చూపించిన, జ్ఞానికానివాఁడు కాన లేఁడు
అంధుఁడైనవాఁడు నాదిత్యుఁ గాంచునా, రామ. ౨౯

లేనివస్తువందు లేనట్లు దెలిసిన, యపుడె యున్న దున్నయట్లు దెలియు
గల యబద్ధ మనుట కాదె జాగరణంబు, రామకృష్ణమూర్తి. ౩౦

తాను ముక్తినొందఁ దనతోఁ బ్రపంచంబు, ముక్తి నొంద దనుట యుక్తిగాదు
నిదుర చెదరినపుడు చెదరవే కలలన్ని, రామ. ౩౧

దేశకాలము లఁట దేహేంద్రియము లఁట, పుట్టి పెరిఁగి చచ్చిపోవుట లఁట
కడువిచిత్ర మిట్టి కలఁ జూచి నమ్మకు, రామ. ౩౨

ఉన్నబరువు మోయనోపనివారలు, దానికన్న బరువు దాల్పనేల
ముక్తిగోరి శాస్త్రములు నేర్వఁగానేల, రామ. ౩౩

బొంకననుచు వ్రతముఁబూనిన యాదొడ్డ, ధర్మరాజు వ్రతము దప్పిపోవె
నింక నేమి వ్రతము లీనరాధములకు, రామ. ౩౪

విష్ణులోక మనుచు వేఱుగాఁ జెప్పుట, విష్ణువైరబుద్ధి వైష్ణవులకు
విష్ణుమయముగాదె విశ్వంబు సకలంబు, రామ. ౩౫

విష్ణుగీతమైన వేదాంతవాక్యంబు, విననివాని దేమి విష్ణుభక్తి
భర్తమాట వినని పడఁతి పతివ్రతా, రామ. ౩౬

పరమగురునిప్రేమ భక్తివైరాగ్యముల్, కలుగువారియందుఁ గలిగి యుండు
పాలుగుడుచుచున్న పడఁతులు పతికేల, రామ. ౩౭

మోహబంధనంబు మొదటికే తెగకున్న, దేహబంధనమ్ము తెగదుసుమ్ము
సిగ్గువదలిపోక చీరలు వదలవు, రామ. ౩౮

బ్రహ్మకైనఁగాని ప్రారబ్ధకర్మంబు, తప్పిపోవ దెంత తన్నుకొన్నఁ
దన్నివృత్తికొఱకుఁ దాత్పర్యము లవేల, రామ. ౩౯

దేహ మనెడు దొడ్డదేవాలయమునందు, దేవుఁ డొకఁడు గలఁడు జీవుఁ డనఁగ
జ్ఞానపుష్పమాలఁ బూని పూజింపుము, రామ. ౪౦

దేహమందె కలఁడు దేవుండనెడువాఁడు, దేహమందె యునికిఁ దెలియఁబోఁడు
అఖిలదేహములకు నాధార మాతఁడు, రామ. ౪౧
చదువు చదువవచ్చుఁ జదువునం దర్థంబు, తప్పకుండ విప్పి చెప్పవచ్చు
భావ మెఱుఁగువాఁడు బ్రహ్మవిద్వాంసుండు, రామ. ౪౨
క్షేత్రతీర్థములకు సేవింపఁబోవచ్చు, శిలలఁ జూచి పూజ సేయవచ్చు
నిన్ను నీవె తెలిసి నిజమైన గతినొందు, రామ. ౪౩
తల్లిదండ్రిపుత్రదారాదికంబును, గల దటంచుఁ జాలగర్వపడకు
కోమటైనఁ గలదు దొడ్డభాగ్యమెగాదు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౪౪
పుస్తకంబు కాలిపోయిన దానిలో, గ్రంథమింత యైనఁ గాలిపోదు
తనువులెన్నిచనినఁ దాఁ జావఁ డెపుడును, రామకృష్ణ. ౪౫
వేదవిదులు కోరివిడిచిన స్వర్గాది, ఫలమునందు నీకు భ్రాంతియేల
మక్కు వేల పుట్టెఁ ద్రొక్కిన కూటికి, రామకృష్ణ. ౪౬
స్వర్గనరకహేతుసకలకర్మాటవిఁ, బరమయోగవహ్నిపాలుచేసి
విశ్వమంత గెలిచి వెలుఁగు బ్రహ్మంబవై, రామకృష్ణ. ౪౭
ఫలము గల దటంచు భ్రాంతిచేఁ గర్మంబు, లాచరించుటెల్ల నీచవృత్తి
ఆజ్యధారచుమ్ము యజ్ఞానవహ్నికి, రామకృష్ణ. ౪౮
జననమరణరూపసంసారదుఃఖంబు, తెలివిపుట్టినపుడె తీఱిపోదె
స్వప్నమందుఁ గన్న సంకటంబులువోలె, రామ. ౪౯
వత్సరములు విద్య వర్ణాశ్రమాదులు, గలుగువాఁడు పెద్దగాఁడు చుమ్మి
యున్నవస్తువెఱిఁగి యున్నవాఁడే పెద్ద, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౫౦
ఆత్మ నెవ్వఁ డెఱుఁగు నతఁడె బ్రహ్మణ్యుండు, ఆత్మ నెవ్వఁ డెఱుఁగఁ డతఁడుమాల
యిల్లు వర్ణములకు నేర్పాటు చూడుమా, రామ. ౫౧
ఆత్మనెఱుఁగకున్న నాబ్రహ్మతోనైనఁ, జెలిమిసేయఁబోవ సిగ్గుగాదె
సత్య మెఱిఁగియున్న చండాలుసేవింపు, రామకృ. ౫౨
నామరూపములను నానావిధంబుల, నున్నఁగాని జీవుఁ డొక్కరూపు
పశువు వేఱుగాని పాలొక్కరూపంబు, రామ. ౫౩
ఒక్కయవయవంబె యొప్పునే దేహమై, యన్నియవయవంబు లగుటఁగాని
ప్రాణు లన్ని గూడఁ బరమాణురూపంబు, రామ. ౫౪
తెలివిలేనివాని బలిమిని దెప్పించి, దివ్యమోక్షపదవి దెలుపుటెల్ల

సరిగఁ జెవిటియొద్ద శంఖ మూఁదినయట్లు, రామకృష్ణమూర్తిరమ్యకీర్తి. ౫౫
గతి యెఱుంగలేక కైలాసవైకుంఠ, లోకములకుఁ బోవ లోలుఁ డగుచు
మతములందుఁ బుట్టి మతిచెడితిరుగును, రామ ౫౬
బ్రహ్మవిష్ణుశివులు పతు లఁట లోకంబు, పుట్టి పెరిఁగి చచ్చిపోవుటకును
గార్యమందు నెవఁడుఁ గానంగరాఁడేమి, రామ. ౫౭
నదిని దిరుగుచున్న నావపైవానికి, నొడ్డుమీఁద నున్నయూరు దిరుగు
అట్లు మనసు భ్రాంతి నఖిలవిభ్రాంతులు, రామ. ౫౮
భూమినున్న జలము భూమిగుణంబులఁ, బొందినట్లు మనసుపొందుచేత
మనసుధర్మమెల్ల మానదు తనకును, రామ. ౫౯
కట్టుబట్టవలెనె కట్టుచు విప్పుచు, నట్టితనువులందుఁ గట్టువడక
యెప్పటట్ల నీవు నొప్పుగా వెలుఁగుమా, రామ. ౬౦
పరఁగు సూక్ష్మతనువు ప్రాణమనోబుద్ధి, దశవిధేంద్రియాన్వితంబు గాఁగ
నందుఁ గలయ జీవుఁ డందురు నిన్నును, రామ. ౬౧
స్థూలసూక్ష్మదేహమూల మజ్ఞానంబు, కారణాంగ మనఁగఁ గల దదొకటి
దానిఁ ద్రుంపవలయు జ్ఞానసాధకముగ, రామకృ. ౬౨
నిన్ను మఱచి మున్ను నీవైనయట్ల యా, నిన్ను మఱచి మఱియు నీవు గమ్ము
నీవు నీవు గాఁగ నిఖిలంబు నీవౌదు, రామ. ౬౩
జ్ఞాని యనఁగఁ బ్రభువు జ్ఞాన మాతనిసొమ్ము, సొమ్ముపెట్టె లాగమమ్ము లెల్ల
మొరయఁ జదువువారు మోఁతకూలీ లయా, రామ. ౬౪
రాజుభార్యతోడ రమియించుచున్నను, నదియు బైటఁ బెట్టహానిగాదె
బ్రహ్మవేత్త ననుచుఁ బరులకుఁ జెప్పకు, రామ. ౬౫
ఇనుపపుల్లఁబట్టి యెండుతాటాకుపై, వ్రాసి నోసి నోటఁ గూసినట్టి
చదువు నమ్మఁబోకు సద్గతి దొరకదు, రామ. ౬౬
అన్యశూన్యపదము నందుచు దంపతుల్, సిగ్గుతోడ విడిచి చీరలెల్ల
రతిసుఖంబుగొన్నగతినుండు శివయోగి, రామ. ౬౭
పెండ్లియాడనిమ్ము పెండ్లాముఁదాచును, నొక్కటాచు వేశ్య యుండనిమ్ము
కన్నదానిపొట్టకడుపువత్తుటకోరి, రామ. ౬౮
చిన్ననాఁటనుండి చేసినకర్మంబు, గురునికప్పగించు కోర్కిలేక
గురుని కరుణలేక దొరకదు మోక్షము, రామ. ౬౯

కలుగువాఁడు నొకఁడు కలుగనివాఁ డొక, డింతెకాని వేఱె యేమిలేదు
యిట్టితెలివికంటె నెట్టిదో మోక్షంబు, రామ. ౨౦
ఏమిచేతఁగాని యీనరు లొకవేళ, వైరు లనుచు వదలవద్దు సుద్దు
శౌర్యమున్నఁ జంపు శత్రుషడ్వర్గము, రామ. ౨౧
సూర్యుఁ డున్నఁగాని చూడరు జగములు, కన్ను లున్నఁగాని కాన రతని
కన్ను లుండు టెట్లు ఘనబుద్ధి లయ మయ్యె, రామ. ౨౨
పాంచభౌతికాఖ్యభవనంబులోపల, నిన్ను మఱచి నీవు నిదురవోవ
నిన్ను లేపువాఁడు సన్నుతాచార్యుండు, రామ. ౨౩
నిదురపోతి నంచు నెదుటివానికిఁ జెప్ప, నిదురపోవనట్టు నిజముగాదె
బ్రహ్మమైనవాఁడు పరులకుఁ జెప్పునా, రామ. ౨౪
నీవు గలుగుకొఱకు నేనును గలుగుట, నేను గలుగుకొఱకుఁ దాను గలిగె
తానుతానుగాఁగఁ దనకెవ్వరునులేరు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౫
మోహజలధి నీఁదె ముక్తుఁడై శివయోగి, దేహమందునుండి తెలియరాఁడు
పరఁగుకాయలోనికరిడిప్రకారంబు, రామకృష్ణమూర్తి రమ్యకీర్తి. ౨౬

అసంపూర్ణము.

(ఈశతకము శ్రీయుత సత్యవోలు రాధామాధవరావుగా రిచ్చినది.)

శ్రీరస్తు.

౨. అగస్త్యేశ్వరశతకము.

శా. శ్రీమత్పర్వతపుత్రికాహృదయరాజీవాళి దృష్టిద్విష
త్స్తోమధ్వాంతనితాంతహేళి బుధసందోహాదిరాణ్మౌళి ని
త్యామర్త్యాలయవాహినీభువనభంగాభోగచూళీకళా
స్వామీ సత్పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౧

శా. ఆకాశంబు నిరావకాశ మదియేకా కేశపాశంబుగాఁ
గాకైవల్యపదంబునొందిన చిదాకాశప్రకాశత్సుధా
నీకాశప్రతిభాస్వరూప మిల వర్ణింపంగ శక్యంబె స
త్ప్రాకారా పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౨

మ. తలలుం గన్నులు నాల్కలుం గలిసి మొత్తం బైదునే లున్నతిం
గల శేషాహి భవన్మహామహిమ సాకల్యంబుగా నెన్న గా
సిలి కాలంబడి వ్రేలుచుండఁగ నొరు ల్చింతింపఁగా నెంతవా
రలు ని న్నో పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౩

మ. భవదుద్యత్కరుణాకటాక్షభవసంపద్వీక్షణాలబ్ధమ
త్కవితాలంకృతవృత్తపద్యశతసంతానప్రసూనాచ్ఛదా
మవితానం బిదిగైకొనం దగు మహామంత్రార్థసాంగత్యరూ
పవిలాసా పెడనాభిధానశివపూర్వ. ౪

శా. గంధేభాంధకదైత్యదర్పహర దుర్గానాథ దుర్వారగ
ర్వాంధు ల్గానఁగలేరు నీమహిమ జాత్యంధు లసదా పద్మినీ
బంధుం జూడనిమ్మాడ్కిఁ జిత్త మిది నా భాగ్యంబు విద్యావియ
త్పంథానా పెడనాభిధానశివపూర్వ. ౫

శా. శాంతస్వాంతసు   తపటదాశాంతస్వభూసర్వభూ
తాంతర్యామివి నీవయై నిఖిలలోకాళిం గడుం బెంప నేఁ
జింతింప న్మదిఁ గల్మిలేములకు నాసింతు న్భవద్భక్తిమ
త్స్వాంతంబా పెడనాభిధానశివపూర్వ. ౬

మ. క్షితి నిండూపలరాశి కౌముది శరాకీర్ణంబు గావించు సం
గతి భక్తిం గరఁగించి లో నినుఁ గొనం గానవ్వలెంగాక కు
త్సితకృత్యంబున మన్మథుండు సుమరాజి గెల్చెనే నిన్ను సు
వ్రతిలీలం బెడనాభిధానశివపూర్వ. ౭

శా. వాణీనాథరథాంగపాణు లరయ న్వాదించుచో జాలపా
ఘోణరూపములై భవత్ప్రృథుశిరోం ఘ్రు ల్సత్స్వహంపంబు క
ల్యాణీసేవ్యమదూర్ధ్వలోకముల పాలై రంత చిత్రంబు శ
ర్వాణీశా పెడనాభిధాన శివపూర్వ. ౮

శా. బాలుం డాదెనుకందుకంబుల క్రియ న్బ్రహ్మాండభాండావళిం
గేలం బట్టి తటిల్లతావిధమునై క్రీడించు నీతాండవో
ద్వేలాలోకన మేరికిం గలుగు హద్దిక్షేమ్మము...
ల్లాలౌనా పెడనాభిధానశివపూర్వ. ౯

శా. కాండ ప్రస్ఫుట కంఠనిస్వనరణ త్కింకిరవోగ్రాకృతిన్
శుండాలంబు లడంపనేర్చె ప్రమథస్తోమంబు చక్రాంగి
ఖాండాక్షిప్రమృతమైన నీ క్రియయథా కారవిరాక్షింప నీ
వ్వంటో పుం పెడనాభిధానశివపూర్వ. ౧౦

మ. కలదే లోకమువారికిం దలలపైఁ గణ్ణన్న రెవెల్లు నీ
తలనేకా డయిన న్సుధాకరధరత్వం బంతియుం జెల్లెనే
కలిగెంగా కది నీకు భక్తులారు లేకంబాదు రీవెంతలో
వల నున్నం పెడనాభిధాన. ౧౧

మ. తలపై జాహ్నవి దాపల న్గిరిజ చెంతన్నిత్యమై మోహిని
తిలకం బావెనుకం బ్రశస్తమునివత్నీజాతము న్నిరుఁ గాం
తల ౧౨

శా. శ్రీకంఠస్వపురోపకంఠ సునట... ...
గీకారార్ధవినీలనీలరుచిరాంగీ వేదభావాంతరం
గీకాంతావరవర్ణినీకృతరథాంగీసర్వసంపద్వ్రజ
త్ప్రాకారా పెడనాభిధాన. ౧౩

మ. చెనఁటు ల్నీవఖిలాంతరాత్మ వయి భాసిల్లంగ నిన్గాక తి
క్కినవేల్పుల్ దొరలంచుఁ బొంగెద రశక్తిం గ్రుంగుట ల్గాన ర
ప్పనికై లంజియ కొక్కఁడే మగఁడుగా భావించితే దానిజీ
వన మౌనా పెడనాభిధాన. ౧౪

మ. ఘనకై వల్యనిధానవత్కిత జగచ్ఛ్రేయా నిన్నారాయిం
చినభక్తాళికి ముక్తిలాభ మరుదే సింగారమౌ కన్నిం
ల్లిం జేరం జననెంచు బిడ్డనికిఁ దల్లీలాపయ పానజీ
వనసేవ ల్పెడనాభిధాన... ౧౫

మ. స్మరజద్భక్తిరసాంబుపూరితము (శ్రీ)మద్ధ్యానసావాలమం
దురహీ న్నీపదపల్లవాంకురము సంతోషంబుతో నిల్పి సు
స్థిరముం జేసిన దాన ముక్తిఫల మర్థిం గాంతు రానేర్పు చూ
పరు లెంచ న్బెడనాభిధానశివపూర్వస్వామ్యద్యగస్త్యేశ్వరా. ౧౬

మ. నరులుం గిన్నరులు న్మునీశ్వరులు నానానిర్జరు ల్గాడినం
దిరుగంబాఱునె లోకసంతతియు, సాధింపంగ నౌనే నిర
క్షరకుక్షింభరు లెందఱైన నొకశాస్త్రజ్ఞుండు వాదించు దు
ర్భరయుక్తిం బెడనాభిధాన. ౧౭

మ. సమయాచార్యుఁడ వీవు శిష్యుఁడ నజస్రం బేను సత్యం బవ
శ్యము నన్గావఁగ దాత వీవరయ యుష్మద్భక్తిభాగ్యంబు ని
త్యముగాఁగా భువి మించుఁ దద్వశముచేత న్మించునీమూర్తి త
త్త్వమయంబై పెడనాభిధాన. ౧౮

మ. సరసం బీఘటమందిరంబునను సుజ్ఞానాఖ్యదీపాంకురం
బురులీల న్వెలిఁగింపఁజేయుట సురవ్యూహప్రధానుండ వై
దొరవై చీఁకటియింట నుంట తగ దెందుం జూడ నీవేపరా
పరమేశా పెడనాభిధాన. ౧౯

మ. నెపమే నీవు జగద్గురుండ వనుచో నేఁజేయుపాపంబు లే
దెపుడైనం గలదేని జెందు నగ ని న్నే శిష్యపాపం గురో
రపియ న్వాగ్గతి నే నిరాఘుఁడ నిర............ధ
ర్మపరుల్ (శ్రీ)పెడనాభిదాన. ౨౦

శా. అంబాబింబఫలాధరేశ్వర శిరస్సాష్టాంగదండప్రణా
మం బేనిప్డు ఢొనర్తు నంత కభిరామం బెన్న లేదెందు ని
త్యం బేఁ జేసినతప్పులన్నిటికి డాయన్రావె సుజ్ఞానదీ
పంబీవే పెడనాభిధాన. ౨౧

మ. మును దారాపతి దక్షశాపహతి నింపుం బెంపుఁ బోనాడి కూ
లిన వానిం దగ నెత్తి నెత్తి నిడి పాలింపంగ నిత్యాశ్రితుం
డను నిర్దోషిని నీదుకాళ్లకడ నైనం జేర్చి రక్షించు టొ
ప్పునిదేనా పెడనాభిధాన. ౨౨

మ. గృహశల్యంబులు గూల్చి కట్టిన మరుద్గేహంబున న్నీదు వి

హము న్గ్రామము నుంచి క్రొక్కులిడువార ల్వండి నిల్లొడ్డి ప్ర
త్యహము న్నిన్నెఁగట్టి పూజలిడు వాఁ స్తవ్యాత్ములే లోకధూ
ర్వహ నీ కో పెడనాభిధాన. ౨౩

మ. హరుఁ డన్నన్ హిమవద్ధరాధరమనోహారికుమారీమనో
హరుఁ డన్నం ద్రిజగచ్చరాచరశిరఃస్రాంచచ్చరన్మృత్యుసం
హరుఁ డన్న న్మఱి శంకరుం డనఁగ నీవంచున్ భజింతుం బరా
త్పరుఁ డన్నం బెడనాభిధాన. ౨౪

మ. ఒకపూఁ టన్నము లేనివాని కెటు నోరూరంగ మున్మ్రాలు తిం
టకుఁగా నొక్కట్టిఁ బంచభక్ష్యములు నింటం గల్గు నేవెంట నిం
చుక గ్రొంచిన నిదయారస మ్ము పెంచున్ దాన నానావనీ
పకకల్పా పెడనాభిధాన. ౨౫

శా. శ్రీనాథా భవేంద్రముఖ్యదివిషచ్ఛ్రేణీమహోద్యన్మహా
స్థానా స్ఫూర్తిమండపాగిరిన ప్రస్తావవిద్యుత్ప్రభా
జ్ఞానాజ్ఞానతిమోవిరామ విమలజ్ఞానాస్త్రవిద్యానవ
ధ్యానాంచత్పెడనాభిధాన. ౨౬

శా. ఏకాలంబు జగత్త్రయంబు భరణం బేకాకినై యొంట్టి విం
తేకాదా బరనైకమాత యనుచు న్నాయమై యున్నచో
నెకెంతైన భరింపవచ్చు నిది వాణీరాజ్ఞిక స్వక్యమా
వాక్రవ్యం పెడనాభిధాన. ౨౭

శా. లోకానీకములోన దేహియనునాలో న్నాస్తియన్రాదు ము
న్నీకుం గట్టఁగ బట్టలేదు మఱి నిన్నెంత యాచించిన
న్నాకే మీవల దంచు కిందొసఁగు నానందింతు నీభక్తియ
స్తోకంజై పెడనాభిధాన. ౨౮

శా. వేదాంతంబుల వింద నీతనుమహద్విఖ్యాతి నిత్యంబుగా
నీవందంబోయినఁ బ్రవసీప్లి మఱి లే వింద న్నచందంబు ని
న్నాదిం జూపఁగ నేమి లేదు జగదాద్యం బన్న నీవంచు నే
వాదింతుం బెడనాభిధాన. ౨౯

శా. అన్నా చిత్రము పేదు వైభవము నీవా షడ్గుణైశ్వర్యసం
పన్నత్వ్యండవు చేదుబువ్వ పులితో లైపచీరయుం బూదిమే

గ్గన్నా చిచ్చగు నెమ్ముసొమ్ము నినుఁ గన్నం జాలు నీకల్మిమే
ల్వన్నేరా పెడనాభిధాన. ౩౦

శా. అన్నా ము న్వలపించె నే ర్పొనర ని న్నాపార్వతీదేవి నీ
కన్నం జక్కనివాఁడు లేఁడనుచు ని న్గామించి మోహించి ము
న్నెన్నో నోములు నోఁచి దాన నగ మయ్యె న్నీదుమే న్నారసం
పన్నం బై పెడనాభిధాన. ౩౧

మ. అనుమానం బొక యింత లేదు నగమీా వై పోతి వీవున్న రూ
పొనరం జెప్పినఁ బౌరుషంబు నగమై యొప్పారె నీజాడఁ జూ
డ నిజంబాడిన నిష్ఠురంబు వెనువెంట న్వచ్చు నాకేల నీ
పనియింతే పెడనాభిధాన. ౩౨

శా. తల్లిం గానక తండ్రిపే రెఱుఁగ కా తన్వీలలామంబె మే
లిల్లు న్వాకిలి తోడునీడ యని నీక్షింపఁ దచ్ఛక్తి నీ
వెల్ల న్నీ వని లోఁ గనుంగొనియె నింకేమైన నందున్నదే
పల్లెత్తం బెడనాభిధాన. ౩౩

మ. రసన న్నేల నయోక్తు లెంతప్రియమారం జెప్పినం బల్లకు
న్ననదాస్థాణుఁడ వంటి ని ట్లనుటకై నా గానరావైతి విం
తసిధారావ్రత మైన మంచిదనరాదా యిప్పుడే యింత యీ
రసమేలా పెడనాభిధాన. ౩౪

మ. జలగంధాక్షతపత్రపుష్పచయరాజద్ధూపదీపాదులం
గలకాలంబు నినుఁ భజించి నుతుల న్గావించి మెప్పించి లో
కులు నీయిల్లు గడంగి చూఱగొన నీకు న్మనిషి ట్లొల్లగా
వలసెంగా పెడనాభిధాన. ౩౫

శా. నీ వెందున్న సమస్తసంపదలు ముందే వేఁడి కొన్నంతలోఁ
గా వే యిచ్చి గణాధినాథులకొడల్ గైసేసి తద్భూతిచే
నావేశించి తిరింగ నెల్లెడల నీ యౌచిత్యమే యింతగా
రావించెం బెడనాభిధాన. ౩౬

శా. అయ్యయ్యో విష మేల తింటి వది నీ కాహార మెట్లయ్యె నా
నయ్యా కుత్తుకబంటి యున్నయది యట్లైన న్భయంబేమి నా
నుయ్యాలింపు సనాతనుండ వీఁక నీకుం జేటు రాదెన్నఁ డా

పర్యాసం బెడనాభిధాన శివపూర్వస్త్ర్యాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౩౭

మ. క్షమియింపందగు నెన్నఁబూనిన నశక్యం బస్మదీయాపరా
ధము లెన్నైన విడంగ నౌనె నిజపంతానం బవెంతెంత త
ప్పు మదింగూర్చినఁ గన్నతండ్రి మది నీ మోదంబు లోకాహిత
ప్రమదంబా పెడనాభిధా. ౩౮

మ. ధనదప్రాణపదంబు నీరజనసంతానంబు నీపాదద
ర్శనమైతే నదిగల్గునే యెఱిది గాంచం గల్గిన న్లోపమే
లనగుం బెన్నిధిఁగన్నఁ రేద కిఁకనేలా చింతిలం గ్లోకి
రనుతింతుం బెడనాభిధాన. ౩౯

మ. నుతియింపం గడ గానలేరెవరు విష్ణుల్ ధాత నిన్నీదు వి
శ్రుతరూపంబు గణింపలేక చతురాస్యుం డయ్యె శేషుం డథో
గతిపాలయ్యె శ్రుతుల్ చికాకుపడియె న్నా నీమహత్త్వంబు శా
శ్వత మయ్యెం బెడనాభిధాన. ౪౦

మ. జగతిం బుట్టినదాదిగాఁ గుటిలసంసారాంబుధిం ద్రోచి నె
వ్వగలన్ దొంగతనంబునం దిరుగు సర్వాంజాలఁ దచ్చౌర్య మో
నిగమాంతస్తుత చూడు పట్టుపడితేవిన్ భక్తిబంధించి నా
పగ సేస్తుం బెడనాభిధాన. ౪౧

శా. ఆబాణాసురుఁ డేమిచుందిడెనో వికాయింటివాకింటఁ గా
పై బంట్నైయనుంటు నాయుపమ నాయుంమున్న నాలోచనా
బంధంబున నుండు నీవు వారవై సత్యంబు సందేహమే
ప్రాఁబల్కు ల్పెడనాభిధాన. ౪౨

మ. కరుణాంతఃకరణంబు నీదనుచు నేఁ గాంక్షింప నిందొక్కటే
సరిగాఁ జూచెద వింతె చాలు నది ముం జట్రాతిరాముద్దుఁగూఁ
తుఁసయ్యాటల గట్టిదేటినది యాదుం గట్టిగాదే దయా
వరణంబై పెడనాభిధాన. ౪౩

మ. ప్రమథాధ్యక్ష మహోక్షసైంధవ జగద్బంధో దయాసింధవేం
దుమణిస్ఫాటికసన్నిభాంగరుచయే తుభ్యం నమో దేవదే
వ మహాదేవ దృఢప్రభావ చిదచిద్వ్యాపార మాంపాహి స
ర్వమనోద్యత్పెడనాభిధాన. ౪౪

మ. అనభిజ్ఞోన్మదభాగ్యగర్వచలనోద్యద్విస్మృతు ల్బాల్యయౌ
వనకౌమారజరాంతకాలముల సంప్రాప్తంబు లిందొక్కవే
ళ నినుం బ్రస్తుతిసేయఁగందు రని యేలా యుందు రందున్న నీ
పని విందు న్బెడనాభిధాన. ౪౫

శా. నానాశాస్త్రపురాణవేదపరనానందం బదెంతైన వి
జ్ఞానం బన్నది లేక వేఁడిన విశేషంబేమి బోధింప వి
జ్ఞానం బద్దములోనఁ జీకు గనునాచందంబు నన్నెంచు నీ
వానింగాఁ బెడనాభిధాన. ౪౬

శా. జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థలను నీసంసారమూహింప న
త్యుగ్రం బుట్టటు దుఃఖభాజనమునం దుత్సాహముంబొందు భా
వగ్రంథి న్నడలించి ప్రోవు మని నిర్వ్యాజ్యంచితిన్గాదె మ
... ... ౪౭

మ. సిరి దాఁజేరినఁ జేరుఁగాక జనరాశిన్ ధర్మకీర్తిద్వయం
స్థిర మన్పద్ధతి రెండుదప్ప మఱి యేదీ మర్త్యలోకంబునం
దరయన్ శాశ్వత మన్న దింకొకఁడు నీయందమ్యె సర్వం బహాం
తరలీల న్బెడనాభిధాన. ౪౮

శా. శ్రీమంతుండవు భక్తబాంధవుఁడ వుత్కృష్టార్థసీమా మహో
ద్దామా బిడ్డలఁ గన్నతండ్రి వెద నిర్దాక్షిణ్య మింతేల యో
స్వామీ నీశరణాగతుండ నిఁకనాపైఁగూర్మిరానీ శివా
వామాంగా పెడనాభిధాన. ౪౯

శా. ప్రాలేయాచలకన్యకాప్రియ భవత్పాదారవిందార్చనా
లోలుండై హరి నేత్రపద్మమునఁ దళ్కుల్బిల్కఁగాఁ బూన్చి త
త్కాలౌచిత్యము దీర్చికాంచెఁ గద నీకారుణ్యముం దా జగ
త్పాలుండై పెడనాభిధాన శివపూర్వస్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౫౦

శా. ఆర్యాలోల మదీయవర్తనము సవ్యంబైనఁ గాకున్న నా
దార్యప్రక్రియ కేమి లోపమగు నర్థప్రాణము ల్రెండు నా
చార్యాధీనములే కదా తుదకు నీసందేహముం దీర్ప దు
ర్వార్యంబా పెడనాభిధాన. ౫౧

శా. ఏ నిన్నమ్మితి నమ్మినం గుకు మదీయేష్టార్థసంసిద్ధి నీ

చే నేనాఁటికి నా నిదేమి పనిగాఁ జిత్తంబునం దోఁచె ని
ల్లైనం బ్రాణము లైదు నీకొసఁగి నీయం దైక్యమేఁ గాంతునా
రా నీతి న్బెడనాభిధాన. ౯౨

శా. పూర్వజ్ఞానము లేనివాఁడ నను సంబోధించి వేవేగ మ
ద్గర్వంబంతయుఁ గూల్చి భక్తినిరతుం గావించి రక్షింపవే
సర్వాభీష్టఫలప్రదాత వయి నాస్వామీ కృపాదృష్టిమైఁ
బర్వన్ శ్రీపెడనాభిధాన. ౯౩

శా. నీనామస్మరణంబె పావనముగా నిష్ఠం బ్రవర్తించు వి
జ్ఞానాత్ముండు కృతార్థుఁ డౌటరుదె దుశ్చారిత్రుఁ డైనం గళా
హీనుం డైనను ముక్తుఁ డౌఁ బరశివా యే త్యక్షరాంతస్సుధా
పానాప్తిం బెడనాభిధాన. ౯౪

శా. నీవొక్కండవు దప్ప నన్నెఱిఁగి మన్నింపంగ వేఱొక్కరుం
డేవంకం గలఁ డయ్యె నామొడల లేఁ డేవంక నీవింక న
న్నావంగాఁ దగుఁ బంకజాక్షునకు బాంధవ్యంబు నిత్యంబె సం
భావింపం బెడనాభిధాన. ౯౫

శా. నీసౌందర్యముఁ జూచి మోహినియునై నీరేజపత్రేక్షణుం
డేసైరింపక మున్ను మానివనవాటిం గూడె నిన్నన్న వే
రాస ల్బాసటమై నటింప మునిభార్య ల్గూడి సేవించు టే
త్రాసంబా పెడనాభిధాన. ౯౬

శా. కైలాసం బనిశంబుఁ జేరుఁ సుమహాత్మాండంబు నాపాదప
జ్జాలంబుం గడతోడునీడలయి నీజాడం బ్రవర్తింతు రా
లాలిత్యంబు విచిత్ర మందు నిను నేలాగంచు నీక్కొనన్
బేలౌనా పెడనాభిధాన. ౯౭

శా. కాదే రోగికి మృత్యుసన్నిహితమై కన్పట్టునావేళ నా
నాదివ్యౌషధమంత్ర తంత్రముల నానాపత్త్రప్రహారంబు నా
నాదిప్రాప్తశివాక్షరద్వయి నదే నల్లప్పుడిఁ గాంతు నీ
పాదంబు న్బెడనాభిధాన. ౯౮

మ. తనకుం గల్మి గలంతకాల మెపుడున్ దానంబు ధర్మం బటం
చును బుద్ధింతయు లేక తాఁ బొనిన దుర్దారిద్ర్యముం జింత సే

సిననేమా నది శైల మేదినతుడిం జింతింప నీపఁక్రకో
పనపహా నా పెడనాభిధాన. ౫౯

మ. ముకు గావించిన పుణ్యలేశముచ నేమో కూడుకొ కాని స
ద్వినియోగంబున కందరాని ధన మన్వేషింపనా గాక చో
రనరేంద్రాజ్ఞలచేతఁ దక్కు నెడ నర్థిప్రాశికి న్వట్టిక
ల్పన గాదే పెడనాభిధాన. ౬౦

మ......హితకంఠభూషణము రం గుల్మీతి తద్వల...
గణనం బైనవధూశిరోధినెడలంగా ధర్మరాహిత్యమై
గుణముంటం దలకొన్న భాగ్యము దొలంగుంగాక సంధిల్లునా
ఫణిభూషా పెడనాభిధాన. ౬౧

శా. ధర్మం బర్జునభూమిభృత్తిలకమే తద్ధర్మకర్మం బన
త్త్రర్మవ్యూహనికృంతనం బగుట సాధ్యంబన్న నీ కింతకుః
ధర్మంబన్నది యున్నఁ గాచికొను దధ్యం బాద్యదేహప్రభా
వర్మంబే పెడనాభిధాన. ౬౨

మ. అలసన్న్యాసికి లేదు తస్కరభయం బాభీతి సొమ్మున్నవా
రలకే వారిది లేమిగా దది దరిద్రప్రాణులంబైన ని
శ్చలమా భక్తిధనంబుకల్మి ధనికు లనత్యం బదే నాపద
ల్వలగొన్నం బెడనాభిధాన. ౬౩

మ. అతిలోభిం గనుఁగొన్న యాచకజనం బాకాంక్షమై నర్థసం
తతి యార్జించునె దాతలం గనిన పేదల్బంగి నీదర్శనో
న్నతి నింపొందు సమస్తభాగ్యశుభకందం బిందు కెందేది సం
ప్రతిచూడ న్పెడనాభిధాన. ౬౪

శా. శిష్టాచారములేల గ ల్గశుచి కీక్షింపంగ యావజ్జనో
చ్ఛిష్టగ్రాహికిఁ గల్గునెట్లు రుచి భక్షింపంగ నీరెండుఁ జెం
దష్టైశ్వరసమిద్ధభోగి కిల నీ యాశీర్వచఃప్రాభవా
వ్యష్టిః (శ్రీ) పెడదాభిధాన. ౬౫

శా. ఇంటింటం జని వంటకంబు గొనలే కిట్టట్టుగాఁ బెంటలో
కంటం బంటను బట్టి గీరికొని సాయంబైన కాకంబులా
యంటంటం జెయివీచుచు న్మెసఁగు నిత్యాశాశుచిగ్రాహి ని

...బానా పెడనాభిధాన శివపూర్వస్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౬౬

మ. కలకాలంబు గురూపదేశ విదితజ్ఞానంబులే కాత్మచం
చలమై విస్మృతిఁ జెందునప్పు డెదలో శంకించుమూఢుండు దాం
గలుపజ్ఞాన్నెలకుక్షపౌర్వ్వ మనుసంజ్ఞం దెల్పి ముందున్నదే
ఫలమింతే పెడనాభిధాన. ౬౭

శా. నీసద్భక్తి విహీనులై తిరుగు దుర్నీతు ల్తుది న్మోక్షుల
శ్రీసాంగత్యము గాంతురే నిజము గాపెందప్పి చింతిల్లకా
భాసిల్లం గలదే యనాథలకు సౌభాగ్యంబు తన్నంగళ
ప్రాసంబై పెడనాభిధాన. ౬౮

శా. బాలక్రీడల కెల్లమూల మగు సంభావించి యాడించు నీ
లీలామానుషవిగ్రహంబు విధికేని న్నిల్పఁ జాలించినం
గీలూడం బడు జంత్రపుం బ్రతిమపాల్కం బ్రాలు నీవేతగుం
బాలింపం బెడనాభిధాన. ౬౯

శా. తోడేల్లన్న మృగంబులట్లు మది.........
లాడింపంగ నెఱుంగలేక యము డాయంబోవు మర్త్యాళికిం
జూడం జుట్టము మ్రొక్కదైవము మది శోధింప నీకంటె నె
వ్వాఁడీవే పెడనాభిధాన. ౭౦

మ. సకలాఘోర్మితరంగసంగతము సంసారార్ణవం బందుఁ బొం
దికగా మత్తిలి యున్న చిత్త మనురక్తిం జేసి వైరాగ్యమా
ర్గక శావ్యక్తి నెఱుంగ నీఁగకును సౌగంధ్యంబు సొంపౌను ద
ర్పకభంగా పెడనాభిధాన. ౭౧

శా. ఎందుం దోడయి నిల్చియుండఁ దరి నీవెందున్న నీయందె నా
డెందం బిందుకు సందియంబువల దుండె న్భవ్యత్వత్పాదమిం
పొంద న్మట్టుచు బాసచేసెద నిదే యూహింప నీకాళ్ళకు
బందం బౌ పెడనాభిధాన. ౭౨

మ. ధరఁ బుట్టింపఁ గరంబుఁ బెంప ననుసంధానంబు గావింప నే
ర్పరివై సర్వ మనుగ్రహింప ననుఁ బ్రోవన్నీ కసాధ్యంబె యిం
దరవిందప్రభ చిత్రభానున కనాహ్లాదంబె నాతండ్రి నీ
వరవుండం బెడనాభిధాన. ౭౩

మ. కుడికన్నంబుజబాంధవుం డెడమకన్నోకాహితుం డగ్గినె
న్నడుమన్నిక్కిలికన్ను నం దొకట కెంటన్మాట ముచ్చెయ్యులిం
పడర న్నిగ్రహమం దనుగ్రహమునం దైక్యంబు సంధింతు చే
డ్పడు వేళం బెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౭౪

మ. కడువేగన్ గుడిచ్చింగువాని కట లింగం బ్రోక టన్దానె ని
న్నడి లోఁగొన్నమహానుభావునకుఁ గైవల్యంబు ముందెవ్వ డం
చడుగంగాఁ బనియేమి తన్నిణము వశ్యం బౌటయే గాక చా
ప్పడకున్నే పెడనాభిధానశివపూర్వ- ౭౫

మ. చనుచో నల్లక పట్టితెచ్చి మధురాజ్యక్షీరము లోవ్వసి పెం
చినసర్పంబు విషంబు మాననిక్రియన్ శీలంబు లెన్నెన్ని చె
ప్పిన మూఢుండు (నిజంబు) గన్గొనఁడు తద్వృత్తంబు లానైజక
ర్మనిరూఢిం బెడనాభిధానశివ- ౭౬

శా. ధీరోదారగభీరవాఙ్మధుర... ... ...
... ...గానోపుకా
వేరీవారి మునింగియున్నశిల పృథ్విన్మెత్తనానే కృపా
పారీణా పెడనాభిధానశివ- ౭౭

శా. అర్వాచీనవటద్రుమూలఫలవిద్యామూర్తి భాస్వన్నిజా
శీర్వాదస్థిరవర్ధమానమునిరాజీజ్ఞానదీపాంకురా
ఖర్వస్ఫూర్తి సమస్తలోకహితభక్తవ్రాతహృద్వర్తిదృ
క్పర్వా (శ్రీ)పెడనాభిధానశివ- ౭౮

మ. తను వెన్నంటఁ గడంగివచ్చు యముపంతం బంత దూలించి ని
న్ననుఁగుంగౌఁగిలి లోఁగొనం గనిన నిత్యానందుని జ్ఞానినం
దనునిం గాచి పదాహతిం గెడపి తో దండాయుధు న్నాథమా
ర్గనిరోధుం బెడనాభిధాన- ౭౯

మ. కడలిం బుట్టి దివంబు ముట్టి కడిమి న్గన్పట్టి జేజేల ని
ట్టడలెల్ల న్విడఁగొట్టి మిట్టిపడు నా కాకోలముంబట్టి నే
రెడుఁబండుం బలెనొత్తి పట్టి విగతార్తిం గ్రోలి తింత్రైన వె
ల్వడనీకం బెడనాభిధానశివ- ౮౦

మ. మదమాతంగబలాంతకారి చటులోన్మాదంబున న్మన్ను ద

న్నెదురుం గానక నీదుకయ్యమునకై యేతేరఁ బోకార్చి నే
ర్పొదవం దాల్చి తదాజినంబు కృతకృత్యం జేసితో వానిఁ జే
వదలిర్పం బెడనాభిధానశివ- ౮౧

శా. ఔరా తారకుఁ దల్లి సర్వ మెడసేయం గల్గి పెంజివ్వ కిం
పార న్నిన్ను మగంటిమి న్నగడీ నిప్పె నెల్గి చల్లాఱెఁ దా
నాఱంబోయిన దీపమోన భవదీయంబైన కౌమారకం
పాకోచిం బెడనాభిధాన- ౮౨

మ. సురసంఘాత విఘాతన ప్రతిపటిష్ఠుం డైన యయ్యంధకా
సురు విధ్వంస మొనర్చి (యంత) దిగ నేసు ల్పూర్వసామ్రాజ్యసం
భరణల్గా నభయప్రదాత వగుచు న్బాసిల్లితో లోక భా
స్వరలీలం బెడనాభిధాన- ౮౩

మ. రథరక్ష్యద్విరథాంగసారథిధనుర్బాణేషుధిజ్యాళియా
పృథివీనేదరవీందువాక్పతిసురాద్రి శ్రీవధూనాథవా
ర్నిధిభోగీంద్రులుగాఁ బురత్రితయము న్నిర్జించు నీచర్యలు
గ్రథురంబుల్ పెడనాభిధానశివ- ౮౪

శా. గాంగేయాచలచాప నీకొడలు నైగంగన్నఁ గన్పట్టు నీ
లింగాంగిం గనుచో మెఱుంగెడు పవిం గొంద అజ్ఞాను లే
నుంగుం గన్గొను కుక్షులుం బలెను మన్ను న్నిన్ను నీవెన్నఁగా
వంగానేఁ బెడనాభిధాన- ౮౫

మ. శివనిందాపరు లైనవారికిది బొసిల్లంగ దృష్టంబటం
చవలీల న్మఖదీక్షితుం డఘపురాఢ్యక్షుండు దక్షుండు ము
న్నవలాలాయుత మైన గొఱ్ఱెతలతోడం గుందఁగా నున్న మా
న్పవశంబే పెడనాభిధాన- ౮౬

మ. సుమనస్సుం డొకవేళ నార్ద్వితమనస్తోకంబుగా ముట్టిన
న్విమలజ్ఞానము గోలుపోయి నినుగా వేఁటెందుచేపట్టునే
నుమనస్సింధువు నైజ మొందదె విపార్చుల్ గ్రమ్మఱం బుట్టి తం
త్రమఖేశా పెడనాభిధానశివపూ- ౮౭

మ. మలదేహు ల్పదివేలు గూడినను సామ్యం బొందురే నిత్యని
ర్మలచిత్తుం డగు న్యోక్షభక్తునికి సామాన్యంబు పో దున్న ము

న్నలరాయంచ కనంగుపుల్గులు సమం బౌనయ్య వేఁడొండనా
వలదింకం బెడనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౮౮

శా. నీలగ్రీవ మహానుభావ త్రిజగన్నిస్తారణపారీణ కా
కోలాహార భుజంగహార నగరాట్కోదండ సంపోషితా
భీలాంభోజభవాండభాండ సదరీభృద్వల్లభస్నేహకృ
త్పౌలస్త్యా పెడనాభిధాన- ౮౯

మ. బగుతుం డెంతయు నాజవంజవ సుఖభ్రాంతిం దగుల్కొన్న నీ
జిగి యజ్ఞానముగాదు వాని యెడ కౌచిత్యంబు గాదేని పై
నిగుఱుల్ గప్పిన నిప్పునందు సెక లేనేలేదె నాసామి నీ
వగ వేలా పెడనాభిధానశివ- ౯౦

శా. ప్రాదుర్భావ వివేకమర్కటకిశోరన్యాయ మింపొంద మీ
పాదాబ్జంబులనంటి జంటగను రేవ న్నామనఃపుష్ప మా
మోదం బైనది యందుఁ బొందుగఁ జిదాభోగంబు నీకెందు కీ
వాదంబో పెడనాభిధానశివ- ౯౧

శా. పూనన్లేద బిడాల మాత్మశిశువుం బొందానె నాపిల్లలై
తేనేటీఱువఁ ద్రిప్పినం దిరుగు నింతే కాని నావల్ల నే
మానయ్యా ననుఁ గన్నతండ్రి విలఁ జోద్యంబె మదిన్నీ కుమా
ప్రాణేశా పెడనాభిధానశివపూ. ౯౨

మ. పలుమాఱుం బచకం బనేమిపుడు నాభాగ్యంబహో దేవ భూ
తల నిత్యోత్సవ నీవు నేననెడి భేదంబూన్చి నిన్నాటపా
టల ముప్పూఁటలు గొల్చెదన్ భ్రమరకీటన్యాయసంసిద్ధి తా
వలమయ్యెం బెడనాభిధానశివ- ౯౩

మ. ఘటజన్మార్చితపాదపద్మ నిజభక్తిస్వాంతరాజీవ వి
స్ఫుటలీలామణిసద్మ సంహృతజనస్తోమాతిదుర్దాంతహృ
జ్జటిలచ్ఛద్మసమస్తయోగి సుమనస్సంవేద్య విద్యుజ్జటా
పటలీభృత్పెడనాభిధానశివపూ. ౯౪

మ. శ్రవణానందముగా భవన్మహిమ లశ్రాంతంబు నే వింటి నీ
నవహేలాకృతి లోచనోత్సవ ముదీర్ణం బైతగం గంటి మ
ద్భవబంధంబు విడంగఁ గొంటి నిను నీ భక్తుండనై మంటి గా

రవ మబ్బెం బెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౯౫

మ. మొదటం దెల్పిని గొంత ముందెలియకేమో కొంత భూషించితి
స్నది దూషించితి నిన్ను నేమయినను న్నన్నంచు టర్వాంబు మ్రొ
క్కెద నే దాసరితప్పు దండమున నా కీడెంచి మేలెంచ సం
పదగల్గుం బెడనాభిధానశివ. ౯౬

మ. నతసంతాన భవత్ప్రసాదమునఁ జూర్ణ ప్రాయమై మత్పురా
కృతదుష్కర్మవితాన మంతయుఁ దొలఁగె న్నిత్యలింగార్చనా
రతి సాఫల్యముఁ జెందె నామతిఁ బునర్జన్మం బలభ్యంబు సు
వ్రతినైతిం బెడనాభిధానశివ. ౯౭

శా. నావృత్తాంతము విన్నవించితి సకృత్సన్నంబుగ యాలించి తీ
వానందైనఁ గొఱంతలేదు కడుమే లయ్యె న్నసేకాక నీ
సేవ న్నుస్థిర మైన ముక్తి నను డాసె న్నీవు నుం దోడుగా
రావచ్చుం బెడనాభిధానశివ. ౯౮

శా. ప్రారంభంబున ని న్నృతీశ్వరునిగా భావించి నే జెప్ప నొ
ప్పారం బూనిన నీసుభక్తిశతకం బయ్యెం బ్రపూర్ణంబు చే
తోరాజీ మఱి చిత్తగించి ముదితాత్మంజేయువే సద్గుణా
పారీణా! పెడనాభిధానశివపూ. ౯౯

శా. ఎన్న న్వాక్కుల సన్నుతింతు నను టింతేకాని తత్త్వాశలం
బెన్న న్నీస్తుతి గాదె కాన మఱి నీకే చెల్లు నిందెట్టి త
ప్పున్నన్నన్ను క్షమించి కాచుకొనునుద్యోగంబు దూరీకృతా
పన్నార్తా పెడనాభిధానశివపూర్వస్త్యాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౧౦౦

శా. భావింపఁ జరులెల్ల నీభువి భవద్భవ్యాభిధానాంకితం
బైవాక్చాతురి మీఱి సుస్తుతిహితం బాచంద్రతారార్కముఁ
... ... ౧౦౧

శా. శ్రీమంతు ల్మతిమంతు లుజ్జ్వలయశశ్శ్రీనాథసీమంతిపీ
సామ-తుల్ ఘనుకౌఁడురీవగరసంస్థాను ల్సదావృత్తినీ
నామోచ్చారణనిష్ఠఁ జేసి మఱి దీనత్రాణపారీణతా
ప్రాముఖ్యు ల్పెడనాభిధానశివ. ౧౦౨

శా. శ్రీయుం జేయును బాపు నాపదల నుర్వి న్నీమహాప్రార్థనం

బాయుర్వృద్ధి యశస్సమృద్ధి హితవిద్యాబుద్ధిసంశుద్ధి ని
శ్శ్రేయస్సిద్ధి యొసంగుఁగాత నిరత శ్రీరస్తు మత్సంగత
ప్రాయస్తే పెదనాభిధానశివ. ౧౦౩

శా. చిల్లీలాకృతి మల్లికార్జునఇతి శ్రీపండితారాధ్యహృ
త్ఫుల్లాంభోజవిహార భూరివిలసత్పుష్పంధయస్వామి వై
మల్లంపల్లి వసించియున్న త్రిజగన్మాన్యుండ వీవంత్రు సం
పల్లీనా పెదనాభిధానశివపూర్వ. ౧౦౪

శా. గంగాభోగవతీభుజంగ ఘజగగ్రైవేయకోత్తుంగ సా
రంగాస్వప్నవిపక్షభంగ కరసంప్రాప్తైకసారంగ సా
రంగాంకప్రగ్థితోత్తమాంగ మృదుసారంగీదృగార్యాపరి
ష్వంగాంగా పెదనాభిధానశివపూర్వస్త్వాద్యగస్త్యేశ్వరా. ౧౦౫

మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యవిరచితము.

సంపూర్ణము.

ఈశతకము

జగ్గయ్యపేఁటనివాసులు బ్ర॥ ములుగు వీరభద్రశాస్త్రిగారిచ్చినది.

శ్రీరస్తు

3. మన్నారుకృష్ణశతకము.

పైఁడిపాటి వేంకటనృసింహాకవి.

సీసపద్యములు.

(1) స్తుతిదశకము

శ్రీరుక్మిణీరమా క్రీడాకళాసత్య సత్యభామామనోజలజమిత్ర
మిత్రవిందాధరామృతపానచాతుర్య తుర్యకాళిందీనదీప్రసంగ
సంగమపుణ్యలక్షణాలక్షణాధీన ధీనయనాగ్నజితీప్రసాద
సాదరసల్లాపజాంబవతీలోల లోలదృగ్భద్రాముదాలవాల
వాలఖిల్యాదిమునిసంస్తవప్రభావ, భావమున నెంతు నిను విష్టపప్రచారుఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧

పద్మావతీమన పంకజసారంగ రంగదంభోధిపర్యంక మోద
మోదకభుక్తాతపాదరసాంగత్య గత్యంతరాభావఖచరరక్ష
రక్షశ్చమూమహారణ్యపావకకీల కీలాలభృత్తుల్యనీలవర్ణ
వర్ణమాలాజన్యోదీర్ణమంత్రాధార ధారణాయోగమేధావివరద
వరదయామతికుజనధూర్వహము వడువ, వడువ వేమాదకని వేఁడుపుడమి నెంతుఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౨

ప్రకృతికార్యేతరప్రబలనిత్యానంద నందనీకృతశతానందకామ
కామాదివర్గతమోముహితాదిత్య దిత్యపత్యసరోనదీననాగ
నాగలోకవిభుత్వభోగభోగిశయాన యానవేగఖగాధిపానిశాశ్వ
శాశ్వతవసుగుణైశ్వర్యదనామాంక మాంకస్థలలితోత్తమాంగదేవ
దేవకీకుక్షి వెడలి పీతెన్నపరిగె, పరిగెనని వేఁడురుద్రాదిసురల నెంతుఁ, జారు.

నిఖిలవేదాంతోపనిషదర్థసంభావ్య భావ్యతీతశుభాశుభద్వయజ్ఞ
యజ్ఞపర్యవసానహవ్యవహాహార హారకుండలభూషితాంగబృంద
బృందారకాష్టదిగీశరక్షణదక్ష దక్షాధ్వరాహిత దైవమాన్య
మాన్యస్తభువనసామ్రాజ్యసంపద్భోగ భోగసంభృతపరిస్ఫుటమహీన
హీనమతివత్సబాలుర నెత్తిదాఁచి, దాచియుతనైతినని వేఁడుధాత నెంతుఁ, జారు.

విశ్వసృష్టిస్థితివిలయకార్యనిదాన దానకృజ్జనకల్పతరుసమాన
మానసపూజావిధానహృష్టస్వాంత స్వాంతరింద్రియజిదార్యప్రణామ
నామజపావృత్తినీమవచోవాస వాసనాత్రితయనివారచతుర

చతురంతజాతిసంస్కారపరిష్కార కారణాచార్యయోగప్రసిద్ధ
సిద్ధవందితచాలవర్ణించిమరల, మరలఁ దెలిసితినని వేఁడు మఘువుఁ దలఁతుఁ, జారు.
గంగానదీజన్మకారణపదపద్మ పద్మామనోహరావచితిధిషణ
ధిషణామంత్రేతరదితిజఖండవిచిత్ర చిత్రాంసుతేజోవిశేషబీజ
బీజవత్పుషితనానాజీవపరిచార వారణేంద్రఘనస్తవప్రియాత్మ
యాత్మకళాలోకనాక్యతుర్యాసన్న సన్నహనాసురసైన్యహరణ
హరణరేంద్రార్చితశ్రీపదారవింద, వింద వైతివియని వేఁడు విదురు నెంతుఁ, జారు.
ఉభయపార్శ్వవిభాస్వదుదధికన్యాగోత్ర గోత్రజేశస్తుతఘోరకీర్త
కీర్తత్రయీబద్ధకవిమానసాసాధ్య సాధ్యచారణసమర్చ్యాప్రసన్న
సన్నద్ధమధుదైత్యసముపేతసంగ్రామ గ్రామణీగుణశార్ఙ్గనామధన్వ
ధర్మాదిపూరుషార్థప్రదతాత్పర్య పర్యంకకృచ్ఛేషఫణికులేశ
లేశమునునిన్ను వివరింప లేకనాఁడు, నాఁడునవ్వరునని వేఁడునరుని నెంతుఁ, జారు.
సనకాదిమునిమనశ్చరదంఘ్రిరాజీవ జీవతనుత్రయస్థిరనిశాంత
శాంతమానసజనైకాంతదృక్సముదిత ముదితానుసంధానమునివితాన
తానగానచణత్రిదశమానియోగార్హ గార్హపత్యాద్యగ్నిగతవపాద
పాదసంక్రాంతదిక్పతికిరీటస్తోమ సోమసూర్యగ్రహాసురుచిరాక్ష
రాక్షసాంతకదివ్యవిగ్రహాఖసూచి, సూచినక్లైంతుననినభీష్మునినుతింతుఁ, జారు.
ప్రతిదినాకాంక్షితపద్మాస్వయంగ్రాహ గ్రాహపీడితగజకష్టశమన
శమననందనరిపుక్షయదిగ్విజయమూల మూలప్రకృతికార్యజాలఖేల
ఖేలాంతరాళస్థలీలాచిదాభాస భాసమానసువర్ణభావుకపట
కపటనాటకకృతోద్గత జగద్వ్యతిరిక్త రిక్తసాధువిపత్సరిత్సుతరణి
తరణినిభనీహితోక్తులవిరిసెఁదమము, తమముఖముగంటిననినయుద్ధవుగణింతుఁ,
జారుతరమందహాస షోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౯
శ్రీయాదవాన్వయశ్రేయస్సరోహంస హంసశీతాంశుదివ్యావలోక
లోకేశలీలావివేకకార్యవికల్ప కల్పద్రుసురధేనుకల్పదాన
దానవగణమహీధరమహోగ్రశతార తారాభదధికణాకారకలిత
కలితమస్వాంతముష్కరదర్శనాభావ భావజముఖతనూభవనికాయ
కాయపరిదిగ్ధదుగ్ధప్రకాశమాన, మానసీసేవనిల్వునామానసమునఁ,
జారుతరమందహాస షోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౦

(౨) దాసనంగతిదశకము.

[illegible] రాజ ద్విజరాజగమనావతీర్ణభువన
[illegible] పద్మాప్తచేటీతపస్సపర్య
[illegible] నాదరహాస్యానుమోదచిత్త
[illegible] నాభీరణప్రహిణప్రసంగ
[illegible] వృపాపరాధి, రాధికాగోపనృపవధూరత్నజార, చారు
[illegible] నాలోల నాలోలవృత్తి నెన్నంగఁబోకు
[illegible] నాహీన నాహీనకృత్య మెన్నంగఁబోకు
[illegible] నాక్రూర నాక్రూరచేష్ట లెన్నంగఁబోకు
[illegible] నాచల నాచలచిత్త మెన్నంగఁ బోకు
[illegible] నా భాగ్య మేమొకాని, కాని నీసేవ నేఁటికి గలిగె నాకుఁ
[illegible] మందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౨

[illegible] యుష్మదాస్యంబు దాస్యంబు సేయని తామసులకుఁ
[illegible] భవదీయప్రభావంబు భావంబుచలియించు పామరులకు
[illegible] వేణుభృద్వేషంబు ద్వేషంబుమదినొప్ప ద్రిమ్మరులకుఁ
[illegible] భవదవలోకంబు లోకంబునడకల ప్రాకృతులకు
[illegible] ములచే నలరు జడునిఁ, జెదు నిరర్థకు నను దరిజేర్చుటెట్లు
[illegible] మందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౩

[illegible] నేచాలవా చాలవాచాలకశక్తి గలిగి
[illegible] వినఁగోరవా గోరవాకర్ణనకుతుక మెచిఁగి
[illegible] యభయ మీఁజేరవా జారవామాక్షులసఖ్య మెఱిఁగి
[illegible] వాడవా వాడవాడల ముచ్చు జాడ లెఱిఁగి
[illegible] యున్న, యున్నతస్థాననాదైన్యముడుపఁగదవె
[illegible] మందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౪

[illegible] మమ్మేలుకో మేలుకోయని దయామృదులహృదయ
[illegible] నన్నాదుకో నాదుకోరికలిచ్చి నలిననాభ
[illegible] నన్నుఁ జేపట్టుకో పట్టుకోకలు మొలఁగట్టుశౌరి
[illegible] పుణ్యంబు గట్టుకో గట్టుకోమలపాణిఁ గట్టినహరి
[illegible] జెప్పకుందు, కుందునామది దైన్యంబునొందనీకు
[illegible] మందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౫

ంప లేఁ డయా ప్రభువెందు నీకన్న నీకన్న బిడ్డని వీఁక నెన్ను
పతితుండు లేఁడయా పరికింప నాకన్న నాకన్నమహినొప్పు నరులలోనఁ
బడుచున్నపాటు లెప్పుడుఁ జెల్వనా విన్న నావిన్నఁదన మింకఁ బోవఁజూడు
గతినీవె లేరికఁ గడ తేర్పనాయన్న నాయన్నమాటల న్యాయ మెఱిఁగి
ఋది నిజం బని కరుణ నన్నేలితేని, ఘనియయిధంబు నీకథలాన లేనె, చారుఁగఽ
ంతునిదె నాకు విత్వంబు తాళిరా తాళరాగైక్యనృత్యప్రమోద
ంవె దైవము నాకు నీపదమానరా మానరా జాగు రామానుజన్న
నాకింత కెన్నిజన్మంబులో యెంచరా యంచరాయనిసాడిఁ గాంచినవారి
ప్రబలతాపత్రయబాధల కోపరా కోపరాగస్వాంతకుజనదూర
ముకసియిఁకనైన నామొఱ నాలకింపు, కింపురుషయక్షగంధర్వకృతసపర్య-
పనేర్చునే శ్రేయోనిశాంతంబు శాంతంబు నావంటిచపలమతికి
ఐమకూడనేర్చునే సంపన్నిదానంబు దానంబు నావంటి హీనగతికిఁ
జేకూరనేర్చునే చింతావియోగంబు యోగంబు నావంటి భోగరతికిఁ
బొసఁగంగనేర్చునే భూతహితత్వంబు తత్వంబు నావంటి దైన్యకృతికిఁ
గాన నిటువంటి పతితుఁడనైన నాకు, నాకుజాతునికట్ల నీనామమబ్బెఁ, జా.
ర్శ్వముల రుక్మిణీసత్యభామలు భామల్లసితముఖులై వసింప
ంయోష్ఠమునఁ గరాన్వితవేణుకాండంబు కాండంబునించురాగమున నొప్ప
ంశయద్వయిని మానితశంఖచక్రముల్ చక్రము ల్వేలయు తేజమునఁ దనర
ంమేన నిర్మలహేమాభవాసంబు వాసంబు దీపించు వన్నెనలర
ందుటఁగస్తురితిలకంబువొదలమించు, మించునీమూర్తిఁగాంచిసేవించువాఁడఁ-
ఽకృతామ్నాయభావణాచరణము ల్చరణముల్వ్యత్యస్త సరణి నిలిపి
ముక్రాంతసంతోషితాభీరవంశంబు వంశంబు మోవిపై వఱలఁజేసి
వర్గావసరచర ద్వారిదాబర్హంబు బర్హంబు మౌళి నేర్పడ ఘటించి
ంతిభూభయంకర దేవతాసుముఖంబు సుముఖంబు నోరగా సొంపొనర్చి
వట్టి నీదివ్యమగు తేజ మసువియోగ, యోగవేళఁ గనంబడు నొక్కొ నాకుఁ
జారుతరమందహాసపోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౨౦

— (3) పితృమాతృదశకము. —

దలనె బ్రహ్మంబు పదునాల్గుభువనము ల్భువనము ల్లెంకిగాఁ బూనెఁ గుక్షి
ంతనే విభుఁ డాద్యుఁడై మహదాదుల దాదులఁగా స్వతంత్రత విధించె

కీవి నేమేధావి జీవపార్శ్వస్థుండై స్వస్థుండై వటపత్రశాయి యయ్యెం
జెలంగి యేదేవుండు సృష్టిసంధాతను ధాతను నాభిపద్మమునం గాంచె
నట్టినిను దేవకిపిచండమునందు దేవ, దేవ నవమాసములు మోచి తిరుగుటరిది
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౨౧
శంఖచక్రగదాసినాధవ్యోక్షరములు కరములు నాలుగు పరిఢవిల్ల
ధృతకిరీటాధరీకృత భాస్వదుస్తంబు మస్తంబు నిస్తులమహిమ నొప్ప
లలితరేఖాభాసిలక్షణాస్పదములు పదములు పల్లవప్రభల నలరం
బూర్ణప్రతీకస్థభూషానికాయంబు కాయంబు దివ్యమంగళతం దనర
నెసంగునిటువంటినినుంబుఁటెంటంగన్న కన్నతలిదండ్రులెంతసంపన్నులొక్కొ.
ప్రచలితహేమాద్రిప్రజ్ఞావిశేషుండై శేషుండై పూనె నేజితజదార్తి
విధినిశివేళ నుదధిం బాఱ మత్స్యమై మత్స్యమై త్రిప్పె నేమహితకీర్తి
తరువంగం గ్రుంగు మంథానాద్రిం గూర్మమై గూర్మమైమోచె నేధర్మవర్తి
యతలస్థమహిం దిరస్కృతసోమభృత్సృష్టియై ఘృష్టియైయెత్తె నేస్పష్టమూర్తి
యట్టినినుంగొంచువసుదేవుండటిరయమున, యమునదాంటివ్రేపల్లెకునరుగుటరిది
ముందఱ నిడుకొని ముదుక నేర్పరిపాటి పరిపాటి తైలంబు శిరమునంటి
యూరువులందిడి యుదకశీకరములం గరములు సున్నితోం గలయ బులిమి
మృదులోష్ణధూతహరిద్రకృజ్జలముల జలముల దోయిట జలకమార్చి
కడువేగముగ మేనితడిని బయ్యెదనంట నెదనంటం జేర్చి పెంపొదవనొత్తి
కుత్తుకకు డాయంజేతుల నెత్తిపట్టి, పట్టివవి ముద్దుగొను తల్లి భాగ్యమే మొ-
నిటలస్థలిని జుక్కఘటియించుం గావునం గావునం బోరిడి కలంగు వేళ
బొమలక్రిందుగ రేఖ నమరించుభసితంబు భసితంబు కడు దుల్కి పడెడు వేళ
నొక చెక్కిటనె రక్ష నుంచు నంజనముచే జనముచేకొని ముద్దుగొనెడు వేళ
మొలత్రాట నింగువ ముడిచిన ముడివెట్టు ముడివెట్టిపురుడంటి బడలు వేళ
నందసతియిట్లునినులోచనముఱంగాంచి, కాంచినవధూటికధికంబుగాంగంబెంచె-
ప్రక్కలో నిడుకొని పలుమాఱు జోకొట్టి జోకొట్టి పుణుకుచు జోలపాడుం
బోరువెట్టిన భుజంబునం జేర్చి చిచ్చోసి చిచ్చోసి యని వ్రేళ్ళం జిచ్చుకొట్టు
హాయిరేయనుచు నుయ్యాలనుంచి లాలించి లాలించి మెల్లమెల్లనం గదల్పు
బూచివచ్చెనటంచు బుసవెట్టి బెదరించి బెదరించి మీంగాళ్ళం బెట్టియూంచు
నిన్ను నిన్నివిధంబుల నిద్రంబుచ్చి,బుచ్చిశిశువంచుం దల్లిపాలిచ్చు లేపి, చా.

వనిమాలికేవలార్భకుఁడనంజనుబాలుఁ జనుబాలు గుడువవే సమయమెఱిఁగి
వినఁజాలఁ బ్రొద్దెక్కె ననుచు నీవెన్నఁగా వెన్నఁగాచిన నేత నన్నమిడవె
లీల నుయ్యెలఁ బవ్వళించి పెంపొందుగాఁ బొందుగానిఁకని ద్రపుచ్చఁదగదె
తడవాయె నిద్రించి తాళఁడాఁకలికినో కలికి నేర్పున మేలుకొలుపఁగదవె
యనుచునందుండు నీతల్లినను మటప్పు,టప్పటికి వచ్చుఁగాంచు మోహమునఁగాదె-
నునురావిరేక నెన్నుదుటిపై నలకల నలకలాపాగ్రణిమై మెలంగ
నురమునఁ బచ్చల నొప్పి యొప్పుటెగోరు పులిగోరు పతకంబు పొంకమలర
నడుమున మణివితానపు మెఱుఁగంటుల గంటలమొలనూలు గల్లురనఁగఁ
దళతళదివ్యరత్నప్రభావలయము ల్వలయముల్ హస్తాగ్రములఁ జెలంగఁ
దనరు నీ జానుయానంబు తల్లి చూచుఁ,జూచుకంబులఁ బాలిచ్చి చొక్కఁగాదె-
కుడువ రాచను బువ్వగడియలో నుడుకు వే నుడుకు నేర్పననూఁదియిడుదు ననుచు
మీఁగడపెరుఁగుతో మెసవు మోగిరము వేగిరము వేడుక శుభాకృతియటంచుఁ
జెచ్చెర భక్షింపు చేకొని యీ వెన్న యీ వెన్న నేల నన్నెప్పు డనుచుఁ
ద్రాగురా నునుపంచదారతో నీపాలు నీపాలు సుమ్మి లేఁబాప యనుచు
నిత్యమును జిన్నిపాయపునిన్న భూత, భూతదయగల్గుజనయిత్రి బుజ్జగించుఁ-
శింశుమారస్థ దివ్యాంశువిగ్రహముల గ్రహములఁ దారల రాశికములఁ
బూర్వదిక్పాలాదిపుటభేదనంబుల నంబులఁ దనరు వప్తార్ణవముల
భూజలాగ్ని మరున్నభోభూతగణముల గణముల దిశల నాకాశచరుల
నతలాద్యధోలోకగతఫణిస్వాముల స్వాముల జంగమస్థావరముల
మృత్తుఁ గనుమఁచునీవునో రెత్తఁగాంచె,గాంచనాంశుక జననీ నీగర్భమందుఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితాముతతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౩౦

—(4) బాలదశకము —

నరుల కిందలిజీవనంబులు భంగముల్ భంగము వేదనప్రతతియందుఁ
జరము లిందలి గోవృషస్త్రీసురత్నము లగత్నము ల్గన నచరంబు లందు
నమృతాప్తికిందు ననాయాసమథనంబు మథనంబు లమృతసంప్రాప్తికందు
నిందవస్థలమూఁట నంద్యాశ్చర్యలు చర్యలు రెండవస్థల నెయందు
ననికదా వార్ధిఁదొఱఁగి బాల్యమునఁబాడి, పాఁడిపంటలుగల్గు వ్రేపల్లెనుంట
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౩౧

... ... సూతస్వని సారెకుఁ సారెకుఁ దోలుదొల్లఁ జప్పరించి
చిన్నారి దక్కినయి త్రి పృథుకుచా హార౦బు హారంబుగలతనుస్తన్యమాని [వి
యు త్తయసంధ్యలయుం మనుష్యనాముదముతో ముదముతోఁ జనుబ్రాలుపిమకఁద్రా
న్నూ మూర్తీకృతాజీర్ణవికారంబు కారంబు వారసంగతిని గ్రోలి
యుం ... గావెరత్స్థశవానుభవము, భవముగలవారలకుఁగ దాప్రాప్తమగుట-
నులుక కంకిటిఁ గొత్తియలఁ గూర్చునెమ్మది నెమ్మది వటపలాశమ్మఁ దలఁప
... జనుబ్రాలుగుడుచుఁ దానుడురుచినుడురుచి క్రతువపాహుతిదలంప
వా ... జనమనోహరణమానవలీల నవలీల లసి విభువ్యక్తి దలఁప
వక్షా ... భాండ మథనస్వనంబున నంబునమ్మోగ్ని రావంబు దలఁప
వం ... భక్తచే నలోపంబునంను, నంనుసంపత్తి గనుటనినొ్ందె మఱపు-
... కుంత ... భాస్వద్భుభపద్మచేఁ బద్మచేఁ గను నొత్తఁబడిన వెవ్వి
పావనకృష్ణుఁ గభంగత్వగంగకు గంగకుభవజనకంబు లెవ్వి
యచలిత యోగియోగానుసంధానప్రధానప్రచారంబు లైన వెవ్వి
సకలవస్త్రాక్రమాచార విస్రుతులంను శ్రుతులంను నృత్యాంబు ద్రొక్కె నెవ్వి
యట్టి నీపాదములు నందునింట బెదరి
బెదరికని తప్పఁ టడుగులు వెట్టుటరిది, చారు. 3౪

... పాలిష్ప డిమ్మని పటాంచలముఁ జంచలము చెందఁగఁ బట్టుసమయమందు
నమ్మ వెన్నమొసఁగు మనినుంథదండంబు దండంబునిడి పట్టుతఱిని మఱియు
నవ్వపెట్టవె బువ్వ యని లీల వ్రేలిచే వ్రేలు చేకొని పట్టువేళయందు
నప్పచ్చి దే తల్లి యని శుభాకరములు కరము లడ్డమువట్టు కాలమందు
నిట్టినీ శైశవక్రీడలింతి మెన్ని, మెన్ని పనులున్న మానినీయిష్ట మొసఁగుఁ, జారు.

సతతభక్షితమఘాహుతిసరసాన్నంబు సన్నంబుగాఁ దిన సరణిమెసవ
సర్వవేదాకృతి శ్రీరరపలుకులు పలుకులు గడుముద్దుగులుకఁ బలుకఁ
బ్రాణ్యంతరనుగత పాదపల్లవముల లవములగతి వీథి లగువులెత్త
శ్రుతిరవాకర్ణనశ్రుతివల్లవార్తల వార్తల సార్థక్యవ్యక్తి వినఁగ
నేర్చుకొను టద్భుతము గాదె నీవు మంద
మందచర్యలఁ బ్రాకృతుమ్మాడ్కి మెలఁగి, చారు. 3౬

అత్మాలయము దాఁటునంతకు నడుగున నడుగు నవీనకుహకతనిడుచు
నవలివీథికిఁ బోవునంతకుఁ బదమెత్తి పదమెత్తితిన్నగాఁ బాధుకొనుచు

నరసి నేస్తులఁ గూడునంతకు నల్లన నల్లనఁ గనువారి నడిగికొనుచు
నచటఁ బెన్నుద్ది యూ నంతకు గొబ్బున గొబ్బునఁ గసరి కేగో యటంచు
నాటలకు వేఁట వెడలి ఘేయరుచునంత, నంతధూర్తశిఖామణి వైతివౌర, చారు.

అన్న రా మనమాటలాడఁగఁ బోవలెఁ బోవలె వాటెంకఁ బొసఁగదోయి
తల్లులు గనికొట్టఁ దలఁతురు మనముల మనములఁ గోపంబు మాన రెపుడు
వెన్న దొంగిలి తెత్తు విను మన కిరువుర కిరువు రథోదరం బీదినంబు
ఆటల కధికుల మయ్యె యీమఁదలో మఁదలోలాత్మడింభకులకన్న
ననుచు నమ్మించి సకలగుణాభిరాము
రాముఁ దోడ్తోని రాజమార్గంబుసార వె, చారు. ౩౮

సంహిత విని వచోర్ఘురిఁ బదక్రముల క్రమములఁ దప్పక ఘనను చెప్పి
సాము చూచి ప్రయోగసంహార మనువుల మనువుల స్మృతిరీతిమహిమ లెన్ని
క్రయవిక్రయస్థితు లని యూదివృద్ధుల వృద్ధులగతి వివరించి మించి
పనుల నన్నిటిఁ గాంచి బహువిధోపాయము ల్పాయముల్గల వారిఫణితిఁ దెలిపి
ప్రబలు నిను ముఖబాహూరుపాదజన్మ
జన్మబాలురు గని నిల్వఁజాల రెదుటఁ, జారు. ౩౯

గళదచ్ఛదధిపయఃకణ మై వశీకర శీకరకణము నిరాకరించి
లవరజస్సహితావయవ మై విభూతిద భూతిదనర్చు శంభుని నెదిర్చి
చలదలకాస్య మై జలదపోతాంజనతాంజనగిరి శృంగ మపహసించి
నవనీతదిగ్ధమై పవిభవా భాసిత భాసితహరినీల మోసరించి
భువనమోహనమగునీదుబుడుతమూర్తి, మూర్తిమంతంబుఁజూపినాయార్తినుడుపు
చారుతరమందహాస ఘోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౪౦

(5) చోరత్వదశకము.

ఉదయాది నేధనాఢ్యుల కైనఁ జిక్కని చిక్కని పెరుఁగు వాసింప జుర్రి
ప్రొద్దు జామైన నేపుణ్యుల కందని కందని వెన్న నింపొంద మెక్కి
మధ్యాహ్న వేళ నెమ్మది నట్టుగట్టిన గట్టినయంపు మీఁగడలు మెసవి
యపరాహ్ణమున నెట్టనై తడవారిన వారినంటని పాలు వడిగఁ ద్రావి
ప్రతిదినం బిట్టిచోరకర్మప్రసిద్ధి, సిద్ధవడసితి వో మంద నుద్ధరింపఁ
జారుతరమందహాస ఘోలూరి వాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౪౧

[illegible] కెంగేలి చేయఁ బిన్నవు గావింపు గావింపు మిదియని మోవిగఱచి
[illegible] వింత నెత్తు నీయనుమని మనుమని... ... ...
[illegible] శకములవిన్నుగల్పించికొనసరి,కొసరిప్రేతలమానంబుగొంటివౌర,చారు.

[illegible] నింతకుఁ గన్గొంగుము రంగుదుకూలాంతరమున రమణి
నిహార వచ్చెశిశయనింతు నంచలములోఁ జలము లో నెడలింపు చంద్రవదన
[illegible] కచ్చనంతెకుఁ జవలించి చనువాఁడ చనువాఁడవారిదే ఘనము కలికి
యిలు నేక లేక పెన్నిరుల నొక్కడ నేఁడు కడనేఁడుగడ నేనె కంబుకంఠి
యానుమ నీకీతి సముమోక్తు లాను దరసి
యాసి [illegible]జమెల జారశేఖరుఁడవగుచుఁ, జారు. ౧౩

[illegible] యూర లేఁడని పతినినేఁ గలుగంగఁ గలఁగంగ నేటికే జలజగంధి
[illegible] జనినవాఁడు వచ్చునంతకు నంతకు నేఁ జాలనా లతాంగి
యటే పోయినమనోహరుని బిల్వఁగ నేల వగ నేలలేనె నిన్నిగురుఁబోఁడి
[illegible] దూఱుట నన్యతగుణి గామించునే మించునే నీమాటచంచలాక్షి
[illegible] బాలుఁడనాసురసప్రబంధ, బంధములనేరుననిపల్కి ప్రబలితౌర,చా.

లలితపుష్పిత పల్లవిత తాపింఛంబుఁ బింఛంబు నొఁదల బిగియఁ జుట్టి
మృదులనాదసుధాఝరీ నిరర్గళమున గళమున వనమాలికలు ధరించి
[illegible]గులు చెంగులుజారఁగా వారగామైవలెవాటువైచి
[illegible]తామృతాధరం బనుపవడంబున డంబున వేణుకాండంబు నిలిపి
గాన మొనరింప విని తాళమాన మెంచి
మెంచి ప్రేతలు నిన్ను మోహించి రౌర, చారు. ౧౪

గోపికల్ గ్రుంకుచుఁ గొలనిలో నుండఁగా నుండగాఁ జీరల నొడిసికొనుచుఁ
దీరభూజము నెక్కి తెగడుసుందరులను దరులను జేరఁగాఁ దలఁచికొనుచు
కలయించునిన్నుమాచిత్తలాకులముగాఁగులముగాదన దెయాకొఱంతననుచు
జరుగ మాకీప్పు డంబరముల నొప్పింపు నొప్పింపవలదు సుమ్మెప్పుడనుచు
హస్తములు మోడ్చి మ్రొక్కు రామాభిమాన
మానములుగాచి పటములు మరలనిడవె, చారు. ౧౫

నవరాగమకరంద విపులపంకాసార కాసారముల జలకంబులాడి
కుంకుమాదిసరాగశంకితచిత్రాంశు చిత్రాంశుకముల నచ్చికధరించి

యనుపమాననవగ్రహ ప్రభాభరణమాభరణమాలాగణం బరపి త్రొడిపి
లీలఁ గస్తూరిచే ఫాలభాగములందు గమలందుకొనుచుఁ జుక్కలఘటించి
పూతమానసలై గౌరిపూజ గూర్చి,కూర్చి నిన్ను వరింపరే గోపసతులు,చా.
మేఘవర్ణుని జూడవే ఘనసారమా సారమా యాపరిచ్ఛన్నుఁ డతఁడు
గోపరూపకుని గన్గొనవె హింతాళమా తాళ మాతరమె దయాఘుఁడతఁడు
కాంచనాంశుకధారిఁగాంచవే తిలకమా తిలక మాననమునఁగలుగునతఁడు
ఘనవేణునాదుని గానవే కుందమా కుందమా కనకున్నఁ గుటిలుఁ డతఁడు
మానధనహారియై యెల్ల మమ్మునను చు, ననుచుగోపికలరయరె నినుభ మించి
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ గి॥
కోరిచేపట్టెనా గోపకుమారుండు మారుం డనంగుని మాడ్కిఁ జనఁడె
పాలించెనా శౌరి ప్రచలితోపవనుండు పవనుండు నలుగడఁ బరువు లిడఁడె
నందనందనుఁ డేలెనా కలకంఠంబు కంఠంబు రాచి గద్గదతఁ బడదె
రక్షించెనా హరి రాకానిశాపతి శాపతిరోహితచ్ఛవిని గనఁడె
యంచుఁదమలోన నెన్నుచు నధిగమించి,మించి ప్రేతలునిన్ను మోహించిరౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. గి॥
వెలఁదులు నీకు ప్రేతలకు నీ విరుగడ విరుగడగాని బంధురత నిలువ
బాలికాకరతాళఫణితిఁ ద్రికాలము ల్లాలముల్మోఁడిటిఁ గనుట దెలుప
భవదభంగభ్రూవిభంగవితానంబు తానంబుఁ బలుకు గాత్రంబు నోలయ
నన్యోన్యకంఠవిన్యస్తహస్తమ్ములు తమ్ములు గల మృణాళమ్ము లనఁగ
రాసమండలగతి వేణురావ మలర, మలరహితవృత్తి మధ్యమందలరితౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.౬౦

(7) గోపాలనదశకము.

దధిభాండమథననాదమున దిగ్గన మేలుగన మేలుకని వత్సగణము విడిచి
ప్రబలుఁడై యలరారు బలరాము తోడనే తోడనేనెనరునఁ గూడి చెలఁగి
జనని గూర్చినపక్వము న క్కాత్తనలరుచు నలరుచు లెన్నుచుఁ జలిది మెసవి
భువనమోహనరావమునఁగరంబఱచుచుఁ బఱచుచుఁ గ్రేపులఁబాయఁద్రోలి
బాలకులు తోడరా నీవు పసులఁగాయఁ,గాయదూత్తమయులరతిగా దెమాందఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౬౧
అపరంజిబంధసూత్రాగ్రంబులాగుచు లాగుచు మట్టిచల్లడము దొడిగి
ధవళప్రభంబైన యవసరాసన్నంపు సన్నంపుజమిలికూసంబుఁ బూని

యెడరియారీతిమాయావ్రతైకలంప,లంపటలోనర్చుఖలులఁగూల్ప వెయదల్చి
చాయతరముఁ దహాస పోయూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౭౨

నృత్యంబు ఫణముల నెఱపి పెక్కుదలించి కదలించి కాళింగు గర్వమణఁచి
కను సన్న చేసి తాళ్లాని మహాబలుని చే బలునిచేతఁ బలంబుఁ గలనఁ గూల్చి
కని సుదర్శననామఖచరగర్వాహిని వాహినీశటకున దేహముడిపి
సఖుల ముచ్చిలి మింటఁ జనుశంఖమానుని చూకునీపాటని కూడికుంచి
చెలయవే దోర్బలత నెక్కిఖలులనైన, నైనవారిని బ్రోచుటకై వధించి, చా.

జనకుని నీట వాఁచిన పాశకరుని కింకరు నేకించను బదానాంతుఁ జేసి
కొమ్ములఁ ద్రుప్పఁ దాల్చిన వృషభాసుర భాసురభుజశక్తి బడలుపఱిచి
కినిసి హయాకార కేశినామారాతి మారాతిసుందర నీరుచేసి
బాలురఁ గలసి మాయాలోలగతి నాకుగతి నాఁడు వ్యోమరాక్షసు వధించి
కలనశూరులలోఁ బరాక్రమనిరూఢి, రూఢికెక్కిన వనమానరుచిరతేజ, చా.

గరువంపురజకుని నరిభయాకరమునఁ గరమున నుత్తమాంగంబు చఱచి
యనిలోనఁ ద్రొక్కవచ్చిన మత్తకుంభిని గుంభిని యణఁగఁ గూల్చివైచి
మల్లయుద్ధమున మత్తిల్లుచాణూరుని నూరుని గ్రహములఁ బోరి చంపి
చేరి ముష్టాముష్టి సీరిచే ముష్టికు ముష్టి కుత్సితహతి మొక్కవఱిచి
దృష్టిపథమునఁబడినయాముష్టకతిని.దతినిబరిమార్చిదోశ్శక్తిఁదనరితౌర, చా.

ఆజన్మశత్రుఁడై యవని నెక్కసులఁ రక్కసులఁ రట్టడినేలు కంసుఁ జాపి
ముచికుందనేత్రాగ్ని మొనయుటపాయంబుపాయంబుగాఁ గాలయవనునోర్చి
కూళ్లసత్రాజిత్తుఁ గూల్చి హస్తగతి దరగతిఁ జను శతధన్వుఁ ద్రుంచి
యాంతఃపురద్రోహులగుమురనరకుల నరకుల ముప్పొంగ వరుసఁ గూల్చి
ఖలులనిల్లవధింపఁగాఁ గ్రమమెపంగ, సంగరముచేసినట్టిదోస్సారధీర, చా.

అనిరుద్ధుఁ జెఱవెట్టి యాజి శంకరశక్తి కరశక్తి గలబాణు గర్వ మడఁచి
తనచిహ్నములు దాల్చునని సహింపని కానిపనికానిఁబౌండ్రకుఁదునిమివైచి
యాతని కనికిఁ దోడగు కాశికావరు కావరుఁ డని వాని గళము ద్రుంచి
కృత్తినంపిన మదోన్మత్తు సుదక్షిణు దక్షిణాకరహేతి దాడి నోర్చి
యీకరణిదుష్టజనములనేర్చిపిదప పిదపకృత్యము వెడలించిపొదలితౌర, చా.

పరిణయంబాడి దర్పము జనింపఁగ వట్టి పగవట్టికొనుశిశుపాలుఁ దునిమి
శంకరవరలబ్ధసౌంభకసహితుఁడై సహితుఁడై యెదరినసాల్వుఁ ద్రుంచి

దంతవక్త్రుని మహోద్దామకౌమోదకి మోదకీలితమనోమూర్తి నడఁచి
కలన నమోఘచక్రముచే విదూరుని దూఱు నీఁక నని త్రుళ్ళడంచి
యట్టిదుర్మార్గవర్తులనరసియోర్చి, యోర్చిధాత్రికిఁగడుమేలుగూర్చితౌర, చా.
సారె జూదంబాడి సభ నుల్లసము లాత్మసము లాత్మ నలరఁగాఁ జలుపుసుక్మి
బాణునిసేనాధిపతుల మ మ్మనిచూడు మని చూఁడు కుంభాండకాదిరిపులఁ
బురములఁ దరుల విస్ఫురితేచ్ఛ విహరించు విహరించు మస్మదద్వివిదకపిని
సతతతపస్సమాశ్రితమహావనులఁ బావనుల బాధించు పల్వలపురారి
బలునిచేనిట్లుశౌర్యసంపన్నికాయ, కాయములపీడఁజేసినకర్మసాక్షి, చారు.
కుడిచేత ములుకోలఁ గొని వామకరమునఁ గరము నశ్వములపగ్గములఁ బూని
శిరమున ముకుటంబు చెలఁగరంజన ఘనాంజనఘనాంగముల దుశ్శాలువైచి
రథికుని నదలించి రణమున దరము సుందరముచూపెడు చిఱునవ్వు గలిగి
సన్నద్ధచతురంగసైన్యవికల్పన కల్పసంగతి యపాంగముల నిలిపి
పార్థసారథివై చలపట్టి యాచి, యాచి కురుసేన నశియింపఁ జూచితౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ ౮౦

(9) శిష్టప్రతిపాలకదశకము.

మును నవమాసము ల్మోచిన దేవకి దేవకీర్ణపదప్రభావ మొంద
నిను దివ్యమూర్తిఁ గాంచిన వసుదేవుని దేవుని నినుఁ జేరు త్రోవ దెలియఁ
జేర్చి పాలిచ్చి పెంచిన యశోదాసతి దాసతీవ్రావాప్తివాస మొలయ
భవదమర్త్యక్రియాప్రాపితానందుని నందుని ముక్తితానకము నెఱుఁగఁ
బూర్వభవపుణ్యపరిపాకభూతిచేతఁ, జేతనప్రాయసుతుఁడవై చేసితౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ ౮౧
జనకులు వలదన్న వినక సంపదశక్తిఁ బదశక్తిఁ గొందఱు పరువు లిడుచుఁ
దోఁబుట్టు లాఁగినఁ దొలఁగి యావనగతి వనగతిఁ గొందఱు పాఱుకొనుచు
విభులుపోకుఁడటన్నవిడిచిరాజితమూర్తి జితమూర్తిఁ గొందఱుజతలుగొనుచు
మించి మామల నేమఱించి యాశాంతత శాంతతఁ గొందఱు జాలిగొనుచు
విప్రసతులిట్లుతెచ్చినవిందుమెచ్చి, మెచ్చుచుభుజించివాంఛితమిచ్చితౌర, చా.
దూరీకృతానిశాతురదుర్జనక్రూరు నక్రూరు బహుని ర్మలాత్ముఁ డనుచు
మన్నించి చేరిన మాలికాకారుని గారునీకెన యెట్టి ధీరు లనుచు
నరుగువీథిని నెదురైన వామనగాత్రి మనఁగాఁద్రివక్రత మలయు ననుచు

మానసస్థితి నుగ్రసేనమహీను నహీనుని గతి నిర్వహింపుఁ డనుచుఁ
బాడమునిశ్రేతుకకటాక్షమువన శేష, శేషజచులుత్సహింపరక్షించితౌర,చా.
నరకవాసతఁ గ్రాలు సుమతమూభవులఁ బ్రాభవుల ప్రారబ్ధానుభవము మాన్చి
మాగధపీడిత మధురాజనావలి నావలిద్వారక కివిఁజేర్చి
చెడుకాలయువనునిచే ముచికుందుని కుందునిద్దుర మేలుకొలుపఁ జేసి
యూపరవెల్లిమే నూని కూపమునఁ దాపమునందు నృగుని శాపంబు దీర్చి
ప్రోదితివి గాదె నీవంటి పురుషమౌళి, మౌళిగతపింఛ కల్గునే లీలలందుఁ, జా.
మోహాతిరేకమనోహరాభావత భావతాపాగ్నులపాలు గాక
హితజనాదృతనిత్యకృత్యవిహీనత హీనతమోగుణాపేక్ష లొదవ
శుద్ధరాజసగతబుద్ధి వియోగత యోగతాపసవృత్తి యుక్తు లొలయ
మృష్టాన్నమృదుపటాభీష్టవిదూరత దూరతరైశ్వర్యధుని మునుంగ
నరకమాగధులలయించు నిరుపమాన, మానవతులనునృపులనుమనిచితౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౯
కృపణత దత్తదూరీకృతైశ్వర్యుఁడై వర్యుఁడై తగు విప్రవరులలోన
వేదశాస్త్రపురాణ విద్యాప్రసంగుఁడై సంగుఁడై తగుసభాసదులలోన
నప్రార్థితార్థపర్యవసానకాలుఁడై కాలుఁడై తగు సూక్తిఘనులలోన
ధర నహింసాకర్మ ధర్మప్రసిద్ధుఁడై సిద్ధుఁడై తగు బుధశ్రేణిలోన
ననుచు నహాపారకుఁ గుచేలు నరసి యెన్ని
యెన్నికల మించు సిరు లిచ్చి యేలితౌర
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.
పతుల మాయాద్యూతగతులనోడించిన డించినమతిఁ బ్రల్లదించు శకుని
చేరి ధమ్మిల్లంబు జికకు శేశయమున శయమున నొడియు దుశ్శాసనుండు
మగ లోడి రిఁక నిష్ఠమగుబలోన్నతివాని నతివా నిరీక్షింపు మనినకర్ణు
నంబరంబు వదల్చు మని పాపయుక్తుల యుక్తులఁ గసరు దుర్యోధనుండు
నల్గుదుష్టచతుష్టయం బడరఁగృష్ణ,కృష్ణయననక్షయపటంబులిచ్చితౌర,చా.
కరుణ ధర్మజు నిజావరజననాథుఁగా నాథుగా నీవసుంధరకుఁ జేసి
దుర్యోధనాది శత్రులకెల్ల భీముని భీమునిగా నాజిభూమిఁ జేసి
భీష్మాది యోధుల భేదింప విజయుని విజయునిగాఁ బోరువేళఁ జేసి
మార్తుల భంజింప మాద్రికుమారుల మారులఁగాఁ గసి మసఁగఁజేసి
శేయుఁబవలిట్లుకంటికిఱెప్పగతిని,గతినిజనఁబాండవేయులఁగాచితౌర,చా.

దాసీసుతుం డని తలఁచితివే దాంతు వేదాంతు విదురుని విందు గొనఁగ
నరిషఘ్నుఁ డంటివే యసువుల నాఁపఁగా నాపగాసుతునకు య్యాలకింపఁ
కుక్షిదుర్గతుఁ డనుకొంటివే చేతనాచేతనాగత పరీక్షిత్తుఁ బ్రోవఁ
గాలంబు నెంచితివే లోకధర్మతాధర్మతాత్పర్య నుద్ధవుని దెలుప
నిట్టి భక్తపరాధీనవృత్తిచర్య, చర్యమాణసురల్ప్రాల్పశక్తు లటర, చా.
తుదముట్టఁడే మహాద్భుతుఁడు లీలాశుకు లాశుకుసూక్తుల ననుసరించి
దరిఁజేరఁడే పురందరనామకీర్తరు పిష్టర శ్రవు నిన్ను వినుతిచేసి
ప్రకృతి వీడ్కొనఁడె నారాయణతీర్థులు తీర్థపాదుని నిన్నుఁ దెలియఁ బలికి
వ్యాజసంస్కృతి వీడఁడే జయదేవుండు దేవుండ వగుచిదుసేవఁ జేసి
భక్తివారలు యుష్మదుపాస్తిపరులు, పరులు జనులకు వారలఁ బ్రణుతిచేతుఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౯౦

(10) అవతారదశకము.

అజుఁడు చిన్ముద్రాసమాధివిశిష్టుఁడై శిష్టుఁడై ధ్యానంబు సేయువేళ
సోమకుం డనురాక్షసుండు వేదమ్ములఁ దమ్ములఁ దెగడుసూత్రమ్ము లనుచు
ముచ్చిలి ఘోరవార్ధులఁ దిరోహితుఁడైనహితుఁడైనధాతసృష్టీచ్ఛకొఱకుఁ
ప్రబలమీనావతారము నెత్తి లోలకల్లోలకర్దమయుతావాల మరసి
చోరదనుజుని బరిమార్చి శ్రుతిగణంబు, నంబుజపిచండునకొసంగి నట్టిదేవ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౯౧
చెలిమి దేవపలాశనులు మందరాగంబు రాగంబు మించు ధీరతఁ బెకల్చి
కలశవారాశిలో నిలిపి పన్నగపతి నగపతిఁ జుట్టిరా బిగియఁ జుట్టి
విసువక మథియింప నసమానఘనమైన ఘనమైనకచ్ఛపతనువు నెత్తి
క్రుంగుతద్గిరిమోచి యంగనామూర్తిచే మూర్తిచేతోసురల్మును భ్రమింపఁ
జేసియమృతంబుగొనిసుఖస్థితులనమరు,నమరులకుఁ బ్రీతినర్పించినట్టిదేవ,చా.
అవని ముచ్చిలి హిరణ్యాక్షుండు చర్యతాశ్చర్యతారుణ్యదోస్సారుఁ డగుచు
నుదధిలోనఁ జరించుచున్నఁ దత్కృత్యం బకృత్యం బటంచు నాదైత్యవిభుని
లోకభయంకరాలోకనోదారభూదారభూభుజుఁడవై తాఁకి నిలిచి
పోరు పెల్లొనరించి ఘోరసుదర్శన దర్శనప్రహారణోద్ధతులఁ గూల్చి
పుడమి దక్షిణశృంగాగ్రముననుఁ బెట్టి, బెట్టిదపుసంకటము వాపినట్టిదేవ, చా.
భవదీయచింతనాపరుఁ డంచు నందనునం దనురాగమోహములు వదలి
సర్వగతుం డని చక్రివర్ణించెదు నించెదు సభ నవినీతు లెల్ల

దరిఁ జూపు మని సభా స్తంభంబు నడిచిన నడిచి నభఃక్షమాంతస్థవిభుత
నరసింహమూర్తివై యరుదెంచి క్రమపరాక్రమపరాయణత హిరణ్యకశిపు
నడరి పరిమార్చి కరుణ నయ్యుదిలిపట్టిఁ బట్టి ప్రహ్లాదు రక్షించినట్టిదేవ, చా.
అఖిలార్థిజనసంచయాదితేయాగంబు యాగంబు కావ్యసమక్షమునను
గావించుబలినామదేవారినాథుని నాథునీజన్మబీజాంఘ్రి వైన
నీవు వటుండవై నిలిచి సదస్యులు దస్యులు వినఁ బదత్రయముకొలఁదిఁ
బుడమిని యాచించి భూవిష్ణుపదములఁ బదముల రెండిటఁ బాదమొకటి
శిరమునం దుంచి యతలంబుఁ జేరనదిమి, యదిమివ జ్రికిసిరులిచ్చినట్టిదేవ, చా.
జగతి సుదర్శనాంశమున జన్మించిన మించినభుజశక్తి మేటియైన
కార్తవీర్యుం డాదిగా మహాభుజుల భూభుజుల భూతవ్రాతములు గలంగఁ
బరశురామాకృతిఁ బరఁగి సంగరములఁ గరముల శిరములఁ జరణసమితి
నిరువదియొకమాఱు నఱకి యంబరమునఁ బరమున కెక్కుసోపానసరణి
నిడి పితృప్రీతి తర్పణ మొత్తి యచల, నచలమతిఁ గశ్యపున కిచ్చినట్టిదేవ, చా.
దశరథాత్మజుఁడవై తపసివాసవనంబు సవనంబుఁ బ్రోచి పాషాణ మబలఁ
గావించి హరువిల్లు ఖండించి జనకుఁడు జనకుఁడై తనరు సీతను వరించి
గురునాజ్ఞ మునివృత్తిఁ దరుణీవియోగివై యోగివైఖరి భానుజాగచరుని
మైత్రి వాలిని ద్రుంచి మారుతిచరితంబు చరితంబుగా విని శరధిగట్టి
యసురులవధించిసతిఁగూడియాశ్రయవని, యవని శ్రీరామమూర్తివైనట్టిదేవ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౯౭
యదుకులంబునఁ బుట్టి యాభీరమందిర మందిరమందె చౌర్యములఁ దనరి
జారుఁడవై ధేనుసముదయావన కేళి వన కేళి గోపికావస్త్రవితతి
గొనిపూతనాది దుర్జననివారణముల రణముల నరుల దోర్బలము మించి
భక్తులఁ బాలించి బలరామమూర్తిని మూర్తినిమిత్తత మొదలొనర్చి
భీష్మకసుతాదికన్యలఁ బెండ్లియాడి, యాడిపాడుచునీలాద్రి నలరుదేవ, చారు.
తరువరాశ్వత్థప్రదక్షిణైకాంతలఁ గాంతలఁ దొలుదొల్తఁ గౌఁగిలించి
విధివత్సకలితగోవేషివై దానవదానవత్షూపామృతంబుఁ ద్రావి
సన్నద్ధరథ మద్రిజామనోహరునకు హరునకు నేర్పుగా నాచరించి
యతనితూపున నిల్చి యడరి చూపరులకుఁ బరులకుఁ దల్లడపా టొనర్చి
త్రిపురదైతేయతతిఁ గడతేర్చి యంత, నంతరితబుద్ధరూపుఁడవైనదేవ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౯౯

నిజధర్మముల మాని నిష్ఠాదిహీనులై హీనులై యుపకారమెఱుక లేక
భగవద్ధరామరభక్తిదూరులై దూరులై సుకృతికి ద్రోహకలిత
మానసంబుల నభిమానప్రసంగులై సంగులై యనృతవాచాళులైన
కలిమానవులఁ ద్రుంచి కాలావశిష్టుల శిష్టులఁ బ్రోవ విశేషమహిమ
వఱల నసమానమూర్తివై వారు వేఁడు, వేడుకలనిచ్చి కలికివై వెలయుదేవ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ ౧౦౦

(11) నీతిదశకము.

గణపతి నుతియింపఁ గల్గు నిర్విఘ్నంబు విఘ్నంబుల కతండు విభుఁడు గాన
గురుని ధ్యానింపఁ జేకూరు సత్కార్యంబు కార్యంబుల కతండు కారణుండు
జనవిభునాజ్ఞచేఁ గొనసాగు ధర్మంబు ధర్మంబుల కతండు దలఁప విభుఁడు
పత్నీసమేతుఁడై పడయు సత్కర్మంబు కర్మంబులకు నధికర్త యగుటఁ
జేరి నిన్నెన్నఁ గల్గు విశేషముక్తి, ముక్తికాంతావినోదసమ్మోది వగుటఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.౧౦౨

వర్ణాశ్రమాచారవాసమే ధర్మమా ధర్మమావర్గప్రధాన మండ్రు
న్యాయభావార్జితంబైనదే యర్థమా యర్థమారెండవసార్థమండ్రు
ఋతుకాలమునఁ బత్నినెనయుటే కామమా కామమామూఁడవనీమమండ్రు
దారేషణాదులఁ దలఁగుటె మోక్షమా మోక్షమానాలవదిక్షయండ్రు
రీచతుర్విధపురుషార్థసూచకంబు, కంబుభృత్పాణి నీభక్తిఁ గలుగుఁగాదె
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.౧౦౩

ధరఁ గన్నతల్లియే పరదైవ మనవచ్చు మనవచ్చు గరుఁడుని మార్గ మరసి
తండ్రియే సద్గురుతతి మెఱుం గనవచ్చుఁ గనవచ్చుఁ బూరునికరణి యశము
తరుణియే పతివిపత్తారక యనవచ్చు నెనవచ్చు బసవాసు నింద్రుతోడ
రమణుఁడే సతికి సర్వస్వ మం చనవచ్చుఁ జనవచ్చు జానకీసరణి దివికి
నిన్ను సర్వోత్తముఁడవంచు నెన్నవచ్చు, వచ్చుగీతిలపినినవివ్వచ్చుకరణి
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.౧౦౪

తల్లిదండ్రులఁ బ్రోవఁ దలఁచు శాంతినయుండు తనయుండు తగుఁ దులాధారునట్లు
అగ్రజాజ్ఞావర్తి యైనసోదరుఁడు సోదరుఁడు శోభిలు రాముతమ్మునట్లు
వరునెడఁబాయని వదనాంబుజాయత జాయ తనర్చు నచ్ఛాయయట్లు
ఆపద నెడలించు నట్టి సంబంధుండు బంధుండు దగు మద్రభర్త యట్లు

యుష్మదారాధనముగల యురువిశేషి, శేషిదగు భాగవతునట్లు శేషశయన
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౦౫
క్షితి నన్ను మిచ్చి రక్షించుదాతను గన్నఁ దనుఁగన్న తండ్రిగాఁ దలఁపవలయుఁ
బొలిచ్చి పెంచిన ప్రజ్ఞామతల్లిని దలివిగా నాత్మఁ దలఁపవలయుఁ
గష్టంబు నెడఁబాపుఘనుగతాకాలముతోఁగులము తోఁబుట్టగాఁ దలఁపవలయు
సన్మార్గమెఱిఁగించు పదయుని దరిఁజేర్చు దరిఁజేర్చు గురునిఁగాఁ దలఁపవలయు
భువనభర్తృఁడ వగు నిన్నుఁ బుత్ర్యదేహి
దేహిపరమంచు విభుఁ డంచుఁ దెలియవలయు
జారుతరమందహాస పోలూరివాస
వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౦౬
కులవృత్తి తప్పక కూర్చుసంపాద్యంబు పాద్యంబు నిడి పెట్ట నాశనంబు
కాయ మస్థిర మని చేయు వ్యాపారంబు పారంబు ముట్టఁగాఁ బలుకుచదువు
లానుపూర్వికకృతం బైనసంబంధంబు బంధంబు వీడినబలుతపంబు
దీనుల రక్షించు వాని భావిభవంబు విభవంబు గలవాని వితరణంబు
స్వామి భవదంకితం బైన పత్త్రికృతి, వికృతినందక సజ్జననినుతిగాంచుఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౦౭
పరవధూగమనంబు బహుజన్మపము^ యసముదయసుకృతనాశనకరంబు
పరధనహారణంబు చిరకాలసంతతి సంతతిస్ఫుటకీర్తిసంహారంబు
పరజనాన్నాదంబు వరసదాచారప్రచారప్రమేయనివారణంబు
పరదూషణంబు తత్ప్రకృతిసంపాదితాపాదితకర్మ సంపాదనంబు
పరనరాంకితకావ్యంబు బహుళజన్మ, జన్మకృతదివ్యపుణ్యసంచయ హారంబు
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ. ౧౦౮
ఆత్మార్థమైన సత్యమె కాని వాడనివాఁ డనిమేమ భావజ్ఞతుల్యుఁ
డెపుడహింసావృత్తి నెసఁగిన ప్రజ్ఞాని ప్రజ్ఞానిరూఢ తాపససముండు
కలవైన నన్న మీఁగలసత్క్రియాఖ్యాతి యాఖ్యాతిశయ దిలీపాదినిభుఁడు
చనువేళనైన లోఁగనుసంతతధ్యాని తధ్యానితరమన స్తపసిసదృశుఁ
డాపదలనైన హితసపర్యావిభక్తి,భక్తి నినువేఁడువాతండె భాగవతుఁడు,చారు·
చాతృత్వమునకు శాంతము సంక్రమించిన మించినపైఁడి వాసించినట్లు
చదివించుగురువు ప్రాశన మీఁయఁ గలిగినఁ గలిగిననేయి పాల్గలసినట్లు

పతిభక్తి సౌందర్యవతికిఁ జేకూరినఁ గూర్చినమణి సానదీర్చినట్లు
సుగుణంబు వ్యవహారశూరునిఁ బొందినఁ బొందిన పసిఁజోడుఁ బూనినట్లు
నీదుభజనంబునకుమనోనియతియమర,నమరతతులకుసంతానమబ్బినట్లు
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణమన్నారుకృష్ణ. ౧౧౦

జ్ఞానసంప్రాప్తి కాచార్యోపదేశంబు దేశంబు లెన్నేనిఁ దిరిగి కొనిన
జీవనప్రాప్తికి క్షితిపసన్మానంబు మానంబు వదలించు మమత గొనిన
తనసుఖప్రాప్తి కాత్మస్త్రీవిలోలంబు లోలంబు గలిగించు జాలిగొనిన
సుగతిసంప్రాప్తికి సుతుఁ డిచ్చుభువనంబు భువనంబు ద్రిప్పు లాఘవముగొనిన
భుక్తిముక్తులు గొన భవద్భక్తిగాక,గాక మఱిగతిని గొన్నఁగలదె తెలియఁ
జారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ ౧౧౧

సురుచిరాపస్తంబసూత్రవిప్రాఢ్యుఁడై ప్రాజ్ఞుఁడై శ్రీపైఁడిపాటికులజుఁ
డై శరమర్షణయుతిగోత్రధర్మ్యుఁడై ధర్మ్యుఁడై సూనృతతపము పెంపు
గనిన లక్ష్మీపతికవిఘనాఘునునకు ఘనునకు సుతుఁడ వేంకటనృసింహ
నామధేయుఁడ భవన్నర్తనచరితంబు చరితంబు నొకసీసశతకకృతిని
జెప్పి యర్పించితి సుధీవిశేషదాని, దాని విని నన్నుఁ గైకొను దైవరాయ
చారుతరమందహాస పోలూరివాస, వారితామితతృష్ణ మన్నారుకృష్ణ.

ఇది - బళ్లారిమండలము, హరపనహళ్లిలోని
బ్ర॥ పాలపూఁడి నృసింహశాస్త్రిగారి తాళపత్రగ్రంధమునుండి
సంపాదింపఁబడినది.

౪- శ్రీతిరుమలగిరి వేంకటేశ్వరశతకము.

శ్రీమత్తిరుమలనల్లాన్ చక్రవర్తి వంశస్థుడూర శ్రీనివాసవేంకటాచార్యకవి.

(ఏకప్రాసకందములు)

సిరులవలంతిఁ జేర్చిన నీ, యురమున నే నేను నిరతమొసఁగించెడి భ
క్తిరసప్రార్థనఁ జేస్తుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧

హరి! పరమాత్మా! నాదగు, మొర నాలింపుము భరంబె పోచుట వన్నో
పరమకరుణావిలాసా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౨

ధరణీసుతామనోహర! పరమమునీంద్రార్చితాంఘ్రిపద్మయుగళ! బా
సురకరుణాసాంద్రా! శ్రీ, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩

సురసిద్ధసాధ్యవిద్యా, ధరకిన్నరయక్షపూజితమనోహరస
చ్చరణారవిందయుగళా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪

వరణీయకాంతితరణీ! ధరణీజామానసాబ్జతరణీ! భూమీ
శ్వరహారనాయకమణీ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫

నిరుపమగుణధుర్యా! సా, గరశయనా! మంగళాంగ! కరివరదా! ప్రో
వర మాధవ! ధరణీధవ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౬

దురితహరణ! కమలచరణ! నిరుపమమురహారి! యసురనికరవిదారీ!
హరమిత్రా! నుతిపాత్రా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭

శరణాగతసంరక్షక, బిరుదాంకితమూర్తి! భార్గవీమానసపం
కరుహదివాకర! భాస్వర, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౮

నిరతము నిను సేవించుట, కొఱకై నీకొండనెక్కి కోరికతో నెం
దఱొ వచ్చి మ్రొక్కులిడెదరు, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౯

భరమనక వారిఁ బ్రోచెదు, కరుణాకరమూర్తివౌటఁ గారిన్యమునా
తతి వీడి వరము లిత్తువు, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦

కరము ముదంబున వేంకట, గిరిని నధిష్ఠించినావు కృపభక్తాగ్రే
సరులను బ్రోచుచు నుంటివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౧

గిరిపై నెలకొనుకమలా, కరము భవచ్చరణభవము గావున భవపా
పరహేతుల నొనర్చుచు మము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౨

హరి ! నీ కెదురుగఁ గృష్ణా, సరిదంతర మెపుడు నుండఁ జనునని యిట ద్వా
    రరహితుఁడ వయి యెయుంటివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౩

సురలోకము నీశీర్షము, నరలోకం బౌను నీదు నాభీస్థలి నీ
    చరణంబు లధోలోకము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౪

సరసీజాప్తుఁడు, చంద్రుఁడు, నిరతము నపసవ్యసవ్యనేత్రము లహా ! నీ
    చరిత మగోచరమయ్యా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౫

సురనాథుఁడు వైశ్వానరు, లరయఁగ నీవదనజన్ములఁట మహిఁజూడం
    గరువలి ప్రాణోద్భవుఁ డఁట, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౬

వరద ! ద్విజరాజవైశ్య, వరకులజులు నీదువదనబాహూర్వంఘ్రుల్
    వరుసగ స్థానము గల్గిరి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౭

నరహరి ! సర్వజగముల ను, దరమున నిఱికించుకొనిన దంటవు గావా ?
    హరసన్నుత ! విభవోన్నత ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౮

సరివార లేరు లేరీ, ధరలోనం గాన నీపదంబులె నాకున్
    శరణంబు లంచు నమ్మితిఁ, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౧౯

సిరితోఁబుట్టువగు మణిన్, ధరించితివి నీగళంబునన్ ముదమున స
    త్కరుణాపోషితదీనా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౦

దురమున జయింపఁగను న, న్నరికిని శక్యంబుగాని వైరిగణములన్
    ధరఁగూల్చవె చక్రమునం, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౧

అరిభీకరరణరంగా ! పరమేష్ఠినుతస్మృతాంఘ్రిపంకజయుగళా !
    కరమునఁ జక్రముఁ దాల్చిన, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౨

అరిగణమునకైన నీన్, పరమపదం బీయఁగలస్వభావముతోడం
    బరఁగెడిమంగళమూర్తివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౩

తరణిసదృశప్రకాశా ! ధరణీజాహృన్నివేశ ! దానవనాశా !
    వరకరుణారసపాశా ! తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౪

ధరధర్మములన్ విడి నీ, శరణొందిన నఘముఁ దొలిచి సంరక్షింపన్
    వరద ! ప్రతిజ్ఞఁ గొంటివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౫

వరసాధులరక్షింపఁగ, ధరఁగూల్పఁగ దుష్టతతుల, ధర్మము నిలుపన్
    బొరిఁ బుట్టుదునంటి వహో, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౬

గిరులదొరముద్దుఁగూఁతురి, వరుఁడగుముక్కంటికైన బ్రహ్మకునైనం
    దరమే గట్టిగ నినుఁగనఁ, తిరుమలగిరి వేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౨౭

గిరిశుండు నీ నామంబే, నిరతము భజియించుచుండు నిర్మలమగున
చ్చరితమ్ము గల్గినాఁడహా, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౨౮

గరువముగల రక్కసులను, బరిమార్చితివిపోవ లేదె బ్రహ్మాద్యఖిలం
బరమకరుణాత్ముఁడవుటను, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౨౯

సురలం జేయవె సంతత, జరామరణరహితులుగను క్ష్మాధర! నాపైఁ
గరుణయు రాదా! నాదా?, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౦

నిరతము సద్భక్తిని ముని, వరు లెందఱో తపముఁజేసి ప్రార్థింపంగాఁ
గరుణంబ్రోతువు వారిని, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౧

శరనిధిఁజొరి సోమకుసం, హరించి నిగమములఁదెచ్చి యజునకునీవే
గురుఝషరూపధరుఁడవై, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౨

శరనిధిలోఁ గ్రుంగినమం, దరకుధరము కూర్మరూపధారివగుచు నే
గిరమెత్తి కొనవె వీఁపునఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౩

కరముబలంబున నసురుఁడు, ధరణినిజుట్టి తనచంకఁ దాఁబెట్టునెడం
బరిమార్పవె క్రోడమవై, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౪

ఉఱిదిగ్ హిరణ్యకశిపుని, బరిమార్చితివయ్య సంభభవుఁడ వగుచు శ్రీ
నరసింహసంజ్ఞఁ జేకొని, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౫

కుఱుచవయి యావిరోచను, చిఱుతని బంధించి యాశచీపతికిం బ్రే
మరతిం బట్టముగట్టవె, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౬

పరశుఘనఘాతములచే, వరుసగ క్షత్రియుల నెల్లఁ బరిమార్చితి వ
ద్దిర! పరశురాముఁడ వనం, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౭

ధరలో రావణుఁ ద్రుంచియు, సురలను ముదమందఁజేయుచుఁ బరఁగితే సుం
దర! శ్రీరాముండవనం, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౮

పరువడి నల్లనిపుట్టము, ధరియించి యదుకులమం దుదయమై నీవుం
బరఁగితి బలరాముఁడునాఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౩౯

ధరవధికారము లేక, ధ్వరమును మిష హింసఁజేయువారిని మాన్పన్
గరిమను బుద్ధుఁడవైతివి, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౦

కరవాలముఁజేపట్టుచు, దురితాత్ముల గీటడంపుదువుగాదే భా
సురమైన కల్కిరూపునఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౧

సరసిజమిత్రువంశమె, పరమపవిత్రంబటంచు భావించుచు నీ
ధరఁ బుట్టితివా ముదమునఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౨

గిరిరాట్పుత్రీప్రియపతి, శరాసనవిదళనబాహుశక్తి దశేశస
ర్వరసాధవమదపటలా! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౩

గిరిజాపతివిల్విఱిచియు, ధరణీసుతహస్తమందుఁ దగఁగరముం జే
ర్చిరహో! వివాహమాడితి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౪

చరణము ఱాతికిఁ దవులన్, గరితయగుచుఁ బ్రతినిల్వఁగా నీదే నీ
చరితమ్ము నెన్నశక్యమె, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౫

సరగన్ విభీషణునకున్, శరణయితివి నిన్నుఁ బ్రార్థనముసేయన్ సు
స్థిరరాజ్యపద మొసంగితి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౬

సురల కుపకారమొనరిం, చు రావణాసురునిఁ జంపి స్తుతినందవె భూ
సురవరులచే సురలచేఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౭

పరమాత్మా! నాకీయెడ, దురితాత్ములబాధ వేగఁ దొలఁగించుమనం
ద్వరఁ గృష్ణకీవె వలువలు, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౮

తరుణులు విలాసముగ వ, స్త్రరహితలై జలకమాడఁ దఱి నాచీరల్
సరగన్ముచ్చిలి యుంటివి, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౪౯

గరువముగల శిశుపాలునిఁ, బరిమార్చవె రాజసూయపాలనసేయన్
గిరిధర! సత్కృప రారా, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౦

సురనాథుగర్వ మడఁపఁగ, గిరినెత్తుచు యాదవులకొగిన్ గోవులకుం
గరమున్ సౌఖ్యముగూర్చవె, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౧

నరకాసురుఁ ద్రుంచియు నీ, ధరణీభారంబు మాన్పి తాల్పవె పేరు
న్నరకాంతకుం డటంచును, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౨

పెఱవారియిండ్లలోపలఁ, జొరఁబడి వెన్నఁదిన వారుచూచి నినుం బ
ట్ట రయమునఁ బాఱిపోవే, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౩

సరసీరుహాలోచన! పా, పరహిత సచ్చరిత! దేవ! పాండవవంశో
ద్ధరణా! నినుభజియింతును, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౪

కరిరాజును బలముగను మ, కరి పట్టఁగ దానిఁ జంపి కావవె కరినా
తురతం గమలానాథా! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౫

వరుస న్నీనామంబుల, ధరణీస్థలి నొక్కగడియ తగవచియింపన్
మఱుజన్మ లణఁగుఁ గాదా, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౬

భరమనక నీదునామము, స్మరియించెడి సుజనతతి నజస్రము నీవున్
సరిగాఁ బ్రోతువు కాదే, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౫౭

కరము బలవంతుఁడైన ని, తరులం గొట్టుటన మిగులఁ దప్పగువారిన్
సరగునఁ గొట్టెద పీవహ, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౫౮

నిరతము నిన్ను నుతింపని, నరుఁడున్ మోక్షమును గొన సమర్థుఁడు కాన
న్నరకమునకుఁ బోవలయును, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౫౯

వరణీయచిత్రములు గల, పురములు శాలలును నిలయములును న్నిర్మిం
తు రవి యశాశ్వతములె కా, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౦

ధరలోఁ బుట్టింపఁగ మము, సరిగాఁ బోషింపఁగా వెసం గిట్టింపన్
వరుసను నీవే కర్తవు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౧

ధర సిలుగు గలిగి నపుడే, మొరలిడి నినుగొల్చి పిదప ముదికల్గినఁ బి
స్మరియింప రెందు లోకులు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౨

స్మరణవిడి యున్నవారి క, డరుగూర్చి త్వదీయగిరికి లాగుదువు గదా
మరల వెతఁబెట్టి వారలఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౩

ధరణీజనులకు నీదా, స్మరణ మొనర్చుచుఁ ద్వదీయసన్నిధిఁ జేరం
బరమామోదకరంబగుఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౪

హరి ! నిను దర్శింపఁగ నే, ర్పఱిచితి మాకుఁ గనుదోయి వ్యర్థపదార్థాం
తరదృష్టి మానినాఁడను, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౫

చరణములు నీదుసన్నిధి, కరుగం గల్పించినాఁడ వటుగాక స్థలా
తరముల కేగుట పాపము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౬

కరయుగము భవత్పూజా, పరతం దనరార నేరుపఱిచితి పూహిం
పరటులు లోకులుమూఢతఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౭

వరదా ! నాఘ్రాణము నీ, చరణకమలగతసుమాళి సత్పరిమళమే
దరిఁ జేర్చు నితరమొల్లదు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౮

నిరతము నీనామము నీ, చరితముఁ బఠియించుటే నిజంబుగ జిహ్వా
ధరములు గల్గిన పుణ్యము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౬౯

పరమాత్మ ! త్వదీయగుణ, స్మరణామృతపానరతి యమరు నెటు సతమున్
ధర భవమున ముంచితి విటు, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౦

ధరలో జన్మంబందెడి, వఱకేనా నన్నుఁ గనుట భావ్యంబేనా
తరువాతఁ గనకయుండుట, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౧

శిరమున నీచరణంబులఁ, గరములతోఁబట్టి నేను గరముముదమునన్
భరియింతును గరుణింపుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ ! దేవాధీశా ! ౭౨

దురితంబుల నన్నింటిం, బరిమార్చెడినీదునామమం త్రంబదియే
సరణి న్నాకు లభించునో, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౩

దరిలేనిపాపచయముల, నిరతం బొనరించినాఁడ నే ననఘాత్మా!
కరుణ నవి క్షమింపవ శ్రీ,తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౪

ధరలోఁ బుట్టెడియపుడే, పరమేష్ఠి లిఖించె నాదుఫాలమునం దే
సరణినిఁ గలదో యెఱుఁగను, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౫

తరులపయిఁ వెన్నెల, ప్రసరముపయిం గురియువాన సరియయ్యెను నీ
కరుణ యెటనేనిఁబఱపుటఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౬

హరనుత! పీడను నీదగు, చరణద్వంద్వంబుఁ జిత్తచాంచల్యము తే
దరయఁగఁ బరీక్ష సేయుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౭

ధరలోఁ బుట్టువు లెన్నో, మరణించుట లెన్నొ గడచె మఱినాకింకన్
మరుజన్మవలదు తండ్రీ! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౮

అరిషడ్వర్గము విడి నీ, చరణంబులఁ గొల్చుచుండ సంతతమును నీ
కరుణ వఱపుటే భారమ? తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౭౯

ధరఁ దండ్రి కాత్మజుపయి నె,నరు గలవిధమునను నీవు నామీఁదఁగృపం
బఱపుము సకలాభీష్టద! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౮౦

అరమరలేక త్వదీయసు,చరితంబుల నెల్ల రాగసరళిని నేనున్
నిరతముఁ బాడుచునుంటిని, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౮౧

వరములనీయక నన్నిట, నరమర వెట్టంగనీకు న్యాయ్యంబేనా!
ధరణీధర! కరుణాకర, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౮౨

పరిమళముల నాశింపను, సురపోషక! నిన్నె యెపుడు స్తోత్ర మొనర్తుం
గరుణం బఱపుము నాయెడఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౮౩

పరులకు మేలుగలిగినన్, దురితాత్మకు లోర్వకుండుదురు నేనటులం
దిరిగినవాఁడను గానో, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౪

ఇర వెక్కడఁ గన క్కిక్కడఁ, బరమేశ్వర! నిన్నుఁజేరి, ప్రార్థించుచునుం
టి రమేశా! ననుఁగావుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౫

సురుచిరకీర్తి! యహమ్ముం, బరిత్యజించి వెస నిన్నుమదిలో భజియిం
తు రమేశా! నను బ్రోవుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౬

స్మరజనకా! మహిలో నిం, దఱఁబ్రోతువు నన్నుఁబ్రోవ దయరాదా! నీ
తరమేగాదా? నుడువుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౭

మరణము మరలఁ జన్మం, బరయఁగ లేనట్టిఁడవు మహాత్మా! నీకుఁ
సరిలేరని చాటించెదఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౮

అరయఁగ భార్యయుఁదనయులు, సిరియుఁ సంపదయు మానసికవాంఛితముల్
సొరిదిఁ దనవెంటరావో, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౮౯

మురహార! ధరపై నాటిన, తరులకు జలమిడని భాతిఁ దనరును నను నీ
వరయక పెడమోమునిడం, దిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౦

కరముఁ ఖేదము నందెడి, నరులఁ దరిఁజేర్చునీదు నామం బది యే
సరణిఁ నాకులభించునో, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౧

మొఱలిడెదఁ బ్రోవు మంచును, సురముఖగణవంద్య దివ్యసుందరపాదాం
బురుహద్వంద్వా! మాధవ! తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౯౨

సురవాంఛితముల నెల్లఁ, వరుస నొసంగెదవు నాదుప్రార్థన విని స
త్తరుణను గానవదేమో, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౩

అరిభీకర! సుగుణాకర! వరదా! ద్విరదేశవరద. వరదాసజనా
దరణా! కరుణాభరణా! తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౪

కరుణను నెట్టుల సఫల మొ, నరిచెదవో నాదుజన్మ నతజనపోషా!
సురుచిరకల్యాణగుణా! తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౫

దరిఁగానకయుంటిని నీ, సరిలేరని తలఁచుచుంటి సద్గుణనిధి! పా
మరతను వే పోఁగొట్టుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౬

సురవైరినాశకా! నీ, కరుణను నాపైనిఁ బఱపఁగాఁజాలవె నా
దురితచయంబులఁ ద్రుంపవె, తిరుమలగిరివేంకటేశ దేవాధీశా! ౯౭

సురవందిత త్వచ్చరణాం, బురుహద్వయి దిక్కటంచుఁ బూజింతును న
న్గరుణింపుము భరియింపుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ దెవాధీశా! ౯౮

పరిరక్షించుట నీకే, భరమగునెడ నాదు జిహ్వపై నీనామా
క్షరములనేనియు నిలుపుము, తిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౯౯

ధరలోపల సౌఖ్యములను, సిరులను బరమందు ముక్తిఁ జేకూర్చు మిదే
సరగునఁ గ్రైకొను శతకముఁ, దిరుమలగిరివేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౦

పరమాదర మాధర గో, పరమాభర మాన్యవపురపరమార నుతిం
పరమాకర మాతరమా! తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౧
వరదా! నీనామమె తా, ల్చిరహిన్ నినుఁ బూజనంబు సేయుచునుంటిం
గరుణను గావఁగ రావా? తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౨
అరయుము బాలుఁడ నాచే, విరచితముగ నీశతంబు విని యాపై నీ
కరమునఁ గైకొను ముదమునఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౩
పొరపాటుల కొకదండము, సరియని భావించి వేయిసారులును భవ
చ్చరణాబ్జములకు మ్రొక్కెదఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౪
సరగున నీశతకము నే, సరణిం బల్కించినావొ చక్కఁగ నీవా
తెఱఁగున దీనిం జేకొను, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౫
గరుడధ్వజ! యీశతకము, ధర నెన్నాళ్ళుండఁజేయఁ దగు నన్నాళ్ళుం
బరఁగును నీనామంబులఁ, దిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౬
సొరిది నిది చదువువారికి, సిరులను సౌఖ్యములఁగూర్చి చెన్నారంగాఁ
బరమున మోక్షం బొసఁగుము, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౭
ధరలో నక్షయవంవ, త్సరవరభాద్రపదబహుళ(?)చవితీగురువా
సరమున రచియించితి నిది, తిరుమలగిరి వేంకటేశ! దేవాధీశా! ౧౦౮

కవి వృత్తాంతసంగ్రహము.

ఈశతకమును జగ్గయ్యపేట నివాసులు శ్రీమాన్ తిరుమలై నల్లాన్ చక్రవర్తి సంపత్కుమార వేంకటరాఘవ చక్రవర్తి అయ్యంగారు పంపుమనఁగ వివిఁగూర్చి యీక్రింది వాక్యములు వ్రాసిరి —

"ఈశతకము రచించిన కవిగారు నాకు మూఁడుతరములపైవారు అనఁగా నాకు ముత్తాతగారగుదురు దానిబట్టి చూడ వారిదిరచించుట మొన్నటి యక్షయ కాక, పైయక్షయ కాక, ఆపై యక్షయయని నిర్ణయించుటకవకాశమున్నది ఆకాలమున వారు కృష్ణాతీరమునఁ గల ముక్త్యేశ్వరపురమునఁ గాఁపురముండి శ్రీవైష్ణవమతసిద్ధాంత బోధనార్థము భగవద్రామానుజాచార్యులవారిచే నియమింపఁబడిన చతుస్సప్తతి సింహాసనస్థులలో నొకరగుటచే ననేకదేశములలోఁ బర్యటనము గావించుచు .....నందిగామ తాలూకాయందుగల శ్రీతిరుమలగిరి క్షేత్రమున కేతెంచి, యచ్చట శ్రీస్వామివారి సన్నిధి నీశతకము రచించినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది...వీరి తాతగారిది వీరి నామధేయమే తండ్రిగారు రాఘవాచార్యులుగారు కుమారునిపేరు తిరువేంకటాచార్యులుగారు. వీరి కుమారునిపేరు జగన్నాథాచార్యులుగారు వీరే మాతండ్రిగారు.......ను జిన్నతనములో 15 సంవత్సరములు ముక్త్యేశ్వర పురములోనే కాఁపురముండిరి, తరువాత నీయూరు వచ్చినారు" అని.

౫- శ్రీ శ్యామలాంబాశతకము.

మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యులు.

సీసపద్యములు.

శ్రీమద్రమాసుందరీహస్తసందర్శితాదర్శభాస్వన్ముఖాబ్జబింబ
శారదైకాంతభాషాసమాకర్ణనాసక్తకర్ణాగ్రభూషావిడంబ
గిరిభిత్కుటుంబినీ భరితాభినవచామరమరుచ్చలచ్చికురనికురుంబ
నిజపురస్సాదామినీనటద్వేల్లితానిమిష నారనితంబినీకదంబ
సేవకమనస్సరోవర శ్రీవిలోల, బాలకాదంబ పెడవపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

మహిలోన నీమహామహిమ వర్ణింపంగ నహికులాధిపతికి సహిత మద్రి
దుహిత దుర్భరమైనఁ దొడరితి జడబుద్ధిఁ గ్రిందఁగూర్చుండి మాకంద శాఖి
శాఖాశిఖాగ్రసంస్థానశలాటు వందికొనంగఁ జేతులెత్తికొనఁ జూచు
వామనుభంగి నావలన నయ్యె నిదేమి కరుణించు పూర్తి సాంగంబుగాఁగ
నాకవిత కేమికొదవ రానీక చంద్ర, రేఖపోలిక పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

వందనంబులు గైకొనందగు మందాకినీభుజంగాగ్రరాణీ పురాణి
స్తుతిశతం బిదియె సంతోషింపఁదగు సూక్త నిపుణతాకరధ్యత్రైణీ పురాణి
ప్రార్థనం బిదె సదా భావింపఁదగు హితనిఖిలార్తవరదపాణీ పురాణి
విజ్ఞాపనంబిదె వినఁదగు నాగమ నిగమార్థసత్యవాణీ పురాణి
భక్తి శక్తి విరక్తి సంయుక్తియుక్త, రీతిఁ గరుణింపు పెడనపురీలలామ- రామ. ౩

పార్వతీదేవి నీపాదసరోజాతసేవానురక్తి సంశ్రితవిముక్తి
కాత్యాయనీ నీత్రికాలనిర్ణయపపర్యాసక్తి బుద్ధిశేయస్సమృద్ధి
హైమవతీ నీమహన్నామ మనుచింతనావృతవృత్తి తత్త్వార్థవేత్తి
భద్రకాళీ నీశుభప్రాప్తి హేతుక దర్శనస్ఫూర్తి పాతకనివర్తి
నీచరణధూళి భృతిదుర్వినీతిమతిప, రేతపతిహృతి పెడనపురీలలామ-రామ. ౪

పరిచరులై శచీప్రముఖ బర్హిర్ముఖాంగన ల్లోకగుమిగూడి పనులు వేఁడ
గెడతోడునీడలై వడిరమాభారతీసతు ల్లోకజత సేసి సరసమాడ
గాయనులై చిత్రగంధర్వముఖకళావతు ల్లోకశ్రుతిఁగూడి కృతులు పాడఁ

జెలిక త్తె లై కొల్చి లలి నిరాబారికన్నియ ల్గొక్కవలగొని నిలిచి చూడఁ
గడిమిపూఁదోఁటలోనాడు గరిమఁగన్నఁ,జాలు నోంజేలపెడనపురీలలామ-
అచ్చరలాడ వియచ్చరుల్ పుష్పముల వానలు గురియఁ జెలువొని దేవ
దుందుభిధ్వానముల్ సందడిమొరయ నా మేనక గదిసి లోలోన మురియ
మునులు సన్నుతిసేయ ముక్కారుమూరి వైయెలమితో హిమవంతు నింటఁబుట్టి
గట్టువిల్తుని చెట్టఁ బట్టిన సౌభాగ్యవల్లిమతల్లి నాతల్లి జగము
తల్లి పర్వతవంశవర్ధని ధపీప్ర, కృతవినిర్ధని పెడనపురీలలామ-రామలిం. ౯
నీమోముతో మంచి సామెత యనుట కా పరిపూర్ణచంద్రబింబం బదెంత
నీపాదనఖరసాన్నిధ్యం బనుట కా సుపర్వతారాకదంబం బదెంత
నీనీలవేణితో నెనయని యనుట కా బాహతమోవిడంబం బదెంత
నీదరహాసనన్నిభ కాంతియనుట కా వరచంద్రికావలంబం బదెంత
రాత్రిదప్పిన పొడఁగన ... ...
.. .. యానమధ్యాహ్నవేళ
నతిథిజనంబుల కమృతాన్నమిడు నన్నపూర్ణ కళాపరిపూర్ణ స్వర్ణ
భూమణీకృతగోకర్ణపుణ్యభూమి, భృత్తపోదీర్ణ పెడనపురీలలామ- రామ. ౧౦
లోకంబులను వీఁకఁ జీకాకు గావించు రాకాసిమూఁక నిరాకరించి
బృందారకులు పదానందులు గా నెల్ల చందంబులను గనుపిం దొనర్చి
కష్టంబు లుడిపి సర్వాష్టాంగయోగవిశిష్టయోగీంద్రుల కిష్ట మొసఁగి
కర్మరులకు నిత్యకర్మంబులు యథార్థ ధర్మంబులై యొప్పఁ బేర్మిఁగూర్చి
చూచి సుజనులఁ గుజనులఁ దోచి భవము,లేచి కాచితి పెడనపురీలలామ-
నిజకథామరవాహినీవారి ఘనజగత్కల్మషంబుల నెల్లఁ గడిగి వేసి
వరవర్ణనీయభవన్నామమధురామృతం బంతకును జీవనంబుఁ బోసి
నిర్మలాత్మధ్యాననిష్ఠ లోకంబులకు దయారసంబుతోఁ గుదురుచేసి
విపులాద్భుతకటాక్షవీక్షణానిశితాసిధార దుర్భవలతాతతినిఁగోసి
లోకపావనివై మిన్నువాఁకతాల్పు,ప్రోల సలరితి పెడనపురీలలామ-రామ.
కన్నతండ్రిని జాల జిన్నఁబుచ్చి తివింత కవి......బజవక్త్రుఁ డగుట కేమి
తగనన్నసమముగాఁ దలఁచిచూచితి వింతకమర రామాకారుఁ డగుటకేమి
సవతి నిల్వున నీరు క.........చితివింత కది పతి తలబింపు వగుట కేమి
మగని యంతటివాని సగము సేసితి వింత నర్ధనారీశ్వరుం డగుటకే మి
దేమి యింకేమి సేయ నీ వేసమర్థ, రాలవోయమ్మ పెడనపురీలలామ- ౧౧

శరణాగతుఁడ నేను నిరతాంతికాభ్యాగతనమజ్జనాభయదాత వీవు
నేను చానిపుణ ష్టప్రదాత వీవు
తనయుండ నేను సంతతచరాచరజంతుమహితసంతతి జగన్మాత వీవు
ప్రియభుజిష్యుఁడ నేను బృధులలోకాలోకనిఖిలరాజ్యరమాధినేత వీవు
నన్ను మన్నింపవలదె నీ కన్న నెవ్వ,రే మదీయులు పెడనపురీలలామ-
ముల్లోకములఁ గన్న తల్లి వీవని నమ్మి మరుగుఁజొచ్చితిని నా మనవిచెవుల
విని నన్నుఁ గన్నులఁ గని నేరమేమున్న సవరించి మన్నింప సమయ మరుగు
దెంచెఁ గాచి కొనంగ మంచిది గాదన్న నందాఁకనోదిఁగినీయడుగుదోయి
కడఁ బడి యుండుదుఁగాక బత్తిఁ గలుంగ విడువనేర్తురె వట్టి నుడువు లేల
యెన్నివిధముల నీకన్న నన్నె మెఱుఁగ,నోలిఁ బాలింపు పెడనపురీలలామ-
నీకేఁడుగొనియాడ నీరేడుజగముల లేఁడునీకొడుకుల జూడఁ జూడ
న్నొకఁడొకఁడు సమగ్రోదగ్రవేధోండభాండావళులఁ గేలఁబట్టి బంతు
లాడఁ గాపాడ మహాసమర్థులు నీభవతి సర్వలోకపావని గణింప
నందఱ కరయ మూలాధారశక్తివి నీవయై నిఖిలంబు నిర్వహింపఁ
బెంపుదీపింప బడుగులఁ బెంప నక్షభ,రింప భారంబె పెడనపురీలలామ-
ఊర్ధ్వరేతస్కుఁడత్యుగ్రుండుదగ్రయోగీంద్రపుంగవుఁడనిస్తంద్రహృదయుఁ
డంగజన్మాంగభస్మాంగరాగోజ్జ్వలుం డబ్జయోనికపాలహస్తుఁ డఖిల
సంగపరిత్యాగి సాంబసదాశివుం డామహామహుని మోహాబ్ధిముంచి
పతిశరీరార్ధంబు సతి యనుసూక్తి సార్థకముగ దేహ మర్ధంబు గొన్న
దానవై దాన నీసగమేను గూర్మిఁ జేరి కిచ్చితి పెడనపురీలలామ-రామ. ౧౫
సర్వజ్ఞుఁ డధికారసంపదచే నొక నాఁడునీదృఢశక్తిఁ జూడఁ దలఁచి
ప్రమథుల నధికసంభ్రమమున సా తారులఁ గావించి తాను నిర్వి
కారుఁడైయుండి నిగ్గన్నంతలో నరనిముసమైన గణంబు నిలుపలేక
గణము లెప్పటిరూపు గైకొన నెదురు నిగ్గొనితప్పుసైరించుమనియెఁగాంతుఁ
డింత సులభుండు నీకైనఁ నెంతకైనఁ,జాలు నీనేర్పు పెడనపురీలలామ-
వరునకు నీమీఁది వలపెట్టిదో కాని తనమేన సగపాలు గొనఁగనోర్చె
ధవునకు నీమీఁది తలఁపెట్టిదో కాని తనతోడ విడిదగాఁ దనరఁ బేర్చె
భర్తకు నీమీఁది భ్రమ యెట్టిదో కాని తనమది నిల్వుటద్దముగఁ జేర్చెఁ
బ్రియునకు నీమీఁది దయయెట్టిదో కాని తనచూపుతిలకంబునొనరఁగూర్చె
వలచి వలపింప నేర్చిన కలికిమిన్న,యోలతాతన్వి పెడనపురీలలామ-రామ.

అసమాక్షదృక్చకోరాండజంబులకు నీ దరహాసలక్ష్మి చంద్రప్రకాశ
పంచాస్యముఖచక్రవాకంబులకు నీదు సురుచిరతనుకాంతి సూర్యరశ్మి
మారారియానమయూరంబులకు నీదు మృదులకుంతలపాళి మేఘమాల
శర్వమనోరథచక్రాంగములకు నీ లావణ్యజలధి విలాససరసిఁ
జేసి స్వాధీనపతికవై శివుని సౌఖ్య, కేళిఁ దేల్చితి పెడనపురీలలామ- ౧౮

చాలింపు మ్మల్ల కుయ్యాలింపు జిగిగ్మల్లఁ బాలింపు ననుఁ బరా కేల వలదు
వారించు మరుల నన్నారించు సిరుల విఁక సైరించు నేరముల్ దూరమరుగ
నాటింపు మది భక్తి పాటింపు తుది ముక్తి దాఁటింపు జన్మాబ్ధి నీ...ము
భావింపు సదపత్యుఁగావింపు కృతకృత్యుగావింపు ననుమంచి దోవదరియ
నరయ నీదయ విమలంబు లయ్యె నాసు, కృతము లెల్లను బెడనపురీలలామ-

స్థాణునిఁగూడి ముచ్చటపడి వడి ముద్దుఁ గొమరు విశాఖుని గొమరుమీఱఁ
గన్నదానవు నిను దిన్నఁగన్గొన్న ని న్వేఁడికొన్నజనాళి వేడ్కఁగాంచి
ప్రతివాసరముల నాశ్రితకల్పశాఖివై కోరినకోర్కె లీడేఱ వారి
కించుకంత కొఱంత నుంచక యిచ్చి రక్షింతువు మది వెగటింత లేక
యమితచిత్ర చరిత్రంబు లరయ నీచ, రిత్ర లెల్లను బెడనపురీలలామ.- ౨౦

ముదమున నాదు నెమ్మదిపదంపడినీదు మృదుపదంబులయందుఁ గుదురుపడియె
వదలదు వలదని వారింప రుచిఁగొన్నఁదా గట్టిపట్టునఁ దనరిమిగులఁ
గసుగంది కెంజాయ కన్పట్టెఁ గాఁబోలుఁ గాకున్న నిలువెల్లఁ గారుకొన్న
హారినీలమణిరక్ష యడుగుఁ దమ్ముల లేకఁ నరుణపల్లవకాంతి నలరు టేమి
గాన నీయుపచార మెట్లైన నోర్చి, కృపఁ గనుంగొను పెడనపురీలలామ-

జగ మంత శివుఁడు సాక్షిగఁ గని వృద్ధిఁ బొందించిన జనని వీ వంచు నే భ
జింతు నిదంత నీ సంతతి యనుచు భావింతు నన్నేన దలంతు నెప్పు
డందు నే న్యోకండ నని కాని వేఱొక వింతవాఁడను గాను జింతమాను
మున్న మోహంబున కన్నఁ బెంచినమోహ మెక్కుడంచు వచింతు రింతకీవు
పెంచిన శరీర మిది దీని మంచి నీదు,పాలు గాకున్నె పెడనపురీలలామ-

పలితశుద్ధసువర్ణ ఫలకాసదృశకపోలక శానిరాకృత ముకురలీల
నిబిడాంధకారసన్నిభనీలకుంతలద్యుతిసముద్ధూతమధుకరజాల
మత్తమాతంగసమానయానమనోజ్ఞనిర్జితకలహంస నికరఖేల
కలమగర్భప్రతీకాశజంఘారుచిమహిమపరాభూతమకరహేల
వికసితకటాక్ష చకితకామకరవాల, శైలకులబాల పెడనపురీలలామ-రా. ౨౩

గాఢమోహవ్యాఘ్రాకాంతారములలోనఁ జనిచని దుస్తరాశాపలాశ
శాఖాశిఖలన్నెక్కి జవమున నూదాఁటి వారవధూకదంబకుచవ
సుంధరాధరముల సుఖకేళి . . .. నెఱుంగక దా ...
వచ్చి ... ... లత్రాటబంధింప, బడె మన్మనఃకరి చెఱుగు గడఁగి
మగుడరానీకయందభిమానముంచి, దృఢముఁజేయవె పెదనపురీలలామ-

ఆర్యవై మొదలింటి భార్యవై యర్ధాంగ మునఁ బెనఁగొని నీవు దనకుఁగల్గ
ముక్కంటి తలమీఁద నెక్కించుకొనియె నా, మందాకిని నిదేటి మగతనంబు
కాదైన సర్వజ్ఞుఁ డేదిచేసినఁదప్పు లే దందుకే నీదు పాదపద్మ
ములకు మ్రొక్కిన నంత ముదమొద నవరించి ప్రీతి నీతోఁగూడి నీతులాడి
కామితము వేఁడఁ బూలవిల్కాని కేళి, నేలి తేలీలఁ బెడనపురీలలామ-రామ.

అనుదినంబుఁ ద్రిసంధ్య లందుఁ గాయత్రి నా సావిత్రి నా సరస్వతియనంగఁ
ద్రివిధనామముల భూదివిజుల తలఁపులఁ దగిలి త్రిమూర్తుల మిగిలికాళ
రాత్రివై రాత్రించరప్రభువుల నెల్లఁ గడలు నిల్లడలు గ్రక్కదలఁ ద్రోలి
తాలిమిఁ గని దేవతాసభలను సర్వమంగళాభిఖ్యఁ జెలంగి మోహ
నాంగివైతి మనఃప్రియోత్సంగపీఠి, నృత్యమాడుచుఁ బెడనపురీలలామ-

కుడిచేత గడుసువా లెడమచే గుడుసుడా లడర గ్రక్కున నుక్కు పిడుగుపడ్డ
పగిదిఁ బగతులపైఁ బడి వడిఁ దాఁకి పో నడఁచి యొక్కుమ్మడి నుడివడంగఁ
జక్కాడుచోఁ జేరి మ్రొక్కిన పగఱఁ బ్రేమ్నక్కువఁ బెనిచితి మరువుదూర
దండెత్తి వచ్చిన దనుజులఁ బనిచితి హాళిమహాకాళి యసితచూళి
గర్వితంబౌనె శత్రునిబర్హణంబు, కృత్యమే కాక పెడనపురీలలామ-రామ.౨౭

మన్మథుం డింద్రాద్యమరముఖ్యకార్యధురంధరుండై స్నేహబాంధవంబు
కొలఁదిఁ గరుదెంచి దార్కొన్న ముక్కంటి మూఁడవకంటిమంటలఁ దవిలి రవిలి
నివురైన త ... నిగ్రహంబున కోర్వ రా ...మునికభయ
దానంబు సౌభాగ్యదాన మింతికిఁ బునఃప్రాణదానంబుఁ దత్పతికి నిచ్చి
నెగడి రతిశోకదావాగ్ని నిగుడనిక, ప్రియునిఁ గైకొంటి పెడనపురీలలామ.-

కైనేయ రెండన్నాలపుర్వులే కాని మణిహారము లటన్నమాట సున్న
కబళింప కటికిసాల్లడలి చేఁదే కాని మధురాన్నము లటన్నమాట సున్న
కలియఁబూయఁగ వల్లకాటిబూడిదె కాని (మంచిగంద)మటన్నమాటసున్న
వలెవాటు మటి పెద్దపులి చర్మమే కాని మడుఁగు వల్వ లటన్నమాటసున్న

నీమగని కేమిచూచి మన్నించి మురు వ,రించితే రాను పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

బూడిదలోఁ బడి పొర్లాడువానికి గందంబు మేన నలందఁగలిగెఁ
దోలు గప్పుకొనిగంతులు వేయువానికిఁ జలువదుప్పటిఁ గప్పుకొలుకుగలిగెఁ
బాములఁ దాల్చి సంబరమందువానికి మేలిమితొడవుల మేలుకలిగెఁ
గాడుల నెపుడు నిల్వఁడ గల్గువానికి నింటఁ బూఁబాన్పున నుంట గలిగె
నింత నిన్నుంచి కాని మున్నెఱుఁగునటవె,కృత్తివాసుండు పెడనపురీలలామ-

చట్టుఱాతికి ముద్దుఁబట్టినైనప్పు డాగట్టితనం బెట్లు పట్టువడదు
గట్టువిల్తునిఁ జెట్టవట్టినయప్పు డాగట్టితనం బెట్లు పట్టువడదు
మెట్టదారికిఁ దోడఁబుట్టువైనప్పు డాగట్టితనం బెట్లు పట్టువడదు
తిట్టలచేఁ దున్నిపట్టైన యప్పు డాగట్టితనం బెట్లు పట్టువడదు
పట్టువడకున్న వజ్రసంఘట్టనంబు, హృదయమున కేల పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ,చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ. ౩౦

మూఢుండు కాలాబ్దములఁ జూచి తనయింటి కడవనీ రెల్ల వెల్వోడల నూకి
మొరగెడుమ్రాఁకిఁ గాముకుఁడు వారాంగనాసంగమంబున నగ్నిసాక్షిగా వి
వాహమాడిన వరారోహను విడనాడు కైవడిఁ దుచ్ఛభోగంబు లనుస
రించి సాన్నిధ్యంబు గాంచిన యంత విసర్జించి ఘోరసంసారజలధి
మునిఁగి కొందఱు తిరుగుదు ర(నవరతము), రేవు గానక పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.

నీయాన దుష్ట ... ...
జొరక తద్భీతిసంహరణార్థ మరసి నీచరణఁబు లెద సదా భరణములుగఁ
బూని మానుగ నున్నవాని కేనాఁటికి నైనఁ బునర్జన్మ మావహింపఁ
జేయఁదలంచుట న్యాయమే వెఱచినవానినే వెఱపింప వచ్చినట్లు
గాదె నామీఁద నీదయ లేదె వేడ్క, నేలుకోరాదె పెడనపురీలలామ.

నిన్నుఁగన్గొన్నవాఁ డెన్నెన్ని పూర్వజన్మములపున్నెంబు లొనర్చినాఁడొ
కాని యాతండె కులీనుండు లోకవిఖ్యాతుండు లక్ష్మీసమేతుఁ డధిక
నిశ్చలజ్ఞాని సూనృతమాని తత్త్వాభిమాని మానితముక్తిజాని మఱియు
నది లేనివాఁడు నిరర్థకుం డిందునందును లేనివాఁడు గావునఁ దదర్థ
మంత నాయందు సార్థకంబనక కరుణ, వృద్ధిసేయవె పెడనపురీలలామ- ౩౩

హరిహరబ్రహ్మాద్యైశ్వర్యసంపన్నుఁ జతివ సౌభాగ్యదేవతవు నీవు
నటిసైరంధ్రీనయుగ నలంకమ హాటకమున కమితసౌగంధ్యం బహర్నిశంబు
గిరిశశ్రీమహాకమలాసనాది బృందారకసద్విద్యాధరప్ర
ధానసంతానంబు దాఁ గన్నవాఁడయ్యె శంకరుం డోదేవి సంతతంబు
హితమొనర్చితె పశుపతి కంత కలని, శేషమంచిది పెడనపురీలలామ-

లోకు లనెదులు నిను నిర్వికార నైకొక్కైనందఱు నేకకాల
మందు నెంచి మున్నందులోఁ గొంటజీ కిందొకభాగ్యంబు గొందఱకు వి
శేషభాగ్యము జెందెఁ జేఁతి పక్షపాతం బేమి భాగ్యవంతు
లనఁగ నిష్టదరిద్రులనఁగ నికన్న తానుపుట్టెడె తప్పలే దపయశంబు
కష్టఁ నెఱకొన్న నెపమున నిప్పుదనరి, కూలె నొందలఁ బెడనపురీలలామ-

మందహాసము కౌముదిందిర మధురాధరమరందమహితసారంబు నవ్వ
మృగనాభతిలకము శ్రీకృష్ణకి ... నిదువదనరాకాసుధాంశు
మండలంబు కటాక్షతండోపతండమరీచులలోకవిలోచనప్ర
కాండచకోరసంఘంబుల కెడలేని కవఁగూర్చి సురనేత్రకైరవముల
కెప్పుడు వికాసమొనరించెని దునాద,రించి యెమందుఁ బెడనపురీలలామ-

అసితఘోరాకారుఁ డత్యంతశూరుఁ డుత్కృష్టమదాంధుఁ డూర్జితబలుండు
మహిషాసురుం డుగ్రమహిమ దురాగ్రహుం డైపిగ్రహంబున కరుగుదేర
నట్టహాసంబున నఁగుండై వగలించి తోన కాలాహిసమాన మైన
శూలాగ్రమున వాని నేలకుఁ బడఁగ్రుమ్మి మోమెఱుఁగుతామర మురువుమీఱ
నసువులకుఁ బాపి దివిజలకభయమొసఁగి,ప్రీతిఁ జెందితి పెడనపురీలలామ-

దేవతామకుటప్రదీప్తమాణిక్యనీరాజితపాదసారసవికాస
కాసరాసురకులాగ్రసరామృతిముగ్వలయసమయమహానిలప్రభావ
భావజారాతిసంభావనామూలజగన్నుతాకారరేఖావిశేష
శేషఫణీంద్రభూషితభూషితాదిసత్వగుణప్రధాననిత్యస్వభావ
భావనాతీతసుమహత్వ భువనభువన, పాలనామోద పెడనపురీలలామ-

దానంబులేని ప్రాతిస్నానసంధ్యాద్యనుష్ఠానకర్మసందోహ మేల
జ్ఞానంబులేసి శాస్త్రపురాణ(కావ్యే)తిహాసపారంపరనాభ్యాస మేల
కంఠంబులేని రాగతరంగసంగీతలాస్యాభినయదోహ్వలాస మేల
- - - - - - - - - -

భామినిలేని పుష్పసుగంధకర్పూరతాంబూలతూలికాతల్ప మేల
భవదనుగ్రహ మిల లేని పంచజనుల, కేలొకో భక్తి పెడనపురీలలామ-
బహులోభమతికి ద్రవ్యం బగ్గలం బైన నేమి మొదల్ తగ్గెనేమి ఫలము
విశ్వస్తకు సమస్త విధభూషణము లుండె నేమి లేకుండిన నేమిఫలము
షండున కంగనాసాంగత్య మబ్బిననేమి యబ్బకయున్న నేమి ఫలము
వసుధ నంధున కక్షి వైశాల్య మొంతైననేమి కాంపంతైన నేమిఫలము
గుణముసూత్రంబుపుస్తకంబుగోచరంబు, గోలుపోయినఁ బెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాంపభాలంబ శ్యామలాంబ.
బాల్యవైధవ్యసంప్రాప్తకులాంగనాకులమనముంబలెఁ గోర్కె లబ్ధి
కల్లోలముల భంగిఁ గడువడి జనపడి పుట్టి పుట్టినయట్లు మట్టుపడు ద
రిద్రులంచెప్ప దుర్భేశలంబున దుర్గదాంధసంబంధభాగ్యంబు ముందు
గలుగుఁ దో త్రోడనె తొలఁగు నొక్కింత తిరంబుగా నేర దప్రాప్త మైన
స్వప్నలబ్ధపదార్థంబు సరశివస్తి, జాలమే కాదె పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.
బాలేందుసంకాశఫాలదేశాంకితకస్తూరితిలకాతిగంధసార
సార కాశ్మీరసంభారపీమంతవి(రంత)రసాభాగ్యరాణివాస
వాసననీలాశ్మవారవిస్తారభాస్వరకచరచితపుష్పప్రకాశ
కాశనీకాశసంకలితరోమావళీకల్పవల్లీస్తబకస్తనాభి
రామ రామామశిశ్యామర(ణాతలా)గ్ర, రిపుగణవిరామ పెడనపురీలలామ-
పాండిత్య మొక్కింత పాటిల్లునంత మర్యాదిమై బుధులఁ దిరస్కరించు
భాగ్యం బొకింత సంప్రాప్త మైనంత యున్నత్తుఁడై ధనికు ననాదరించు
భుజశక్తి యొక్కింత పుష్టి యైనంత నిర్దయుఁడై యితరుల భాధలఁ గలంచుఁ
బడుచు నిచ్చుడొకింత పదిల ప్రత్యర్థి యైత లపహరించు
మూ ందుసాధు, వృత్తి యానదె పెడనపురీలలామ-
తలచుగా మొసలివాతను నున్న మానికంబును జెకలించిమే లెనయవచ్చుఁ
గడలేని కరడుల వడి మొరంగెడు సముదంబు నొక్కున్మడి దాఁటవచ్చుఁ
జటులకర్కోటకజాతిపామును బుష్పదండపోలికఁ దలఁదాల్ప వచ్చుఁ
బొంచి మంచితనంబు గాంచి పంచాస్యంబు నింపుగాఁబట్టి యాడింపవచ్చుఁ
గాని మూర్ఖుని దెలుపఁగాఁ గా దనాక, యేలుకోవమ్ము పెడనపురీలలామ-

నీ వాఁడ నంటె మన్నించు మటంటి నింకేమనందునటంచు నెంతదాఁక
వేఁడుకొందు నటంచు విసువక మఱియు నెన్నెన్ని విధంబుల నెన్ని నా
నవి విన్నపము చేసినను నూరకుంట న్యాయంబుగా దంటి నే మన్నఁ గర
రాదాయె నామీఁద లేదాయెఁ గనికరం బాఁడువారిమనంబుఁ జూడ
నిష్ఠురం బనుశాస్త్రోక్తి నిక్క మనఁగ, నేలుకోవన్న పెడనపురీలలామ.
ఇలలోన నెన్ని యోనులఁ బుట్టి గిట్టెనో కాని పునర్జన్మకాంక్ష వదలె
భువిలోన నెన్ని జంతువుల హింసించెనో కాని మాతృకర్షకులనతోలఁ
జగతిలో నెన్ని దుర్జాతులఁ గూడెనో కాని పుష్పధన్వి కార మణఁగ
వసుధలో నెన్ని పాపము లొనరించెనో కాని దుర్మార్గసాంగత్య మరిగ
నెప్పు డేర్పడెన నీజీవుఁ డే స్వతంత్రుఁ, డేలుకోవన్న పెడనపురీలలామ -
పుట్టినయదిమొదల్ పొట్టకై హీనుల యాచించుచో బిడియమ్ము లేక
పొట్టనిండిన యంతఁ బొలఁతుల పై నాస గాసిల్లుచోఁ దన వాసి లేక
పొలఁతి గల్గినమాత్ర భోగంబు గొన నుత్సహించుచో నేమైన నెగ్గు
భోగంబు లమర నపూ లార్జించుచో వినయమ్ము లేక
క్రాలె నీఘట మెంతదుష్ట మనాక, యేలుకోవన్న పెడనపురీలలామ
మత మొండు గల దని మద్యమాంసంబుల భక్షింపఁ జూతు రపేక్షఁ గొం
మహి వింత కా దని మహిమమాలాదిదానముల్ గొందు రుదార
స్వర్గభోగంబు నిశ్చయ మని పశువధఁ జేయఁ బాల్పడుదు రన్యా
విధ్యుక్త మని ముని వేషంబు దాల్చి యింటింట భుజింతు రూర్చెడల
గాని హానికి వెఱవ రెంతేని బైసి, మాలి కలిమాయఁ బెడనపురీల
సత్యంబు శూన్యం బసత్యంబు మాన్యంబు ధర్మంబు కఱవు దుష్టధర్మ
నీతిదూరం బవినీతి సారంబు సౌజన్య మొక్కింత దౌర్జన్య మింత
యని చెప్ప నలవిగా దక్కటా యీప్రపంచంబునం దేమైన సంతత
నను గన్నతల్లి వీ వని నమ్మి యున్న నా కేల నో యమ్మ నీకృపగల
గా నెట్టి యపవాద లేని కుచ్చితులు గూర్చినఁ జెందునే విమలుని
రవినిఁ బొందునె నిర్విచారమిది నా మొ, ఱాలకింపుము పెడనపురీల
తనతప్పు లెన్నెన్ని తలఁదన్నుచున్న నూహింపక యొరులతప్పే గణించు
దనవృత్తి కొఱగాని దని విచారింపక యితరవృత్తి గుఱించి యేవ
దనధౌర్త్య మెంతైనఁ దలఁపక పరులందుఁ గలుగు ధౌర్త్యమునకుఁ గల

దనబుద్ధి లేమిలోఁగాననేరకత్యంత మన్యబుద్ధికొఱంత కపహసించుఁ
దనకుఁదోఁడెసురాను దుష్మనుజుఁ డెంతు,(శీలమెఱుఁగక) పెడనపురీలలామ-

భువి మగవాఁడయి పుట్టినందుకు ముందు తనకుఁ గల్గినకొలందిని గడించి
కలమాన్నమైన నాఁకలిదీఱఁ గలిమైన గంజియైనను మహోత్తరం నొక్క
రికిఁ బెట్టి తాను గోరిక మీఱఁ గుడుచుట యదిగాక పొయడ ముదరపోష
ణముమాత్ర మొకలక్షణమె గుర్తించి కొక్కెర ముక్కునఁబరిగెలనొక్కిమెక్కి
తనకడుపుఁ బ్రోచికొననేదె తనసుఖంబె,ఱింగినది కాదె పెడనపురీలలామ.

ధనికులైయుండి కొందఱు దురాశల నొక్క వేల్పుపై నెపపెట్టి చాల్పుగట్టి
యొక్కొక్కరిని బట్టి గుచ్చిద్రిప్పక వట్టి మఱుమాటలాడఁ బల్గాఱు వేఁడి
విత్తమాదిమధనద్విగుణంబుగాఁ దెచ్చి కలదానిలోపలఁ గలిపికొందు
రది యిది కూడ ముం దరుగునం చెఱుఁగరు క్రొత్తను బ్రాంతసి రెత్తిపోదె
తలబరువు చాలఁ గల్గిన తరువు మొదలు, నేలఁగూలదె పెడనపురీలలామ-

శాంభవి శుంభనిశుంభవీరభటసంరంభవిఘాలతారంభహేతి
యోగధీహృతదుష్ప్రయోగధీరవిహారి వాగధీశనుత శీతాగసూతి
ధారుణీధరగదాధోరణీచంద్రమోధారిణీ భావుకాధారజాతి
వాహినీసుపయూస్రవాహినీ హర్యక్షవాహినీచం   రాహివీతి
హోత్రనేత్రకళత్రపవిత్రసచ్చరిత్ర మాంపాహి పెడనపురీలలామ- ౬౧

ఆఁడుబిడ్డమగండు వేడుకతోఁ దాళగాఁడయి లయతాళగతులఁ దెల్ప
మద్దెలగాఁడయి మఱితోడఁబుట్టిన యతఁడు మృదంగవాద్యంబు నెఱప
మఱఁదలు   కిశబ   వ్య స్తహస్తాంబుజలై స్వరప్ర
మాణ మేర్పఱుప నెమ్మది జేఁడు తాండవం బాడ మాణిక్యసింహాసనమున
నెలమిఁ గూర్చున్న నీవి నెన్నఁదరమె, త్రిపురసుందరి పెడనపురీలలామ-

పుట్టిని ల్వెడలి తపోవనంబున నిష్టభవభక్తి నిష్ఠఁ దపంబొనర్చు
చున్నెడ జడదారి మిన్నయై వచ్చిన తెల్లడాల్వేల్పు గుట్టెల్ల బట్ట
బయలు గావించి సంభావించి యతని నిజస్వరూపంబు సర్వస్వతంత్ర
రాలవై కైకొని కైలాసశైలంబుఁ జేరి తయ్యారె నెచ్చెలుల మొఱఁగి
కోరినమగండు దొరకిన కోమలాంగి, కేల పరచింత పెడనపురీలలామ-

సంతతం బాజవంజవసౌఖ్యమూలం బనంతజీవంజీవనయన లనుప
దార్థనిర్ణయము యథార్థంబుగా వట్టిజోగి సదానందయోగి పుట్టు

చెల్లుఁబో నీ వేమి సేయనూహించిన వలదనువార లెవ్వా రెవ్వ
రిని నైన నీళ్ళ ముంచినఁ బాల ముంచిన నీవకా(కారు లేరి) నీయుదార
మాయావిమోహితాత్మకులయిపలువే...మకలుషత్వముగాంచుటంతె కాని
భవదాజ్ఞలేని దే ప ... ... రేపణ ...
బాఱనేర్చునె వలఁబడ్డ పక్షిజాతి, జ్యోకలల్లార్పఁ బెడనపురీలలామ, రామ.
ఉండుండి తా నొండు రెండుఁ బాత్రెండంచు నాకన్ను లెన్నుచున్నాఁడుమూడు
మెడలేదునాముక్కుపాడుగుమూరెఁడుబారెఁడవిమునుగొల్చినాఁడడిగిచూడు
మదిగాదునామోము లాఱుంచుఁ బల్కాలువెక్కిరించుచు నాడు విధముఁజూడు
వెక్కిరించుట కేమి ప్రక్కమాడెద ముందు నులిపె నాచెవి జోడు దెలిసిచూడు
మనెడితనయులఁ గని ముద్దుగొనియెద వల, రినమదంబవు పెడనపురీలలామ-
నను బరిపంథిమండలమధ్యవర్తినిఁ జేసితే నీపాదసేవకుని మ
నోదృఢశక్తిఁ గన్గొనవచ్చు నాకడ శత్రుసంహారైకసాధనంబు
గలదు భవత్కటాక్షంబను సితమండలాగ్రంబు దానిసహాయ మూని
నిమిషమాత్రంబున నిర్జింతుఁ జుట్టుముట్టిన రిపుకోటి నెల్లను జలింప
నాత్మ నేమియు సర్వమాయామహేంద్ర, జాలనాశని పెడనపురీలలామ-
స్వప్నదశలయందు సహితంబు నీపాద సేవయేమఱి భక్తి సేయుచుందు
బాల్యచేష్టలనైనఁ బలుతెఱంగులఁ బోక వేడుక నినుఁ గొనియాడుచుందు
జాగ్రదవస్థల సతతంబు నీకథాసల్లాపముల గోష్ఠి సల్పుచుందు
నేకాల మెలమితో నీకటాక్షంబె నాకౌరవంచు మదిలోన మురియుచుందుఁ
గానియొక్కప్పుడితరమార్గంబెఱుంగఁ,దృణముమాత్రంబు పెడనపురీలలామ-
హీరతాటంకద్వయీకృత ప్రద్యోతనద్విజరాజ లనిరంత
రవశీకృత ప్రభుకర్ణకుండల కరు ఖండలభరి
తసమస్తభువనజాతభవాండభాండపిచండిలచండిలసన్మహార
జతమయాభరణవిద్యుతిమిశ్రహారిద్రవిశ్రుతస్థండిలవిశ్వవిభవ
సాంద్రసౌభాగ్యమండలేశ్వరి యనశ్వ, రీమహేశ్వరి పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ. ౮౦
నరకుంజరులకెల్ల 'నాస్తి తత్త్వం గురోః పర' మను నీతి సర్వంబు గురుఁడు
గురుఁడు పరుండు నీశ్వరుఁ డన్ననీపతి కన్న వేఱొక్క పేరెన్న లేదు
తత్పరంధామసంధాతకాద్యంతరహితున కెల్లాల వాశ్రితుల నేలు

జవరాల వస్మదాచార్యరాలవు నన్నుఁ బరిచరుఁగా నేలవలె నటన్న
మాట మఱచితె జగములఁ బాటిగలదె, త్రిదశనుతనామ పెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ. ౮౧

క్షితిలోన నెట్టి విశిష్టకులంబునఁ బుట్టఁగా నేమి తా నెట్టిచదువు
చదువఁగా నేమి ప్రాగ్జన్మకర్మఫలంబు లనుభవింపకతీర దొనర నరున
కింద్రైన నంద్రైన నెంద్రైన ననుచింత ముందుముందయ్యె నాయందు నీవు
సందు లేకున్ని నిస్సందేహ మందుఁ జరాచరాంతర్వర్తి వగుట వేఁడి
వెలుఁగు గలచోటఁ జీఁకటితొలఁగకున్నె, త్రిభువనంబులఁ బెడనపురీలలామ-
బహుభావశేల నీపాదపద్మముల తోడేసరి కడుదోసెఁ జేసిమాడ
లనువొంద రాశివోసిన దాని నేనొల్ల నందు కిందొక సాక్ష్య మనువదించె
దను జిత్తగింపు నాతల్లి శాశ్వతపదార్థంబవు నీవు తిరంబుగాఁగ
(నవనిఁ) గలుంగ నింద్యం బస్థిరంబైన కించిదర్థమున కాసించ నేరఁ
(జేకుఱిన నవ్య)సుధవీడి చేఁదు వెదకు, బేల గలఁడమ్మ పెడనపురీలలామ-
తల్లి సౌభాగ్యమతల్లి కామితకల్పవల్లి చల్లనిచూపు లుల్లసిల్లి
వెదచల్లి సకలసంపదల నాయందెల్లవేళల వర్ధిల్లి విమలభోగ
ములవెల్లి ముజ్జగంబులకెల్ల రాగిల్లి యల్లనల్లన గిరిపల్లె నల్ల
మల్లేశ్వరునిఁ దారసిల్లి కొమరుఁగన్న తల్లి నిదయవల్లఁ దొల్లిపున్ని
యములువన్నియ కెక్కె దోసములుస్రుక్కె, దృఢముమదిఁజిక్కెఁ బెడనపురీలలామ-
అది మొదలిది తుద యనలేదు గాని నీ పెనిమిటికన్నఁ జక్రినిభుం డె
వండన్న యని వావి వరుసలు ప్రియవయస్యలు గాంచి సరసంబు లాడునప్పు
డొదవి నీపెదవులఁ గదిసిన ముసిముసినగవు వెన్నెల మూఁడుజగములకు వి
కాస మొనర్చిన న్గాచుఁగాత మదీయ దేహతాపంబులు దీఱ నీల
లోహితుఁడు చేరఁ బాఱఁబురోహితుఁడగు, భృంగిరిటుజీరఁ బెడనపురీలలామ-
నీలమేఘచ్ఛాయ నెనయుమై పసుపునిగ్గుల తటిల్లతకాంతి తళుకులీన
రత్నసానుపయోధరముల కుంకుమరక్తి గైరికాదులభంగి గడలుకొనఁగ
ముకుర(కపో)లవిస్ఫురితచందనచర్చ ధాళధళ్యద్యుతి మేళగింపఁ
బూర్ణచంద్రునిభాతిఁ బొల్చు నెమ్మోమునఁ దిలకంబు లాంఛనస్థితినిఁ దనరఁ
బ్రియునికౌఁగిట మెఱయు నీహాయల భూత, సృష్టికిరవయ్యెఁ బెడనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ. ౮౬

దివిజాధిపతి పూర్వదిశ బృహద్భానుఁ డాగ్నేయభాగమున దక్షిణహరిత్ప్రే
  దేశంబు(ననుగాలుఁ) డాశరవిరుఁ డవాచీనమున వేత్త వరుణదేవుఁ
  డపరదిగ్భాగంబునందు సదాగతి వాయవ్యమున నరవాహనుం డు
  దీచి నీశానుఁ డాదిక్కోణమునను౦డి కొలువు గొల్వఁగఁ బెద్దకొలువుకూట
  మున వసించిన ప్రభురాణి వనజపాణి, నీలమణివేణి పెడనపురీలలామ- ౮౭

బాలార్కకోటిప్రభాభాసమానమై యుద్భవించిన పరంజ్యోతి వీవ
  నియతి సృష్టిస్థితిలయకర్త లగుమూఁడుమూర్తుల కాధారమూర్తి వీవ
  జ్ఞానవైరాగ్యసిద్ధులఁ జెంది వర్తించు సనకాదులకుఁ దపశ్శక్తి వీవ
  స్వర్గమానవబలిసద్మలోకనివాసవరుల కుపాస్యదైవంబ వీవ
  నిఖిలభువనంబులకు నిఁక నీవు కంటె, తెక్కువలెఁ గాదె పెడనపురీలలామ-౮౮

విశ్వేశ్వరస్వామి వేడుకఁ జెల్లింపఁ బూని కాశిని నన్నపూర్ణవైతి
  వరమల్లికార్జునస్వామికోరికఁ దీర్ప గమకించి శ్రీగిరి భ్రమరివైతి
  యేకామ్రనాథుని కిష్టార్థమొసఁగ నపేక్షించి కాంచి కామాక్షివైతి

* * * * * * *

  వైతిభువనైకమాత వేమైన నీవ,యై లభించితి పెడనపురీలలామ-రామ- ౮౯

భ్రమరీచికురజితభ్రమరీకృశానుశుభ్రమ(రీచిగా)త్ర నేత్రత్రయీత్ర
  యీస్తోత్రపాత్ర మోహిత...ర్దని మహిషాసురమర్దని హాతనితాంత
  దుర్దిని దా   దుఃఖాటవీదావకీలి కీలితరత్నకింకిణీయు
  తామల...తరానందమగ్నదుష్కృతజన్మభగ్న గౌరీసమాఖ్య
  నై   మరాళమానససరోరుహ, రీకృతసమాఖ్య పెడనపురీలలామ
  రామలింగేశ్వరస్వామివామభాగ,చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.౯౦

వేదవేత్తలు నిన్ను వేదాంతసూక్తులఁ గొనియాడుచుందు రేపునఁజెలంగి
  తార్కికు లేవేళఁ దర్కవాదంబుల వాదింతు రొకనిన్ను వరుసఁజేసి
  వైయాకరణులు సువర్ణరూప మెఱింగి చదువుచుందురు నిన్నుఁ బదిలపఱిచి
  యోగమువిదులు బీజాక్షరంబులు గూర్చి జపమొనర్తురు నిన్నుఁ ద్రిపుటిఁ జేర్చి
  కొండ్లుఁజేతులు తలదాల్చి మ్రొక్కుదురుధ,రిత్రిజనులెల్లఁ బెడనపురీలలామ
  రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ,చంద్రశాలాసభాలంబశ్యామలాంబ.౯౧

ఎల్లలోకంబుల కేలికసానివై ధర సర్వజీవుల తప్పు లరసి
  దండింప నొప్పులు దరిచి వాంఛితముల నిండింప నేర్చిన కొండరాచ
  దానవు నాయెడఁ దప్పుఁ బట్టఁదలంచితే నీకు దొరకదే తెల్వఁగల్గు

రాజు దలంచితే యోజ దెబ్బలు లేకపోవు గావున దయాంభోధివగుచుఁ
గాచి రక్షించు శ్లోకశ్లేష కావ్య మిపుడు, రేపనక నన్నుఁ బెదవపురీలలామ-
నీమహామహిమ వర్ణింపఁగ నాల్గులు రెండు వేలున్న శేషుండఁ గాను
నిన్ను దర్శింపఁగ మున్నొక్క వేకన్ను లున్నబిలింపముఖ్యుండఁ గాను
నిన్నుఁ బూజింప దండిసహస్రకరసరోరుహముల బాణాసురుండఁ గాను
నిను స్మరియింపంగ నేనాల్గుముఖములు గలయులకలహంసగామిఁ గాను
గాని పూనితి మన్ననఁ గాంచి చిత్తవృత్తిఁ గమనించు పెదవపురీలలామ-
ఊరకే నీనామ ముచ్చరించుటె కాని జిహ్వకుఁ బరితృప్తి చెందఁగలదె
నీరూప మారయఁ గోరి చూచుటె కాని కన్నుల కేఁకటఁ గాంచఁగలదె
చాల నీకథలు (ముచ్చటవిను)టే కాని వీనుల కాసక్తి విడువఁగలదె
మఱిమఱి నీకు నమస్కరించుటె కాని మనమున కేమైనఁ దనివి కలదె
నిన్ను విని కని భజియింప నేర్పు గలదె, పృథ్వీజనులకుఁ బెదవపురీలలామ-
కాళీ భయప్లవవ్యాళీ విశాలచూళీ వీరపురకేళి పరాకు
దుర్గా విధూతదుర్మార్గా త్రితార్యవర్గా పవాముదితభర్గా పరాకు
రంభానిభోరు విస్రంభా నిరస్తదంభా స్వసారోజకుంభా పరాకు
మారీ కుమారీ కౌమారీ కుధృత్కుమారీ యతీవపుకుమారీ పరాకు
గాక చీకాకు మదిసోఁకనీక నన్ను, జూచి రక్షించు పెదవపురీలలామ- ౯౫
శరణు వేఁడెద నన్నుఁ గరుణఁ జూడవు పిన్నవాఁడఁ గాపాడవే వేఁడికన్ను
గలవేల్పుదొరసాని కడలికూఁతురిముద్దుఁగోడలిదయను జేకుఱినవిద్య
కొలఁదిని నిన్ను వేపలుకులు శతపద్యంబులు రచించి ప్రస్తుతించి
తి నిది యొప్పో విధించిన గొప్పతప్పో తెలియ నామనవిని నాలించి తప్పు
లున్న సైరించి రక్షించు నన్నుఁ గని వి,రించినుతనామ పెదవపురీలలామ- ౯౬
ము న్ననేకవిధంబుల న్నిన్ను వేఁడుకోఁగా నేఁడె(వెంట)నే కనికరింపుఁ
జూష్టి నాపై మించు సోఁకిన మ ష్టి నింతియె చాలు కాదేసమస్త
లోకంబు లేకాల మాకాంక్ష నానావిధైశ్వర్యభోగంబు లనుభవించి
తుది ముక్తి సతినిఁ జెందుట కావికారణం బగునననేమిట నరయ మోక్ష
లాభలోభంబు గలదె చేటీ భవ , శ్యామ పెదవపురీలలామ-
నీయనుగ్రహమున నేఁటి కీవిధిఁ గృతకృత్యుఁడనైతి నిఁకేమి చెప్ప
వచ్చు నా భాగ్య మువ్వర నస్మదీయ మిత్రసమూహమున కభ్యుదయపరంప

రాభివృద్ధి ఘటించె నహితుల కెల్లఁ బరాభవం బొనఁగూడెఁ బ్రాభవంబు
శోభించె నత్యంతశుద్ధమానసులకు భవదీయపాదసేవకుల వినుతి
హితమతి గ్రహించి లాలించుకతన నతుల, తృప్తిఁ జెందవె పెదనపురీలలామ-

బ్రాహ్మణుల కభీష్టఫలదాయి వై సదాచారసంపత్తి విశ్వంభరార
మణులకు రాజ్యసామ్రాజ్యంబు వైశ్యుల కర్థగౌరవము చతుర్థవర్ణ
మునకు ధాన్యవిశేషములు నిరంతరభోగములు పౌరులకు నెల్లఁగలుగఁ జేసి
వెలసి దేవాంగకులసంభవుల కిలువేల్పవై ప్రీతిఁ గావించి జయము
లరసి కాంచితి శాంతగుణాభిరామ, రిపుగణవిరామ పెదనపురీలలామ-౯౯

పెంపుదీపింప మల్లంపల్లి మల్లికార్జునపండితారాధ్యవినుతిపూర్వ
కంబైన యీకవిత్వ మాసుధాధామతారార్క మఖిలసద్గౌరవంబు
గా విశ్వసించి న న్నావనే కృతకృత్యుఁ జేయవే సౌభాగ్యసిద్ధిదాయి
నీ 'నిత్యమంగళాని భవంతు తే' యని మంగళారార్తిక లంగనామ
ణీగణ మొసంగ ముదమధిం దేలి శూలి, పాలి మేలైతి పెదనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

శ్రితకల్పభూజ దాసీభూతదేవతావనితాసమాజ పావనహిమాచ
లాధిరాజతనూజ హరిదశ్వకోటివిభ్రాజితతేజ సంక్రందనాది
బృందారక విరచిత రత్నమయూఖనీరాజితారు
ణాంఘ్రిసరోజ బ్రహ్మజ్ఞానశాసితాశేషపరివ్రాజ శేషఫణివి
భూషణార్ధాంగ రాజ్యవిశేషభోగ, శీలసమ్రాజ పెదనపురీలలామ
రామలింగేశ్వరస్వామి వామభాగ, చంద్రశాలాసభాలంబ శ్యామలాంబ.

(ఈశతకము, జగ్గయ్యపేట- మాలుగు వీరభద్రశాస్త్రిగా రిచ్చినది.)

శ్రీరస్తు.

౬- కంచి యేకామ్రలింగశతకము.

సీసపద్యములు.

శ్రీపార్వతీశ్వర శృంగారశేఖర యహిరాజకేయూర యసురవిదూర
గంగాజటాధార కమనీయగుణహార హార వైరివిదార యచలధీర
విబుధజనాధార విరహితసంసార శ్రితలోకపరివార సితశరీర
మునిబృందమందార మూర్తిత్రయాకార శరనిధిగంభీర ధరనివార
భువనసంచార సంతతభోగసార, చంద్రకోటీర భీకరసమరశూర
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

అర్కాగ్నిశశినేత్ర యబ్జసన్నిభగాత్ర యఖిలలోకపవిత్ర హర పరాకు
ద్విరదాసురవిదార దివిజాద్రిసమధీర భరితాహికేయూర భవ పరాకు
గళనైల్యజితభృంగ కలుషహిమపతంగ కరుణాంతరంగ శంకర పరాకు
కరినాసురత్రాస కైలాసగిరివాస శిష్టజనోల్లాస శివ పరాకు
ఆర్యసన్నుత నందివాహనపరాకు, భంజితవ్యాఘ్రదైతేయ బహుపరాకు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

రజతాచలస్థాన గజచర్మపరిధాన శంభో మహాదేవ శరణు శరణు
సకలలోకాతీత సద్గుణసంఘాత చంద్రార్కశిఖినేత్ర, శరణు శరణు
నిగమసన్నుతగాత్ర నిర్మలచారిత్ర శర్వాణీవల్లభ శరణు శరణు
పన్నగభూషణ పాపసంశోషణ శారదాపతినుత శరణు శరణు
చండకోదండపాండిత్య శరణు శరణు, జలజజార్చితపాదాబ్జ శరణు శరణు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

వ్యాసభారద్వాజ వాల్మీకివాసిష్ఠ గౌతమజాబాలికణ్వకుత్స
సుబలగాలవదాల్భ్యశుకశౌనకాత్రేయ మాండవ్యహారిద్బల్ల్యమందపాల
కబలివిశ్వామిత్రఘటవాయుభక్షకగార్గేయమైత్రేయకటకలాప
భార్గవజైమినిబకకౌత్సజతుకర్ణగోకర్ణకశ్యపగోపవేశ
అత్రితిత్తిరివసుమిత్రయాజ్ఞవల్క్య, శృంగిబృహదశ్వగౌతమసేవ్యమాన
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ. 4

నాటకాలంకారనైపుణి నహినహి శబ్దశాస్త్రజ్ఞానసరణి సున్న
సాహిత్యరసవృత్తిజాడలే తెలియవు ప్రాసవిశ్రమగణఫణితి నాస్తి

గ్రామ్యదేశీయాదిగ్రంథముల్ నేరను రచనాచమత్కృతి రాద యింకను
భవదనుగ్రహబలపాండిత్యమేగాని యితరపాండిత్యంబు లేమి లేవు
గాన జిహ్వాగ్రమున నిల్చి కరుణతోడ, శతకమీడేర్పు వేగమే సార్వభౌమ
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.5

నీవె నాతండ్రివి నీసతియైనట్టి కామాక్షి దేవియె కన్నతల్లి
గజముఖభైరవక్రౌంచారులగ్రజుల్ ప్రమథగణాళులె బంధుసమితి
వాకిటికావలివారు సామంతులు భక్తసంఘంబులె ప్రాణసఖులు
నీదుసంకీర్తనల్ నిఖిలమంత్రంబులు నీపదద్వయభక్తి నిత్యముక్తి
యనుచు నెఱనమ్మిమదిలోననను దినంబు,భక్తియుక్తుండనై చాలఁ బ్రస్తుతింతు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

పరమేశ్వరా భవత్పాదాబ్జయుగ్మంబుఁ గనుఁగొనఁ నెన్నఁడు కలుగునొక్కొ
సాంబ సదాశివ సంధ్యానటనలీలఁ బరికింప నెన్నఁడు ఫలితమొక్కొ
పుణ్యజనాంతక భూతిత్రిపుండ్రంబుఁ జూడ నెన్నఁటికిని సులభమొక్కొ
యిందుశేఖర నీకు మందిరంబై తగు కైలాసమెన్నండు గాంతునొక్కొ
యను మనీషార్తి నుదినుంచియనుదినంబుఁ బూజసేయుదు సద్భక్తిపుణ్యచరిత
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.7

అనఘగుణోదారుఁ డసురవైరివిదారుఁ డబ్జాక్షిపమధీశుఁ డఘవిదూరుఁ
డాశ్రితావనశీలుఁ డమితకీర్తివిశాలుఁ డంచద్విబుధపాలుఁ డతికృపాళుఁ
డార్యరక్షణధుర్యుఁ డంభోధిగాంభీర్యుఁ డకలుషాద్భుతచర్యుఁ డతులశౌర్యుఁ
డహిరాజభూషణుఁ డానమత్పోషణుఁ డార్ద్రిసంభాషణుఁ డమితధిషణుఁ
డనుచుఁ గొనియాడఁ దగిననిన్నాశ్రయింతు,భక్తవత్సలననుఁ బ్రోవుపరమపురుష
మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

హారీకృతభుజంగ వారాన్నిధినిషంగ భాసమానపరాంగభరితగంగ
లసితదృక్సారంగలాంఛనాబ్జపతంగ పిధ్వస్తకామాంగ వృషతురంగ
రక్షోభయదసంగరపరాక్రమోత్తుంగ తాండవోత్సవసంగ ధవళితాంగ
కంఠరుగ్జితభృంగ గౌరీపరిష్వంగ కరుణామృతతరంగ కనదపాంగ
యాశ్రితావనచంగ కాలాభిషంగ, హరిహరిరథాంగ వరనిర్మలాంతరంగ
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

ఐశ్వర్యమొసఁగి నన్నాదరింపకయున్న నీశ్వరుం డనుమాట యెగ్గుగాదె
దారిద్ర్యభూతంబుఁ దలఁగఁజేయకయున్న భూతేశుఁ డనుమాట పొల్లుగాదె

రొక్కనిరక్షింప నెక్కువై తోఁచినఁ బ్రమథాధిపతియన్నఁ బ్రజ్ఞగాదె
భక్తవాంఛితసుఖప్రదుఁడు గాకుండిన శంకరుండనుమాట బొంకుగాదె
యైనఁ గావిన్ను నీకేమి యపకీర్తిష, యోగిభిక్షుకుఁడనునామ మందినావు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరకృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.
ఈశ్వరా నినునమ్మి యింతదీనతఁజెంద నూరకేయుండుట యుచితమగునె
ఎంతనిర్దయుఁడవో యిందుకళాధర మందమో నీబుద్ధి మానినీతిఁ
బలుకకున్నావదె పార్వతీపురభుప్పలగాంబుచే బుద్ధి కలఁకఁబడెనో
కటకటా భక్తునిఁ గానిచేయుట మహాగాంభీర్యమా కాదు కరుణఁజూచి
సకలసంపత్తురుఁజేయు సార్వభౌమ, లేకయుండిన సద్గ్రక్తి నీకుఁగలదె ?
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరకృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.
మి టికి మంటికిఁ గంటకమగుగుంటి నంట గెంటించిన ఇంటిమేటి
బంటుగుంగన్న ముక్కంటి నిచర్యలు ఇంటిని గంటిని తుంటవింటి
దంటను నీకంటిమంటను నంటించి కంటికినెడఁబాపి తంట దుఃఖ
మంటినకిల్మిషాల్గంటి వనంటిన గొంటికోపంబున నంట తెలిసి
తంట లేకుండ మదను నుదారఘనీతిఁ,దిరిగి బ్రమకంగఁజేసిన ధీరుఁడీవె-మద,
అగముతో మన్మథాశుగముతో దుర్వర్ణనగముతో (నాదిపన్నగముతోడ)
రసముతో శుభ్రసారసముతో మహితగోరసముతో సురధునీరసముతోడఁ
గరముతో నాదిసూకరముతోఁ దార్క్ష్యకంధరముతో దేవసింధురముతోడ
నాజితో సురరాజవాజితోఁ దారకారాజితో సామజోద్వేజితోడ
ననుగమించి భవద్యశంబఖిలదిశల, మించె బ్రహ్మాండదీప్తిపై మిక్కుటముగ-మద-
అహివైరిరిపుమస్తమధ్యమధ్యంబున యసిభిచ్ఛరామాతి నడచువాని
కగ్రజుచేతఁ బరాభవంబును బొందు క్షితిదేవముఖ్యుని శితశరాళి
నొంచి యోర్చినవీరు నురుశిలీముఖముల నవనిఁగూర్చిన మేటి కతిదయార్ద్ర
భావసంకలితుఁడై పరమసాధన మగు కంకపత్రమొసంగుఘనుఁడ వనుచు
నిన్నుమదినుఁతువర్ణింతునియతిఁగాంతుఁ,బన్నగారితురంగ ప్రసన్నుఁడౌర-
గంభీరమగు ఘనాఘనము మ్రోసినరీతి గర్జింప దివి భువి కంగు రనఁగ
నందీశుహుంకారనాదంబుచేతను దిగ్గజకర్ణముల్ దిమ్ము రనఁగ
ఫాలనేత్రప్రభాపటలిచే బ్రహ్మాదిసురమునిదృక్తతుల్ చుఱ్ఱు మనఁగ
మున్మొనవాల్తల మురువుగాధరియింప దనుజులహృదయము ల్దగ్గురనఁగ
సరభసమ్మున నంధకాసురునిఁజుట్టి, పట్టికొట్టిన బల్ జగజెట్టి వీవు, మదన-

కొక్కుతేజీఁగానిఁ బక్కిబాబాపైని నెక్కియాడెడువాని నొక్కమొగిని
మక్కువ దయను బెంపెక్కఁజేసిన యట్టి చక్కనిసామి నీయక్కటాక్ష
మిక్కడే నామీఁదఁ జొక్కముగా నుంచు తక్కువ గాకుండ నిక్కముగను
నెక్కువదారవని మిక్కిలి వేఁడితిఁ జక్కగ దయఁజూడు చిక్కులేక
యెక్కడెక్కడ నీసాటి యెంచఁదఱమె, యొక్కదేవతనైన నీయుద్రిగాఁగ, మదన-
"బ్రహ్మోఽహ"మనుచును భాషింపగావచ్చుఁ బరతత్త్వమెఱిఁగెడి భావమరుదు
సకలంబు రోసితి సన్న్యసించనవచ్చుఁ బ్రకృతివిచారంబుఁ బాయుటరుదు
వేదశాస్త్రంబుల వాదింపగావచ్చు నాత్మానుసంధాన మబ్బుటరుదు
బాహ్యయోగంబులు పాటింపఁగావచ్చు సద్గురుపూజయుఁ జలుపుటరుదు
జ్ఞానయోగంబుగహనంబుగాన ముక్తిఁ, గాంతురనఘులు భక్తియోగంబువలన
మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ - 17

మొదట మూలాధారమునఁ జతుర్దళపద్మమందలిగణపతి నమరనిలిపి
కుండలి భేదించి గురుకటాక్షముచేత నాభిప్రదేశమ్మునందు విష్ణు
నొనరఁగ బూజించి ఘనుని సదాశివు హృత్పద్మకర్ణిక నునిచి ద్వాదశ
పద్మమునను భానుఁ బ్రస్తుతిగావించి దగ వేయిరేకుల తమ్మియందు
నిన్నుఁబరహంసరూపుని నెమ్మిఁగాంచి, చిద్విలాసంబునను బూజ సేతు నేను
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

బాణాసురుండు నీబావకుఁ దమ్ముఁడా? కరుణతో వానిని గాచినావు
పంక్తికంఠుండు నీపడఁతితోఁ బుట్టువా? సకలసామ్రాజ్యముల్ సంఘటింపఁ
జండీశ్వరుం డేమి శాంభవీజనకుఁడా? సాలోక్యమొనరించి సంతరింప
హరిహయసుతుఁడు నీయగ్రనందనుఁడేమొ? యవ్యాహతాశుగమతనికొసఁగ
నింతకరుణాసముద్రుఁడ వేలనేను, సంతతము నిన్ను నుతియింపసరకుగొనవు-

పతిపతులకు నేమి సంతోషమొనఁగూర్చు సకలసస్యములకు శరణమేమి
భూమిజాజనకుని పుటభేదనం బేమి బిల్లులు కడియము లల్లులేమి
రామపాదము సోఁకి రాయి యేమాయెను గోరక్షకేది హరిగొడుగుఁదాల్చె
బలరాముఁడు ధరించు పటుసాధనం బేమి యాంజనేయునకేమి యడ్డమయ్యె
నర్థము వచింపమూఁడేసియక్షరములు, యంత్యవర్ణంబునావల నాదియగును-

వేదవేద్యా భవద్వీరప్రతాపంబు దశౌధ్వరధ్వంసతరుణమందుఁ
జూడవడ్డా మఱచుటయుఁ గుమ్మొనవాలు కేలునఁగీలించి కినిసి భద్ర

కాళీసమేతుఁడై కరినికరంబులఁ గంఠీరవము దాఁకు కరణి మెఱయ
సురనికరంబుపై నుఱికి ఛే, యని యార్చి బ్రహ్మాదులెల్లను బరువులిడఁగఁ
దఱిమి నుగ్గాడి పోఁద్రోలి దర్పమణఁచి,జయము చేకొన్నసద్గురుస్వామివీవె
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచి యేకామ్రలింగ.
క్షోణి శతాంగంబు సూర్యచంద్రులు కండ్లు నజుఁడు సారధి శ్రుతు లశ్వపంక్తి
మేరుశైలము మహామేటికోదండంబు యహిపతి నారి శ్రీహరి శరమ్ము
ప్రణవంబు మునికోల పాలసంద్రము పొది రౌప్యాద్రి పీఠంబు రాహుకేతు
వమరఁగా భజియించి యతిరౌద్రమూర్తి వైయరదంబుపై నెక్కి యసురవైరి
శరముచేతను క్షణములో శత్రులగలఁ, ద్రిపురదహనంబుఁజేసిన దేవుఁడీవె—
అఱపదియమ్ములగుఱికానిగర్వంబు మాయఁజేసిన జగన్మాన్యుఁ డీవె
జంటత్రాగుడునొంటిదంటరాకాసిని మంటఁగల్పిన శితికంఠుఁ డీవె
సుడివాలుఁ గేలునఁ బిడిగొన్న జేజేకుఁ బరమమిత్రుండైన భర్గుఁడీవె
చట్టుగూఁతురును జేపట్టి లోకములెల్లఁ బట్టగానేలిన భవుఁడ వీవె
భక్తజనులను రక్షింప బ్రహ్మమీవె,యనుచు మదిలోన నిన్నెంతు ననుదినంబు-
మూఁడుపట్నముల నిర్మూలంబుగాఁ జేయు దామోదరాస్త్ర మేదారి జరిగె
నంధకాసురుశిర మవలీలఁ ద్రుంచిన ఘోరరౌద్రాస్త్ర మేగొందిజూణిఁగెఁ
దారకాసురుఁ బట్టి దర్పమణంచిన పాశుపతాస్త్ర మేబారిసురిగె
సింధురాసురుఁ గిట్టి చించి చెండాడిన ముమ్మొనవాలు నేమూల నణఁగె
శ్రీమహాదేవ యిప్పుడు చెండరాదొ,యశివతతులను భవదుగ్రవిశిఖములను
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచి యేకామ్రలింగ.
వేషధారుఁడటంచు వెఱచుక యుందురా మెండలో నిల్పి సొమ్మియ్య మనక
గరళకంఠుం డని గడనగాఁ జూతురా హక్కుదార్వంబడి నంటుకొనక
ఫాలనేత్రుఁ డటంచు భయపడి యుందురా పైకంబుఁ దెమ్మని బాధలిడక
నురగభూషణుఁ డని యూరకె యుందురా జీతంబు దెమ్మని జిద్దుపడక
సర్వకాలంబు గొల్చిన సంబళములు, విడిచిపెట్టరు భక్తులు వెంటఁబడక—
నీనామకీర్తన నిగమాంతసారంబు నీనామకీర్తన నిత్యసుఖము
నీనామకీర్తన నిర్గుణబ్రహ్మంబు నీనామకీర్తన నిత్యపదవి
నీనామకీర్తన నిత్యకల్పసమాధి నీనామకీర్తన నిత్యముక్తి
నీనామకీర్తన నిఖిలమంత్రంబులు నీనామకీర్తన నిత్యయోగ

మనుచునీనామమాత్మలో ననుదినంబు, మననసేయుచున్నాఁడమఱపులేక
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

శివశివా యని నిన్నుఁ జింతన సేయక ప్రారబ్ధ మేరీతిఁ బాసిపోవు
హరహరా యని నిన్ను నభినుతిసేయక కర్మంబు లేరీతిఁ గడఁదొలంగుఁ
బరమేశ్వరా యని భజన సేయక యున్న జననమరణము లేసరణిఁబీడుఁ
బరమశివా యని పలుమాఱు దలఁపక సాయుజ్య మేరీతి సంఘటించు
ననుచు నెఱనమ్మి నిరతంబు నాత్మలోన, భక్తియుక్తుఁడనై చాలఁబ్రస్తుతింతు-

వేదశాస్త్రపురాణవిద్యలు నేరను జపతపోవ్రతనిష్ఠజాడ లెఱుఁగఁ
దీర్థయాత్రలు సల్పఁ దిరుగులాడఁగ లేను నతిథిపూజ లొనర్ప నలవిలేదు
అష్టాంగయోగంబు లభ్యసింపఁగ లేను నాత్మవిదుఁడ గాను నల్పమతిని
దీనజనావనదీక్షవహించిన దేవదేవోత్తమ తెలియవినుము
నాదువిజ్ఞాపనంబు నానందముగను, బరమపదమిమ్ముమఱియేమిభాగ్యమడుగ-

అదెరా కయిూసరి యాలోచనలఁజేసి కయితకట్టిప్పుడు గట్టినావు
కట్టితే నేమాయెఁ గానైననీయను నూరిలో నీవింక నుండవద్దు
వెఱ్ఱికూఁతలు కూసి వెఱపిఁచవచ్చేవు పద్యాలుమామీఁద బాడవద్దు
కాటమరాజుల కగ్గమైనా సరి సిద్దురాజులుగారి సుద్దులైనఁ
దానగించుక చెప్పితేతక్కువయినఁ, గాని యిరుసొడ్లు కొల్లనుగష్టలోభి,మద-

సురగరుడోరగనరకిన్నరులఁ ద్రోలి సాధుజనులమానసములు చెఱచి
యగ్రజు నదలించి యతనిపట్నము గొని యనుజన్ముఁ బడఁదన్ని యవలనడిచి
కడుఁ గ్రూరుఁడై మించి కైలాస మగిలించి ప్రమథగణంబులఁ బాఱఁద్రోలి
యింత చేసినఁ గాని యేమనఁజాలక యత్యంతకరుణచే నరసి ప్రోచి
భక్తియే ముఖ్యముగ నెంచిపంక్తిముఖునిఁ, బావనముగాను నేలినవరదుఁడీవె
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.

అఖిలదర్పోజ్జ్వలుం డగువాయుసూనుండు చిక్కుపడఁడె యింద్రజిత్తుచేత
విమధినీరం బెల్ల విప్రవరేణ్యుని పుడిసిటిలో నాఁగెఁ బొంక మాఱఁగి
యాచక్రవాళపర్యంత మేలెడిరాజు వీరబాహునిఁగొల్చి వెతలఁ జెందె
సకలసురాసురసమితి నోర్చినవీరుఁ డాటఁ జెప్పటకుఁ దా నాథ్యుఁడయ్యె
నీదుదయలేకయుండిననేర్పులేల, నన్నిటికి నీకటాక్షంబెయతిశయంబు, మ-

భక్తరక్షకుఁ డని భజన చేసితిఁ గాని యింతనిర్దయుఁ డని యెఱుఁగ నైతి
శంకరుం డనుచును జాల నమ్మితిఁ గాని కఠినచిత్తుఁ డటంచుఁ గాననైతి
దీనావనుం డని తెలిసి మ్రొక్కితిఁ గాని విముఖుం డనుచును వెదక నైతి
నిందుశేఖరుఁ డని యెందుఁ జేరితిఁ గాని మదనారియనుమాటమఱచిపోతి
మంచిదా మెచ్చునీ వెన్నిమాయలైన, జేసితేమా యెవరుఁ బాయసిద్ధముగను-
దండంబు దండంబు దైవశిఖామణీ దండంబు దండంబు ధవళగాత్ర
దండంబు దండంబు దండధరాంతక దండంబు దండంబు దహననేత్ర
దండంబు దండంబు దాసజనావన దండంబు దండంబు దానవారి
దండంబు దండంబు ధైర్యజితనగేంద్ర దండంబు దండంబు దర్పకారి
దండములునీకుఁగోటిమార్తాండతేజ, దండములఁ బాయునేఁ జేయుతప్పులెల్ల-
శ్రీకంఠుఁ బూజించు చేతులు చేతులు దితిజారిఁ దలఁచిన దినము దినము
గంగాధరుని జూచు కన్నులు కన్నులు శివునకు మ్రొక్కెడి శిరము శిరము
విశ్వేశుకథ విను వీనులు వీనులు సితమూర్తి నుతియించు జిహ్వ జిహ్వ
పరమాత్ము వలగొను పదములు పదములు భూతేశ్వరుని మీఁది బుద్ధిబుద్ధి
యనుచువిబుధులచేవినియనుదినంబు, సన్నుతించుచునున్నాఁడసత్యమనుచు-
రాజశేఖర విను రజతాచలంబునఁ బార్వతీదేవియుఁ బ్రమథగణము
నమరేంద్ర యమ వరుణాదిదేవతలును మునివర్గమును జాల ముదముతోడ
సేవింపఁగా రత్నసింహాసనమ్మున వేంచేసి యున్నట్టి వేడ్కఁజూడఁ
గోరియున్నాఁడను గొబ్బున దయచేయు మిఁకమీఁద జన్మ మే నెత్తఁజాల
రమ్మనుచుఁబిల్వనిటనీప్రరాకయున్న, నీకునీపాదములతోడునిజముగాను, మ-
హరిహరాదులపూజ లభ్యంతరము లాయె గ్రామశక్తులు మహాఘనములాయె
సత్యశౌచంబుల జాడలు చెడిపోయె నన్యాయ మశుచియు నర్హమాయె
బ్రాహ్మణుచదువులు పసపసలైపోయె నన్యజాతులవిద్య లధికమాయె
వేదశాస్త్రపురాణవిధులెల్ల నుడివోయెఁ దామసోక్తులు మహాధట్టమాయె
మోసకులుచాలఁగలియందుముఖ్యులైరి, సజ్జనులనెట్లుప్రోచెదో సాంబమూర్తి-
కలకొద్ది నతిథికిఁ గరుణతో రమ్మని యుపచరించెడివాఁడ యుత్తముండు
మాపురా రేపురా మళ్లిపొమ్మని త్రిప్పి మఱియొసంగెడివాఁడు మధ్యముండు
కఠినోక్తులాడుచుఁ గళవళమందుచు నటుమీఁదనొసఁగువాఁడధముఁడండ్రు
లేనియాసలు చెప్పి లేదు పొమ్మనువాఁడు నధమాధముండందురవనిలోన
ధర్మములయందునంతరాంతరము దెలిసి, దాన మొసఁగినపురుషుండుధన్యుఁడౌను-

సురగరుడోరగనరకిన్నరులకైన నీమాయ మించంగ నేర్పులేదు
హరిసోమహిమగిరిసురభూజములకైన నీకీర్తి మించంగ నేర్పులేదు
తపనకాలాంతకదహనులకైనను నీప్రతాపము మించ నేర్పులేదు
శేషబృహస్పతిభాషాపతులకైన నీవిద్యలను మించ నేర్పులేదు
గాన సర్వజ్ఞుఁ డనునభిధాన మరుదె?............మదనమదభంగ- 38
కరటిచర్మమె నీకు ఘనముగాఁ దోఁచెనా పీతాంబరంబుపైఁ బ్రియము లేదా?
ఫణులకంకణములే భాగ్యమై తోఁచెనా బంగారుసొమ్ములు బాగులేవా?
యెముకలదండలే యెక్కువై తోఁచెనా రత్నహారంబుల రాజిలేదా?
భూతిపూతయె నీకు భోగమై తోఁచెనా మంచిగంధమునీఁదమనసులేదా?
యేమిచోద్యము నీచర్య లెంచఁదరమె, ఫణిపతికినైన భారతీపతికినైన,మ-
శ్రీమహాలక్ష్మి నీచెల్లెలై యుండఁగాఁ బులితోలు గప్పిన పుణ్యమేమి
యన్నపూర్ణయు నీకు నర్ధాంగియై యుండ విషము భక్షించిన వింతయేమి
సఖుఁడై కుబేరుండు సరసనె యుండఁగా భుజగభూషణుఁడైన పోఁడిమేమి
యింద్రుఁ డెప్పుడు నీకు హితవరై యుండఁగా భస్మధారుండైన భాగ్యమేమి
నీదులీలలు వర్ణింప నేర్పు గలదె,పద్మసంభవునకునైనఁ బరమపురుష, మ-
విప్రుండు విష్ణుండు వేదంబు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ
రాజును ఖడ్గంబు వాజియు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ
వీణయు రతియుఁ బూవిల్తుండు నొకరాశి సకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ
గడు మూఢుఁడును మూర్ఖ గార్దభంబొక రాశిసకలశాస్త్రపురాణసమ్మతముగ
సుజనులాటనునొకరాశిసుకవులెల్లఁ,గుజనులాటనునొకరాశికుకవులెల్ల,మ-
అశనవసనముల నడుగునోయచుచును బలుకకున్నావేమొ పరమపురుష
గరళభక్షకుఁడవు గజచర్మధరుఁడవు భూతి దేహమునిండఁ బూసినావు
పెద్దకుమారుని పెండ్లిసేయఁగలేవు భైరవునకుఁ గట్టుబట్ట లేదు
యీశ్వరుండై యుండి యింతలేమిడి యేమి నీమాయలన్నియు నీకుఁదెలియు
నైనఁగానిమ్మమటియేమియడుగలేదు,నీదుపదభక్తియేచాలునిశ్చయముగ
మదనమదభంగ మహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.
శ్రీకాళహస్తి నాశ్రితులను రక్షింపఁ బవనలింగమనంగఁ బ్రబలితీవు
అమరఁ దేజోలింగ మన నరుణాద్రిని విబుధులు గొనియాడ వెలసితీవు
ఆత్మవిదులఁ బెంప నలచిదంబరమున నాకాశలింగమై యలరితీవు

జంబుకేశ్వరమున జగములఁ బోషింప నప్పులింగ మనంగ నమరితీవు
అధిప! దక్షిణకాశిని నతులితముగఁ, బృథివిలింగాభిధానుఁడై పుట్టితీవు,మ-
జలదంబు నిబిడమై చదలఁ బర్వఁగఁ జేసి పూర్వవాయువులు నింపొందఁ జేసి
గంభీరముగ మహాఘననినాదముతోడ మెఱపు లుత్తరమున మెఱయఁజేసి
యేఱులుఁ జెఱువులు నేకార్ణవంబుగా భూమి నిండార సంపూర్ణముగను
గురియించు వర్షంబు గొబ్బున లేకున్న సకలసస్యాదుల సార మణఁగు
నీదుజడలందుజాహ్నవినిండియుండ, నెంతమాత్రమొ యూహనియింపుమహాశి,మ-
అర్ధనారీశ్వర హరిసుతయుతుఁడవై భారతరణమునఁ ధీరుఁ డగుచు
గురుభీష్మకృపకర్ణకురుయోధముఖ్యుల రథవాజిగజభటరాజిమీఁద
నర్జునాశుగములకన్న మున్నుగ మహాతీవ్రమై దిక్కులు తేజరిలఁగఁ
బ్రళయకాలానిలబాడబాగ్నులరీతి మండెడు నీదృష్టిమార్గణముల
విగతజీవులుగాఁ జేసి వేగముగను, విజయునకువిజయ మొసఁగినవీరుఁడీవె,మ-
పంచాక్షరీమంత్రపరన భక్తిధ్యానధారణాదులకు సంధానకరణి
పంచాక్షరీమంత్రపరన బ్రహ్మజ్ఞానపరులకునెల్ల సౌవర్ణకరణి
పంచాక్షరీమంత్రపరన యోగానందసంపన్నులకును విశల్యకరణి
పంచాక్షరీమంత్రపరన జీవన్ముక్తిసిద్ధాత్ములకును సంజీవకరణి
మంత్రరాజంబునిదియెముమ్మాటికనుట, నక్షరాభ్యాసమేసాక్షియవనిలోన-
తన్నుఁదా నెఱిఁగెడి తత్త్వంబు తెలియక వేసగాండ్రయి విఱ్ఱవీఁగువారు
అద్వైతుల మటంచు నాశలు వీడక దేశాలవెంబడిఁ దిరుగువారు
తనగురువాక్యంబు తానమ్మఁ జాలక వేఱె దేశికులను వెదకువారు
మంత్రతంత్రంబుల మహిమలఁజూపుచు యోగులమంచును నుండువారు
ఆదిమధ్యాంతరహితుఁడవైననిన్నుఁ, దెలియనేరక భ్రాంతిచేఁ దిరుగువారు-
బ్రహ్మాండభాండంబు పటపటఁ బగులంగ నార్చుచుఁ గరటిదానవుఁడు కడఁగి
వాలవిక్షేపణోద్వేలవాతాహతిఁ జటులధరాధరసమితి పగుల
సంఘటించుచు మహాసంరంభుఁడై దేవసంఘంబు నదలింప సరభసముగ
నంబర మదరంగ నట్టహాసము చేసి యఖిలలోకంబులు హర్షమంద
నద్భుతపరాక్రమక్రీడ నసురవరుని, దునిమితివి నీప్రతాపమెంతనినుతింతు,మ-
సద్గురుపదభక్తిసంపన్నుఁ డగువాఁడు (నిర్వికల్పసమాధి) నిన్నుఁ గాంచు
నింద్రియముల రోసి యేషణత్రయిఁబాసినిస్సంగుఁడగువాఁడు నిన్నుఁగాంచు

* * * * *

వేదాంతసిద్ధాంతవిజ్ఞానపరిపూర్ణ నిత్యతపోనిధి నిన్నుఁగాంచు
నుపమ తెలియకయూరకే యుపవసించి,గాసిఁజెందిననిన్నెట్లు గనఁగవచ్చు-
కారణాచార్యుల కరుణచెందినవాఁడు శ్రవణమనోధ్యాన సహితుఁడగును
శ్రవణసుఖధ్యాన సహితుఁడై తగువాఁడు నిర్వికల్పసమాధి నిల్వనేర్చు
నిర్వికల్పసమాధి నిలువనేర్చినవాఁడు సమస్తభావంబునందుఁ బొందు
సమస్తభావంబునందుఁబొందినవాఁడు నానందభరితుఁడైయమరియుండు
నట్టియానందమేబ్రహ్మమనుచుఁదెలిసి,నిత్య(మోక్షంబె)యిదియనినిన్నుఁజెందు-
అబ్జసన్నిభగాత్ర యమరబృంద స్తోత్ర పావనచారిత్ర ఫాలనేత్ర
కాళికాహృదయేశ కాశీపురనివేశ కలుషజాలవినాశ గగనకేశ
హాలాహలాహార యహిరాజకేయూర సద్భక్తమందార సమరధీర
సజ్జనపరిపాల సద్గుణగణశీల కరిచర్మవరచేల గానలోల
యనుచునుతియింతునిన్ను నేననుదినంబు, నన్నుదయఁజూచునమ్మితిఁగన్నతండ్రి-
పటుఘటితానేకబంధురఘంటికానినద మజాండంబు నిండి మ్రోయఁ
గనకరత్నప్రభాకలిత మై విలసిల్లు కంఠహారంబులు ఘనత మెఱయ
ఫాలతలంబునన్ భర్మనిర్మిత మైన సింహతలాటంబు చెలువుమీఱఁ
బదనూపురస్థిత పద్మరాగోజ్జ్వలప్రభలు దిక్తటములఁ బ్రజ్వరిల్ల
రజతగిరిఁగేరుతనుకాంతి రంజిలంగఁ, బరఁగు నీవాహనము నేనుభజన సేతు-
పంచవింశతితత్త్వపద మెఱింగినవాఁడు చేతనాదులమాయఁ జిక్కువడునె?
యోగశాస్త్రానందయుతుఁడైనవిద్వాంసుఁడన్యశాస్త్రాపేక్ష నాసపడునె?
యాత్మతీర్థస్నాన మభిరుచి గల్గిన బాహ్యతీర్థంబుల బాధపడునె?
తన్నుఁదా నెఱిఁగెడి తత్త్వజ్ఞుఁడగు యోగి దేవాలయంబులఁదిరుగువడునె?
మెఱుక లేకున్న దీనియందేమిగలదు, మెఱుకగలిగినధన్యుఁడేయెక్కువంప్ర-
కైలాసనగము నీకాణాచి కాఁబోలు దీనులరక్షింప దిగువరావు
నీమశ్శృంగారంబు నీయాటపాటలు నీపుత్రసంపద నీదుభటులు
ఎవరికి లేవని యెంచియున్నాఁడవు సమముగాఁ జూడవు సకలజనుల
నీయోగమంతయు నీసతియైనట్టి కామాక్షిదేవిచే ఘనతమెఱసె
నసమనేత్రుఁడవనుమాటయర్థమయ్యె, భక్తుఁడనుగాననినుదూఱఁబల్కినాఁడ-
రాజయోగానందరసపరిపూర్ణుఁడౌ పురుషుఁడే ధన్యుఁడు పుడమిలోన
నధిపునిరణమునం దచలుఁడై హతుఁడైనపురుషుఁడే ధన్యుఁడుపుడమిలోన

భాగ్యసంపూర్ణుఁడై (పరఁగ) దానమొసంగుపురుషుఁడేధన్యుఁడుపుడమిలోన
సత్యశౌచంబులు సద్గుణములు గల్గు పురుషుఁడే ధన్యుఁడు పుడమిలోన
నితరనరులనుధరలోన నెన్న నేల,నరులె వారలు ధాత్రి వానరులుగాని, మ-
సరసమంజుళపారిజాతాదిసుమముల సద్భక్తి నీపూజ సలుపవలయు
గోపాల శ్రీకృష్ణ గోవింద యనుచును బలుమాఱు హరిభక్తిఁ బలుకవలయు
సద్ధర్మ(జపతపస్సత్య)శౌచంబుల జాడలు వీడక సలుపవలయు
సాధుసజ్జనులకు సత్కారము లొనర్చి పలుసంగరహితుఁడై పరఁగవలయు
నిట్టిసద్గుణములు లేనిహీనమతులఁ,బురుషులందురెబుధులుకాపురుషులనక-
పటునటజ్వాలికాభయదపావకశిఖాచటులోగ్రతరతనుచ్ఛటలు వెలుఁగ
దళితకరోద్ధూతధరణీపరాగంబు కమలభవాండంబుఁ గ్రమ్ముకొనఁగ
వాలవిక్షేపణాభీలవాతాహతిఁ బుధవిమానముల్ ప్రేలితూలఁ
బ్రళయావసరమేఘపటలి మ్రోసినరీతిఁ బళపళధ్వనుల నంబరము వగులఁ
దనర నేతెంచుశార్దూలదనుజుఁగిట్టి, పట్టి యదరింప గెంటిన భవుఁడ వీవె.
అమరేంద్రయమవరుణాదిదేవత లెల్లఁ దపమున నేకదా ధన్యులైరి
గంధర్వకిన్నరగరుడోరగాదులు తపమున నేకదా ధన్యులైరి
కశ్యపగార్గేయకణ్వాదిమును లెల్లఁ దపమున నే కదా ధన్యులైరి
బంధవిముక్తులై పరమయోగీంద్రులు తపమున నే కదా ధన్యులైరి
పాపములు వాయుఁ దపమున భ్రాంతిపీడుఁ
దపము లేకున్న మోక్షంబు దగులువడదు, మదనమద... .. 58
పులితోలు పావాలు పూసలపేరులు భూతిపూఁతయు కావిబొట్టు నుదుట
జపమాల పూసల జటజట జరపుచుఁ గన్నులుమూయుచుఁ దిన్నగాను
గొణగొణగొణుఁగుచు గుటిఁ గనఁజాలక భేషజంబులచేతఁ బెద్ద లనుచు
మంత్రతంత్రంబుల మాయలు చేయుచు నశనార్థులగుచును నాశవిడక
తిరుగువారల కదియేల తెలియఁబడును, నీకటాక్షంబు లేకున్న నిత్యపదవి-
పరమశివా నీదుభక్తితపనకాంతి దురితాంధకారంబుఁ దొలఁగద్రోయుఁ
బురహర నీపాదపూజయను బడబాగ్ని సంసారజలనిధి శౌర్యమణఁచు
నాగభూషణ నీదునామస్మరణపవి యజ్ఞానకుధరంబు నణఁగఁజేయుఁ
గందర్పహర నీదుకరుణయే యనిలుఁడై పామరజలదంబుఁ బాయఁజేయు
ననుచు శ్రుత్యాదిగ్రంథము లాడుచుండు, నెంతవారలకైననునిదియెనిజము-

అజ్ఞాతుఁ డనియెడు నభిధాన మతనికి నబ్జశేఖరుఁ డను నాఖ్య నీకు
ఫణిశాయనుం డను ప్రఖ్యాతి యతనికి ఫణిభూషణుం డను ప్రతిభ నీకు
నగధరుం డనియెడు నామ మాతనికిని నగనివాసుం డనునడక నీకు
శ్రీధరుఁ డనియెడుసిద్ధాంత మతనికి శ్రీకంఠుఁ డనియెడు చెలిమి నీకు
హరియనెడిపేరు నతనికి హరుఁడ వీవు, అంతరం బేమి యిరువురకరసిచూడ
మదనమదభంగ మహితభూతిపూతాంగ. కరధృతకురంగ కంచియేకామ్రలింగ.

ఎన్నిజన్మంబుల నెత్తితినో గదా యిఁకమీఁద జనన మే నెత్తఁజాల
నీసౌఖ్యములె చాలు నిందుకళాధర నమ్మియున్నాఁడను నన్నుఁబ్రోవు
మెంత వేఁడినఁ గాని యేమని పలుకవు మంచిదా యెను నాదు మనవివినుము
నీదయరావలె నిన్ను నేఁ గనవలె నీపాదముఁ దలంతు నిజముగాను
దనయుఁడగువాఁడదేమైనఁ దప్పుచేయఁ, గాచిరక్షింపవలయును గన్నతండ్రి-

శ్రీరామచంద్రుఁడు సీతామహాదేవి యనుజవిభీషణు లాంజనేయ
మారుతనయాదిమహావీరవరులతో నివధితీరంబున విశ్రమించి
నినుఁ బ్రతిష్ఠ యొనర్చి నీపూజఁ గావించి రామలింగం బనునామ మొసఁగి
తనపురి కేతెంచి తల్లులఁ గనిమ్రొక్కి తమ్ము లందఱుఁ గొల్వఁ దనదురాజ్య
భారమువహించిబుధలోకభవ్యమైన, క్రతువులొనరించి త్రిభువనఖ్యాతిఁగాంచె-

అరయఁగా మున్నూటయఱువది వ్రతములు సత్యవ్రతముతోడ సమము గావు
దానంబు లెన్నైనఁ దలపోసి చూచిన నన్నదానముకన్న మిన్నగావు
మంత్రంబు లెన్నైన మదినెంచి చూచిన గాయత్రితోడుత గణనగావు
విద్య లెన్నైనను వివరించి చూచిన నధ్యాత్మ*

(రామాయణంబు)న రాజరాజును గొట్టి విక్రమార్కుఁడు మహావీరుఁ డయ్యె
భాగవతంబునఁ బాంచాలరాజుతోఁ గుంభకర్ణుఁడు పిడిగ్రుద్దులాడె
ననుచుఁ దెలియనిప్రౌఢోక్తులాడుచుండు, నెగ్గులేనట్టిమూర్ఖుఁడుసిగ్గులేక-

అఖిలవిద్యలకెల్ల నాధార మాటను సర్వజ్ఞుఁ డనుపేరు సంభవించె
రణరంగమున మహారౌద్రమూర్తివి గాన రుద్రాభిధానంబు రూఢియయ్యె
భక్తవాంఛితసుఖప్రదుఁ డౌటచేతను శంకరనామంబు సంభవించె
నైశ్వర్యముల కెల్ల నాకరం బగుటను నీశ్వరుం డనుచును నెన్నఁ గలిగె
సకలభూతమయుఁడవు శాశ్వతుఁడవు, నాదిమధ్యాంతరహితుఁడవభవుఁడీవె-

* ఒక పత్రము లేనందునఁ గొన్ని పద్యములు లోపించినవి.

పటుతర బ్రహ్మాండ భాండోదరుండవు కలుషాంధకారభాస్కరుఁడ వనుచు
నిన్నెంతు సేవింతు నీమహత్త్వం బెన్న నే నెంతవాఁడను నిగమవేద్య
యాదిమబ్రహ్మవు నీదయ నామీఁద నేదయా భక్తవినోద మీఁదఁ
గాదులే పార్వతీగంగాసతులవాడు లాలించుచును మది జాలిఁ జెంది
మఱచితివో లేకయిఁక నైనమనసునుంచి, కాచిరక్షించుకృపయుంచికన్నతండ్రి-
మత్స్యకచ్ఛపకిటిమనుజసింహాకృతి వామనజమదగ్నిరామరామ
హాలిబౌద్ధకల్కిరీతులతోడ భూమిని సాధుల రక్షింప జనన మొంది
సోమక(మందర హేమా)క్షతదనుజబలిరాజరావణబలుల దనుజ
కాంతులఁ దులువలఁ గడతేర్చి నట్టి శ్రీకాంతునంచితముగ ఘటనసేయ
నెవ్వరికిఁదీరునీధైర్యమెంచఁదఱమె, శేషభూషాపతుల కైనసిద్ధముగను,మ-
చంద్రశేఖర నీదుచరణకంజములను సేవింపఁగాలేనిచేతు లేల
కందర్పహర నీదుకమనీయమగుమూర్తిఁ గనుఁగొనఁగాలేనికన్ను లేల
విబుధసన్నుత నీదువిశ్రుతసత్కీర్తి వినలేని యట్టియావీను లేల
త్రిపురాంతకా నీదుదివ్యాలయముఁకుఁ జనఁగలేనట్టి యాజన్మమేల
భక్తిలేకసమర్పించు పత్రియేల, నిత్యమగు......మదన మదభంగ- ౬౭
ఘోరసంసారాంధకారంబులోఁ బడి దారిఁ గానక నీవె దరి యటంచు
నమ్మియున్నాఁడను నను విడనాడకు దీనులపాలిటి దేవుఁ డనుచు
నింతవేఁడినఁగాని యేమనిపలుకవో యింత నిర్దయనీకు నేలపుట్టెఁ
జుట్ట మెవ్వరులేక గట్టుపై నెలకొని చట్టుపట్టినినేలి నట్టివిధము
గాకయుండిన నీకిట్టికఠినచిత్త, మేమికతమునఁ గలుగునో యిందుమౌళి,మ-
తరణివంశంబున దశరథగర్భాబ్ధి పూర్ణచంద్రుం డని పుడమి వెలసి
కౌశికుయాగంబుఁ గరుణతో రక్షించి పదరజమున రాతిఁ బడఁతిఁజేసి
దండధరారికోదండంబు ఖండించి ధరణితనూజ నుద్వాహమయ్యుఁ
బరశురాముని శౌర్యపటిమ లీనముచేసి తనపురికేతెంచి తండ్రివనుప
ననుజజనకజలతోరాముఁడడవికరిగెఁ,గారణంబెంతవారికిఁగడపవశమె,మ-
శ్రీవిష్ణుపాదరాజీవసేవాసక్తి బంధుసంరక్షణప్రబలయుక్తి
తారతమ్యజ్ఞానధౌరేయతారూఢి నిరతాన్నదానమానితనిరూఢి
సంగీతసాహిత్య సరసజ్ఞతారీతి విదురోపమాననవీననీతి
నలజయంతాదుల నదలింపఁగలమూర్తి కర్ణశిబీంద్రులకరణి కీర్తి

కలుగవలసినవారలుఘనులు వారిఁ, దలఁచుచుందురుబుధులెందుధన్యులను మ
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.
దానకర్ణుండని ధరఁ బ్రసిద్ధికి నెక్కి కులము సూతుఁ డటంచుఁ గొదవగాంచెఁ
గదనార్జునుం డని కడుఁ బ్రకాశమునొంది పేడి యై కొన్నాళ్లు పీడఁబడియె
దబ్బఱలాడని ధర్మనందనునకు గజము నెపంబునఁ గలిగె నింద
విలువిద్యనేర్పున వీరుఁడై వెలసిన పరశురాముఁడు భీష్ముబారి నోడిఁగె
సకలలక్షణములయందు సమతఁజెంద, నెంతవారికిఁ దీరును నీకుఁదక్క, మ-
పలుమాఱు వేఁడినఁ బలుకకున్నా వదె కోపమా నామీఁదఁ గొదవలేమి
తల్లి దండ్రియు దాత దైవంబు నీవని మదినెంచియున్నాఁడ మఱపులేక
నేఁజేయుతపమును నిత్యకృత్యంబులు నీకుసమర్పింతు నిశ్చయముగ
గోరినవారికిఁ గొంగుపసిండివై దయచేయుదాతని తలఁచినాఁడ
నింకనామీఁదనేరము లెంచితేని, దోషమనిచూడనిన్ను నేదూఱుకొందు, మ-
గరళంబు ఘోరమై కార్చిచ్చువిధమునఁ బటునటజ్వాలికాప్రభలతోడఁ
బ్రళయకాలానలబాడబాగ్నులరీతి మాఁడుచునున్నది మాన్పరాదు
ఘనవిషజ్వాలలఁ గ్రక్కుచు జగములఁ గాల్పఁగఁదొడఁగెను క్రమముదప్పి
రక్షించు రక్షించు రాజశేఖర యను నమరగణములకు నభయమొసఁగి
బాలకృష్ణుఁడు వెన్నచేపట్టినటులఁ, బట్టి విషమునుమ్రింగినభవుఁడవీవె, మ-
పరమేశ్వరా యని భక్తితోఁ దలఁచిన భాగీరథీస్నానఫలము గలుగు
సాంబశివా యని సన్నుతిఁ జేసినఁ బరఁగఁ గృష్ణాస్నానఫలము గలుగు
ఫాలనేత్ర యటంచు భజన చేసినఁ దుంగభద్రానదీస్నానఫలము గలుగు
శివశివా యనుచునుఁ జింతనచేసిన మణికర్ణికాస్నానమహిమ గలుగు
సకలతీర్థంబులునునీవెసాంబమూర్తి, యెఱుకగలిగినవారలకిదియెనిజము, మ-
అతిలోభికి నొసంగు నత్యంతభాగ్యంబు దాతకు లేమిడిఁ దగనొసంగు
ధనవంతునకును సంతాన మొసంగక యతిరిక్తునకుఁ బెక్కుసుతుల నొసఁగు
నరయధర్మాత్మున కల్పాయువు నొసంగుఁ గష్టజీవునకుఁ దీర్ఘాయు వొసఁగుఁ
బందకుఁ జక్కని పడఁతి నొసంగును రూపవంతునకుఁ గురూపి నొసఁగుఁ
గర్మమే యన్నివిధములుకలుగఁజేయు, ననుభవింపకతీఱునేయజునికైన, మ-
ఇంద్రకీలాద్రిని నింద్రతనూజుఁడు నాహారనిద్రలయాశ లుడిగి
యేకాగ్రచిత్తుఁడై యేకపాదంబున నిలిచి సమ్యగ్జ్ఞాననిష్ఠ మెఱయఁ

దపమాచరించిన ధైర్యంబునకు మెచ్చి దయకుఁ బాత్రుం డని తలఁచి నీదు
భక్తులలోఁ బ్రియభక్తుఁ డటంచునుఁ బరమపత్యరుణతోఁ బార్థునకును
నఖిలశత్రుభయంకర మయినయట్టి, దివ్యబాణంబు నొసఁగిన దేవుఁడీవె,మ-
ధర్మంబుఁ దప్పక ద్రవ్యమార్జించుచు నాశ్రితులను బ్రోచునతఁడు రాజు
ఏలినవానిని నేవేళనైనను వంచనసేయనివాఁడు మంత్రి
యాయోధనంబున నత్యంత ధీరుఁడై యహితులతోఁ బోరాడునతఁడు భటుఁడు
కలిగినంతటిలోనఁ గసరి పోఁద్రోలక యాతిథ్య మొసఁగినయతఁడు దాత
ధర్మమునుసత్యమునుశౌర్యదానములును,గలుగువారలుధన్యులుకలియుగమున-
ఆత్మజ్ఞుఁ డౌటకు నాచారమే సాక్షి కులవంతుఁ డగుటకు గుణము సాక్షి
ధర్మాత్ముఁ డౌటకు దాన మిచ్చుటె సాక్షి మంత్రగాఁడౌటకు మహిమ సాక్షి
యఖిలంబు తానౌట కానందమే సాక్షి భక్తికలంగుకు భజన సాక్షి
శ్రీమంతుఁ డౌటకు శృంగారమే సాక్షి కరుణాత్మునకు సాత్త్వికంబు సాక్షి
గురుకటాక్షఁబుకలుగుటగుణియె సాక్షి,సకలభూతంబులకునీవెసర్వసాక్షి,మ-
భండనోద్దండకోదండపాండితి మును పరశురాముండు నీపాటివాఁడు
దుష్టరాక్షసకోటి దురములో ఖండింప భరతాగ్రజుండు నీపగిదివాఁడు
భక్తసంఘమునకు భాగ్యమొసంగను శ్రీకృష్ణుఁ డొకఁడు నీచెలువువాఁడు
మోక్షపదం బిచ్చి ముదముతో రక్షింప నారాయణుఁడు నీదునడకవాఁడు
ఎన్నివిధములఁజూడమీకిరువురకును,సమనుగానిమ ఔవ్వరుసాటిరారు,మ-
అజ్ఞానజాడ్యంబు నణఁగింపఁగాఁ బూర్ణచంద్రోదయంబు నీచరణభక్తి
కామాదికోగ్రసంఘములను బోఁద్రోల జీవనూపతి నీదుసేవ భువిని
బ్రకృతిపైత్యవికారబాధల నిరసింపఁ జింతామణియె నీదుచేఁత లవనిఁ
బామరభ్రాంతిచేఁ బరఁగు రుగ్మత మాన్ప లోహంబు నీఖ్యాతి లోకులకును
నటులుగాకున్నభవరోగహరుఁడవనుచు,నవనిలో న్యాలభిధానమమరెనీకు
మదనమదభంగమహితక్షమాశతాంగ,కరధృతకురంగకంచియేకామ్రలింగ.90
పదినెలల్ రాత్రిపగలును రాక్షసవనితలతో సీత వసటఁ గుందె
విరటుమందిరమున వెలఁదులసన్నిధి ద్రౌపది యొకయేఁడు దాసియయ్యె
సతదీవులునునేలు సార్వభౌముని భార్య కలహకంటకియింట గాసిఁజెందె
దమయంతి కానలో ధవునిఁగానఁగలేక యలసట చెందెను నవనిలోనఁ
గాలగతి యెంతవారికిఁ గడపవశమె,కమలజునకైనఁ దీఱదు కష్టపడక,మద-

కంచి యేకామ్రలింగశతకము.

[illegible] ముసఁగావచ్చును సకలవ్రతంబులు సలుపవచ్చు
[illegible] మహిమ మాపఁగవచ్చు నద్వైతుల మటంచు ననఁగవచ్చు
[illegible] కాశి సన్న్యసింపఁగ వచ్చుఁ దీర్థయాత్రలకునుఁ దిరుగవచ్చు
[illegible] శాస్త్రజాతము తెలుపఁగవచ్చు దేవాలయంబులఁ దిరుగవచ్చు
[illegible] చదువు చదివి, నిన్నుఁ జెందెడి తత్త్వంబు నేర్చుటరుదు -

[illegible] ఘోషసమాజ భూధరంబులకు దంభోళిధార
[illegible] విరిచి విచ్ఛేదించు నరిగజసమితికి నంకుశంబు
[illegible] ఘోరకలిపక్ష మేఘపంక్తికిని సమీరణంబు
[illegible] ఘోరపాతకరాజ తామిస్రపంక్తికిఁ దపనకాంతి
[illegible] వెలయు నీ యాయుధములు, వినుతి సేయు మనిరతంబు వేడుకలర -

[illegible] నవశోభావగజబృంహితములకుఁ గలఁకపడక
[illegible] సింహనాదములకు హయుల హేషలకును నదరిపడక
[illegible] ఫలతోఁ బుత్తెంచు శరపరంపరలకు శంకపడక
[illegible] తసంఘట్టనోద్భవశిఖికీలలకు మదిఁ జిక్కుపడక
[illegible] ధీరులై సగరనణఁచు, వారి రణశూరులందురు వసుధలోన -

[illegible] వందిత వేదవేద్య మహేశ విశ్వరూప
[illegible] వినుము మహాదేవ నే నత్యంతదీనుండ నల్పమతిని
[illegible] నధికపామరుఁడను శాంతిహీనుఁడ మహాచపలమతిని
[illegible]ములె చాల నెఱనమ్మి నిరతంబుఁ బగలును రాతిరి భజనసేతు
[illegible] మత్తెవ్వరి నెఱుఁగ నింకఁ, గొదవ తెంచిన నీపెద్దకొడుకుతోడ -

[illegible]బుల జరుగువాఁడె నియోగి పరసతీవిముఖుఁడే పరమయోగి
[illegible] తృప్తుఁడే రోగి కలకొద్దియొసఁగినఘనుఁడె త్యాగి
[illegible]హితుఁడౌ సాత్త్వికుఁడె విరాగి యత్యంతసుఖుఁడగునతఁడె భోగి
[illegible]యపురుషాధముఁడెమూఁగి మాయవేషధరుండె మహిని జోగి
[illegible] శాస్త్రంబులాడుచుండు, [illegible] జితరిపుయూధ కాశికా విశ్వనాథ -

[illegible] పెండ్లిసేయఁగఁ గోరి కన్యకార్థము నెందుఁ గదలినావా
[illegible]వునకుఁ గట్టుబట్ట లేనందునఁ గడువడి ధనదునికడకుఁ జనితొ
[illegible] కొకరిని దలమీఁద నొకరిని మోయకే కెచ్చట ముడిఁగినావా

భస్మాసురునిబారిఁ బడలేక పరుగెత్తి యలసియేమూలను నణఁగినావొ
లేకయుండినఁ బిలిచిన రాకయున్న,కారణం బేమి భక్తులకడకునీవు, మద-
సతతంబు నీపాదసరసీరుహములకు సద్భక్తితోఁ బూజఁ జల్పుటకును
నిరతంబు నీధ్యాననిష్ఠతో సుజనుల సాంగత్యమునఁ బ్రోదిసల్పుటకును
సకలభూతంబుల సమతవహించెడి తత్త్వంబుమదిలోనఁ (దగులుటకును)
… … చయమునిదబ్బఱలాడక మోక్షంబు గనియెడి ముచ్చటకును
నాదుమదిలోన నెప్పుడు నాటియుండు,నటులఁగోరుచునిన్ను నేనాశ్రయింతు-
బాణాసురుండు నీభక్తుఁ డటందురు మూర్ఖుఁడై మిము జన్యమునకుఁ బిల్చె
దశకంధరుఁడు నీదుదాసుఁ డటందురు కైలాస మగలించె గర్వమునను
భస్మాసురుఁడు బహుభక్తుఁ డటందురు వానిద్రోహం బెన్న వశముగాదు
అరయఘంటాకర్ణుఁ డతిశిష్యుఁడందురు నీధ్యానమే లేదు నిశ్చయముగ
వారివలె నన్నుఁజూడఁగ వలదు దేవ,యనపరాధిని దీనుఁడ నతివిమతిని-
పాన్నాశ మన్నాశ పెణ్ణాశ వీడిన యోగీంద్రుఁడండు నీయుర్విలోన
నియతి యాచారంబు నిశ్చలచిత్తంబు గల్గియెలయువాఁడు ఘనుఁడు భువిని
సత్యము దానంబు సాత్త్వికములు గల్గు పురుషుఁడు ధన్యుఁడు భూమిలోనఁ
బరమభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యసంపన్ను సుజ్ఞాని యందురు సూరిజనులు
అశనవసనార్థులై తత్త్వమరయలేక, భేషజంబులఁ జెందినఁ బెద్ద లనరు-
సకలచరాచరసంఘంబు నిర్మింపఁ గమలసంభవుఁ డధికారి యండ్రు
సకలలోకంబుల సంరక్షణము సేయ నాదినారాయణుఁ డాఢ్యుఁ డండ్రు
ప్రళయకాలంబున బ్రహ్మాండములనెల్ల రూపడంచుటకును రుద్రుఁడండ్రు
పుట్టింప రక్షింపఁ బొడవడంచుటకును ముగ్గురుమూర్తులమూల మగుచు
నబ్జజుఁడు నబ్జనేత్రుండు నబ్జధరుఁడు, నరయ నీవని పలుకుదు రార్యులెల్ల-
సద్వంశమునఁ బుట్టి జాలరి యన్పడి దాతయై తగు వానితాతపేరు
ధరమీఁదియాశను దల్లితోడునుజంపి ధర్మాత్ముఁ డగువాని తాతపేరు
దనుజకామిని నేల ననుజరక్తము గ్రోలి తగధీరుఁ డగువానితాతపేరు
వినువాఁకకొమరుని సునిశితాశుగముల ధరణిఁ గూల్చినవానితాతపేరు
నక్షరద్వయమభిధానమగయనొకతె,తనయులేకోదరులుభువిఁదథ్యముగను-
కదనంబు భోగినీసదనంబు మదిలోన సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి
సింగాణిప్రేటులు చెలిగోటిమీటులు సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి

...లు (నకీయపూ్రే)టులు సమముగాఁ జూచును శౌర్యశాలి

*   *   *   *   *

...నములు వీరవరుఁడు, సమముగాఁ జూచుమనసులో సంతతమును
...సమసభంగమహితక్షమాశతాంగ, కరధృతకురంగ కంచియేకామ్రలింగ.

...బులు భయపడవలె నని దండశూకంబులఁ దాల్చినావా
...లు ...నని దిగులొందవలె నని పునుకలదండలు పూనినావా
...నము ...లు నడుగుదురో యని క్ష్వేళంబు ప్రీతి భుజించినావా
... వా...లు కావలె నందురో యని కరటిచర్మము మేనఁ గప్పినావా
...లు ఎన్నిన నిన్నువిడువ
...జములె సాక్షి నిశ్చయముగ
...సమసభంగ మహితక్షమాశతాంగ
...తకురంగ కంచియేకామ్రలింగ. 94

... మోదూతనామసంవత్సర జ్యేష్ఠ శు ౧౩ రోజున
నందికొండ వెంకటరామన్న వ్రాసిన ప్రతి.
(...త్రిమండలములలో సంపాదింపఁబడినది)

౭-తిరుమల శ్రీ వేంకటేశశతకము.

భుజిమెళ్ల భగవచ్ఛాస్త్రి.

—। రేఫప్రాసకందపద్యములు ।—

సిరి యురమున మెఱయఁగ నరి, దరములు కరముల ధరించి దయచే జగముం
బరిపాలించుచు నుంటివి, తిరుమల శ్రీవేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా ! ౧

దరదరవిందవిలోచన ! స్ఫురదిందుసమానవదన ! సురవందిత ! సుం
దర ! కుందరదన ! మామం,దిర తిరుమలవేంకటేశ ! త్రిదశాధీశా ! ౨

తరుణారుణచరణా ! భవ,తరణా ! భయహరణ ! గోత్రధర ! కరుణాబ్ధీ !
శరణాగతు నను బ్రోవుము, తిరుమల- ౩

సరసకవిత్వచమత్కృతి, నురులక్షణసరణి నెఱుఁగ నూఱక కృతినీ
కరుణ నొనరింతుఁ గొను మో, తిరుమల- ౪

కరణంబులు ముక్తికలం,కరణంబులు ఫణికి భద్రకరణము లగు నీ
చరణంబులు మదిఁ దలఁచెదఁ, దిరుమల- ౫

శరణాగతజనపోషా ! సురుచిరమృదుసత్యభాష ! సుందరవేషా !
సురవరహృత్సంతోషా ! తిరుమల- ౬

నిరుపమగరుడతురంగా ! పరమమునీంద్రాఘసంగ ! భవభయభంగా !
నిరవధికరుణాపాంగా ! తిరుమల- ౭

ఉరగాధిపమృదుతల్పా ! కరుణాకర భక్తకల్ప! కమలాకల్పా !
భరితాబ్జజాండకల్పా ! తిరుమల- ౮

కరివరు మొఱవిని బిరబిర, నరిగి దయం బ్రోచినాఁడ వని వేఁడితి నా
మొఱ వినరాదా నరహరి! తిరుమల- ౯

కరి యేమి కట్న మిచ్చెను ? బరికింపఁగ శబరి యేమి భాగ్య మొసంగెన్ ?
ధర వారిఁ బ్రోవలేదా ? తిరుమల- ౧౦

నిఱుపేదల రక్షింపఁగ, మఱపైన నీఁ కెవ్వ రిలను. మఱి దిక్కయయో ?
శరణాగతవత్సల ! హరి ! తిరుమల- ౧౧

నిరుపమసంపద లిప్పుడు, కురిపింపు మటంచు నిన్నుఁ గోరఁగ లేదేఁ
తిరమగుముక్తిని వేఁడితిఁ, దిరుమల- ౧౨

శరణాగతు నను బ్రోవఁగఁ, నొరు లెవ్వరు సములు నీకు నుపమింపఁగ ? నో
కరుణాబ్ధి ! భక్తవత్సల ! తిరుమల- ౧౩

పురుషోత్తమ! నాయన్నప, మరమరసేయక గ్రహింపు మతికృపవెలయన్
త్వర నపవర్గ మొసంగుము, తిరుమల- ౧౪

అరయఁగ నైహిక మఱిదు, స్తరదుఃఖప్రదము గాన దయచే భవమున్
మఱినొందింపక ప్రోవఁగు, తిరుమల- ౧౫

నరతిర్యగాదియోనుల, మఱిమఱి ధరఁబుట్టి గిట్టి మఱవనిభ్రమచే
దరిఁగానని ననుఁగావవె, తిరుమల- ౧౬

సరసీరుహాలోచన! నిను, మఱవక భజియించువారు మహి ముక్తిని గొం
దురు గాన భక్తి నొసఁగుము, తిరుమల- ౧౭

పరమేశ్వర! తొలిమేనుల, మఱవి నినుం దలఁపకున్న మహిఁబుట్టఁ దగెన్
వెఱపేల యిపుడు దలఁపఁగఁ, దిరుమల- ౧౮

కొఱమాలినవిషయంబుల, మరగి నిను భజింపకున్న మతి హీనుఁడనై
పొరలితి బహుజన్మంబులఁ, దిరుమల- ౧౯

దురితము లొనరించుతఱిన్, వరపుణ్యక్రియలు మాని వర్తించునెడన్
వెఱవని మహాపరాధిని, తిరుమల- ౨౦

వరద! భవాంభోనిధి సం, తరణము యుష్మత్కటాక్షతరణిని గాకన్
తరమె యుపాయాంతరములఁ, దిరుమల- ౨౧

ధరలోన తేరు నీసము, లరయంగాఁగలరె యధికు? లంబుజనాభా!
పరులెవ్వరు రక్షకులిఁకఁ, దిరుమల- ౨౨

పరులయెడ దయయు నుపకృతి, పరహితము క్షమము సత్యభాషణము లొగిన్
నెరపని దురితాత్ముఁడనేఁ, దిరుమల- ౨౩

ధరలోననెల్ల యోనులఁ, బొరిఁ బుట్టుట చచ్చుటయును బుద్ధిఁ దలఁపఁగన్
మురిసివిలజ్జుఁడనైతిని, దిరుమల- ౨౪

అరయక గతజన్మపరం, పరలందుఁ గళత్రపుత్రబంధుగృహాళిన్
దిరమెపుడని భ్రమసితి మదిఁ, దిరుమల- ౨౫

అరుదెంచి తెచటనుండియొ, యరిగెద నేవంకకొక్కొ యదిదెలియక సం
సరణభ్రాంతిని జిక్కితిఁ, దిరుమల- ౨౬

కొఱగాని బ్రదుకునకు మది, మురియుచు ఘనగర్వమదవిమోహంబున స
త్పురుషులనవమానించితిఁ, దిరుమల- ౨౭

ధరమదిరాపేతునిగతి, నురుభవదుఃఖానుభవము నొందుచుమరలన్
నెఱి భవయత్నముఁ జేసెదఁ, దిరుమల- ౨౮

పరభయనిద్రాభుక్తి, స్మరమోహక్రియల నిగతసంజ్ఞానముచే
నరపశు వనఁ బరఁగితినో, తిరుమల- ౨౯
శరణనఁగ నావిభీషణుఁ, గరుణను బ్రాపవిని హానినిఁ గాచితి వది నీ
బిరుదైనను ననుఁబ్రోవుము, తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ త్రిదశాధీశా! ౩౦
నరహరి! గోవింద! హరీ! పురుషోత్తమ! విబుధమిత్ర! పుణ్యచరిత్రా!
మురహర! వామన! మాధవ! తిరుమల- ౩౧
పరమేశ్వర! కేశవ! శ్రీధర! మధుసూదన! ముకుంద! దానవవైరీ!
ధరణీధరనుత! శౌరీ! తిరుమల- ౩౨
సురుచిర వాక్ప్రౌఢిని వే, మఱు నినుఁ బ్రార్థింపలేని మతిమంతుఁడ నన్
గరుణను రక్షింపఁదగుం, దిరుమల- ౩౩
పరమానందాత్మక! శ్రీ,హరి! నీమాహాత్మ్య మజభవాదులకైనం
దరమా నె యభినుతింపఁగఁ, దిరుమల- ౩౪
వరభక్తియుక్తనిష్ఠా,పరులను బ్రోచుటయు నెంతప్రాభవ మజ్ఞున్
దరిఁజేర్చినఁగా యశమగుఁ, దిరుమల- ౩౫
దురితాత్ముఁడ దాంభికుఁడన్, దురహంకారాభిమానదూష్యహృదయుఁడన్
శరణాగతుఁడను బ్రోవుము, తిరుమల- ౩౬
నిరతాపరాధినైనను, శరణొందిన నభయ మిత్తు సత్వర మది నా
పరమవ్రత మని పల్కవె, తిరుమల- ౩౭
కరుణాపయోధి! నీకిం,కరుఁడను శరణంటిఁ బ్రోవఁగాఁ దగుఁజుమ్మీ
మఱవకుము నీదెభారము, తిరుమల- ౩౮
శరణంటి నీపదాబ్జము, శరణంటిని బరులవేఁడఁజాలను నీవే
దొరవంటి నెటులు చేసినఁ, దిరుమల- ౩౯
నిరతము నీపదభక్తియు, విరతియు దుష్కామహేతు విషయంబులపై
మఱవమి నిను దయసేయుము, తిరుమల- ౪౦
నరు లెంతవార లెన్నఁగ, సుర లైనను నీదుమహిమ జూడఁగ వినఁగా
వెఱగొందుదు రవిషయతం, దిరుమల- ౪౧
అఱనిముసములోన జగ,త్పరికల్పనరక్షణ ప్రభంగంబుల న
చ్చెరువుగ నొనరించెదవో, తిరుమల- ౪౨
పరుఁడవగు నీవు జీవే,శ్వరజగదాకృతులఁ దోఁచి స్వప్రభచేఁ ద
త్పరవికృతులొంద వెన్నఁడుఁ, దిరుమల- ౪౩

[illegible]రికుఁ గతి, నిరుపమనిర్బీజజగము నిర్మించెద వా
[illegible] ! [illegible]దా, తిరుమల- ౮౪

[illegible]ములు లోనిడి, మఱిజగములలోనఁ జొచ్చి మహిమదలిర్పన్
[illegible]గానుంటువు, తిరుమల- ౮౫

[illegible] హీశాటను, సారిది జగంబులను జొరుట చొరకుండుటయున్
[illegible] వాలిలోనులు లే విఁకఁ, దిరుమల- ౮౬

[illegible] ప్రపంచము, పరికల్పితమాట నన్యభావము గలదే ?
[illegible] ననంగాద్వయుఁడవు, తిరుమల- ౮౭

[illegible]జగమున కీ, వరయ నధిష్ఠాన మగుట నభివిషయచరా
[illegible]తియు నీవకదా, తిరుమల- ౮౮

[illegible]దము, మఱవని చిదఖండనిత్యమహాదాకృతివి
[illegible]ములు గలుఁగఁ జేయవె, తిరుమల- ౮౯

[illegible] నిజరూపము నీ, తెలిఁగున నజ్ఞానమోహతిమిరము తోఁచన్
[illegible] వెలుఁగు నొసర్పను, తిరుమల- ౯౦

[illegible]వేది మాయా,తరణం బేవిధిని గల్గుఁ ? దలఁచుగ నాత్మ
[illegible] బే తెలిఁగున నగుఁ, దిరుమల- ౯౧

[illegible]ను వాల్మీకియొకం, డెఱుఁగును నారదుఁడు నభవుఁ డీశ్వరియు భవ
ద్వరనామామృతమహిమనుఁ, దిరుమల- ౯౨

పురు[illegible]మ ! నిను బ్రేమను, స్మరియించిన దినమె దినము చర్చింగ భవ
చ్చరణార్చకుండె ధన్యుఁడు, తిరుమల- ౯౩

[illegible] దనుజులఁ బోరిఁగొని, పరమొసఁగితి వరుదె సమతఁ బరఁగెడి నీకుం
బరభావిత మరిభావము, తిరుమల- ౯౪

[illegible]వు ప్రభుఁడవు సఖుఁడవు, పరుఁడవు బంధుఁడ వఖిలధారకుఁడ వటం
చరసి నెఱనమ్మితిని మదిఁ, దిరుమల- ౯౫

పరమగతిఁ గానకుండిన, నరునకు భువి జన్మకర్మనాశన మింకే
తెలిఁగున నైనఁ గల్గునె, తిరుమల- ౯౬

[illegible]ములు నినుఁ బూజింపఁగ, మురిసి శ్రుతు ల్నీచరిత్రమును వినుచుండన్
మఱి మది నినుఁగనఁ జేయును, తిరుమల- ౯౭

పురసంహారకమిత్రా, సరసీరుహపత్రనేత్ర ! జలధరగాత్రా !
పరమపవిత్రచరిత్రా ! తిరుమల- ౯౮

సురవందితమృదుపాదా, పరిహృతపరజీవభేద! పరమోదారా!
పరకల్పితగుణభేదా, తిరుమల- ౫౯

శరచరకచ్ఛపకిటినర,హరి వయి భృగురామ రామ హలి బుద్ధ తను
స్ఫురణలఁ బ్రభవించితివో, తిరుమల- ౬౦

వరమత్స్యాకృతిసోమకుఁ, బొరిగొని తదపహృతనిగమపుంజముఁ గృపతోఁ
బరమేష్ఠి కొసఁగితివి మును, తిరుమల- ౬౧

సుర లసుర లమృతమునకై, గిరిచే నంబుధి మథింపఁ గ్రుంగఁ బట్టఁగ న
గ్గిరిఁ గూర్మతచే నెత్తవె, తిరుమల- ౬౨

ధర నబ్ధిముంప దితిసుతుఁ, గిరిరూపము గొంది వేగఁ గీటడంచి వసుం
ధరఁ గోఱను నిల్పితివో, తిరుమల- ౬౩

సురసుతుల నొంచుదైత్యుని, నరహరివై యురముఁ జించి నఖముఖములఁ జె
చ్చెర బాలునేలితివిగా, తిరుమల- ౬౪

ధర బలి నడిగి వటుత్వము, మెఱయఁ బదద్వయత నాక్రమించి జగముఁ ద
చ్ఛిరమున నడుగిడి యడఁపవె, తిరుమల- ౬౫

మెఱయుచు భార్గవుఁడన నృప,వరులను ముయ్యేడుమాఱు వధియించి వసుం
ధరఁ గశ్యపున కొసంగితి, తిరుమల- ౬౬

వరదశరథాత్మజుఁడవై, శరనిధి బంధించి యాదశగ్రీవు ననిం
బొరిగొని ధరణిజ నేలవె, తిరుమల- ౬౭

తఱిమి ప్రలంబాద్యసురులఁ, బరిమార్చి బలంబు మెఱయ బలరాముఁ డనం
గరిపురిఁ బెకలించితివో, తిరుమల- ౬౮

పురదనుజసతులసద్వ్రత, సరణివి బుద్ధతను జెఱచి చని తత్పతులన్
హరుచేఁ బొలియఁగఁ జేయవె, తిరుమల- ౬౯

దొరకొని కలికలుషము దు,ర్భరమై భువిఁ జెలుప దాని భంజింపఁగ సుం
దరకల్కివిగా నుందువు, తిరుమల- ౭౦

తరణము గౌతమతరుణికిఁ, దరణము భవమునకు మోక్షదంబగు యుష్మ
చ్చరణము నెఱనమ్మితినేఁ, దిరుమల- ౭౧

కరమొప్పు చతుర్భుజముల, మెఱయు కిరీటాయుధముల మించినసిరిచే
గరుడరథమునఁ జరింతువు, తిరుమల- ౭౨

శిరమున రత్నకిరీటం, బురమునఁ గౌస్తుభము వెలయ నురుకుండలన
త్నరకంకణములఁ జెలఁగెదు, తిరుమల- ౭౩

నిరుపమఘన దేహరుచుల్, కరమొప్ప విశాలహృదయకంజాక్షములన్
మెఱయు నిను భక్తిఁ గొలిచెదఁ, దిరుమల- ౨౪

కరివరద ! రమాలోలా, కరుణాకర ! భక్తపాల ! కాంచనచేలా !
శరణాగతభరణవ్రత, తిరుమల- ౨౫

తరణిసహస్రప్రభలను, మెఱయు భవద్దివ్యదేహమ్మును వైభవమున్
గరుణం గనఁజేయఁ గదే ! తిరుమల- ౨౬

హరి ! పరమపురుష ! నీమృదు,చరణంబులు భక్తమానసస్ఫురణంబుల్
తరణంబులు భవజలధికిఁ, దిరుమల- ౨౭

నిరుపమసంసారాంబుధి, దరిఁ జేర్పఁగ నేల యింక దయరాదయయో?
కరుణారాశివిగావా ? తిరుమల- ౨౮

నిరవధిమోహాంబుధి సం,తరణం బొనరింపుమయ్య ! దవశిఖిసమ సం
సరణము దుర్భరమయ్యా ! తిరుమల- ౨౯

కరి మకరిచేత వడి నెడి, మఱిమఱి నిను వేఁడ మొఱను మఱవక విని స
త్వరఁ జని ప్రోచితివికదా, తిరుమల- ౩౦

నెఱిబాల్యత గురుని యనా,దరమున నిసుఁ జేరికొల్వ దయ ధ్రువునకు స
త్పరమాధిపత్య మొసఁగవె, తిరుమల- ౩౧

ఉరుసోదరపరిభవమున, శరణొందు విభీషణున కసంశయముగ స
త్వర నభయమిచ్చితివిగా, తిరుమల- ౩౨

హరివరునకు నెచ్చెలివై, వెఱవకు మని యభయ మొసఁగి వేగమ వాలిం
బరిమార్చి రాజ్యమిడితివి, తిరుమల- ౩౩

హరి నిందుఁ జూపు మన నర,హరివై స్తంభమున వెడలి యడఁచి దితిజు స
త్తరిఁ బ్రహ్లాదునిగావవె, తిరుమల- ౩౪

కురుపతిసభ నొందుమహా,పరిభవమున వేఁడ మానభంగ మడఁచి త
త్పరతన్ ద్రౌపదిఁ గాచితి, తిరుమల- ౩౫

నరసారథివై కరుణన్, గురుపతిసుతవైభవంబుఁ గోల్పఱిచి వసుం
ధరఁ గౌంతేయుల కొసఁగవె, తిరుమల- ౩౬

ధరదాసీసుతుఁడైనను, నిరతము భవదీయభక్తినిష్ఠనొసఁగి తా
సురపూజ్యత నారదునకుఁ, దిరుమల- ౩౭

నిఱుపేద సఖుఁడు భక్త్యం, దరు దెంచిన నెఱిఁగి ప్రీతి నటుకులు గొని స
త్వరమున సంపదలిడితో, తిరుమల- ౩౮

దురితాత్ముఁ డజామిళుఁడు, మరణార్తిని నీదుపేర మనుసుతుఁ బిలువం
బరమొసఁగితి కడుఁ బ్రేముడిఁ, దిరుమల- ౮౯

గురులుబ్ధవృత్తి నడఁచిని, దిరుగుచు భవదీయనామదివ్యమహిమచే
ధరవాల్మీకి యశముఁ గొనెఁ, దిరుమల- ౯౦

త్వర నంబరీషుపై ముని, వరుఁ డదయకృత్తి నేయ వాత్సల్యత న
త్తఱిఁ జక్రమనిచి ప్రోచితి, తిరుమల- ౯౧

గురుసుతు శరబాధల ను, త్తరగర్భస్థు నొగిఁ బ్రోవ దయ నుదగమువేఁ
జొరి పరితాపముఁ దీర్పవె, తిరుమల- ౯౨

హరి! నీదీనదయాళుత, వరభక్తాధీనతయును వర్ణింపఁగ నా
తరమె? మహాత్మగుణాబ్ధివి, తిరుమల- ౯౩

నెఱి స్వప్రతిజ్ఞఁ దలఁపక, పరమహితుండనుచు భీష్మప్రతిన నిలిపి తొ
దురమునఁ జక్రముఁ జేకొని, తిరుమల- ౯౪

శరతల్పగు గాంగేయుని, బరమధ్యానప్రవిష్టభావుఁడ వగుచున్
శరబాధలణంగింపవె, తిరుమల- ౯౫

గురుఁడవు దైవము సఖుఁడవు, మఱిచుట్టమవంచు నమ్మినను పాండవులం
గరుణించితి వేవిధములఁ, దిరుమల- ౯౬

పరదైవత మీవని మది, నెఱనమ్మితి నన్నుఁ బ్రోవ నీకు భరంబే?
దురితములెన్నక యేలుము, తిరుమల- ౯౭

ఉరుదుష్టతనయుఁ డైనను, బరమకృపామతిని దండ్రి పాలింపఁడె? మ
త్పరజనకుఁడ వీవ సుమీ, తిరుమల- ౯౮

హరి! నారాయణ! మాధవ! నరహరి! శ్రీవాసుదేవ! నలినాక్ష! రమా
వర! వైకుంఠ! జనార్దన, తిరుమల- ౯౯

ఉరగాధిపగిరివాసా! పరమమహోల్లాస! నిత్యభాసురహాసా!
నిరతిశయసుఖవిలాసా! తిరుమల- ౧౦౦

సురవినుత! భోగిశయనా, సరసీరుహపత్రనయన! జననవిహీనా!
దురితాటవీహుతాశన, తిరుమల- ౧౦౧

స్మరశతసమప్రకాశా! గిరిజామానసనివేశ! కృతిపమహేశా!
పరిహృతసర్వపలాశా, తిరుమల- ౧౦౨

నెఱనమ్మితి మనమున నీ, చరణములే గతియటంచు సదయుఁడవై చె
చ్చెరఁ బరమగతి నొసంగుము, తిరుమల- ౧౦౩

సురుచిరఘనదేహరుచిం, గరుణాత్మత వీక్షణములఁ గనకాంబరతన్
దరిసెన మొసంగి యేలుము, తిరుమల- ౧౦౪
అరయఁగ బాలుని నుతులఁ, బరితోషము నొందుజనకుభంగి నిపుడు నే
మొఱలిడుపల్కులఁ గొనఁదగుఁ, దిరుమల- ౧౦౫
గురుపాండిత్యప్రకటన, పరత న్నెప్పులకుఁ గాను భక్తిం గృతి నీ
కరుణకొఱకు నేఁ జేసితిఁ, దిరుమల- ౧౦౬
పరమదయాంభోధి! భవ, త్పరుష న్నుతకం బొనర్పఁగాఁ దగె దీనిన్
సరసతఁ గొను మెబుబున్నం, దిరుమల- ౧౦౭
పరమాదరమున నిది యె,వ్వరు చదివిన వినిన నీదు వరకృపచేతం
బరమామృతమును గొందురు, తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ త్రిదశాధీశా. ౧౦౮

వరభుజిమెళ్ళాన్వయ భా,సురవిమలాత్రేయగోత్రజుఁడ భగవద్భా
సురుఁ డను నీకొసఁగితిఁ గృతి, దిరుమల శ్రీ వేంకటేశ! త్రిదశాధీశా!
శ్రితహృదయాభీష్టప్రద, శతధృతిముఖవిబుధవంద్య! చక్రధర! వశీ
కృతభక్తజనౌఘమన,స్స్మిత! తిరుమల వేంకటేశ! త్రిదశాధీశా!
సతతము నెఱనమ్మితి మది, గతినీవయటంచు మిగులఁ గనికరమున స
ద్గతిఁ జేర్పఁ దగదె కమలా, దృత! తిరుమల వేంకటేశ! త్రిదశాధీశా!
జయజయ కరుణాసాగర, జయజయ సర్వజ్ఞ! సకలజగదాధారా!
జయజయ సర్వజనాధిప, జయ తిరుమల వేంకటేశ! జయ సర్వేశా!

---

౮ మనోహరశతకము.

—: లకారప్రాసయుతోత్పలమాలావృత్తములు. :—

పరశురామపంతుల రామమూర్తికవి.

శ్రీలలనేశరుద్రసరసీరుహగర్భగణాధిపాంఘ్రులన్
ఫాలము సోఁక మ్రొక్కి యొకపద్యశతంబు రచించి మల్లికా
మాలికగాను మీకును సమర్పణ చేసి తరింపఁగంటి నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧

బాలిశుఁ డంచు నన్నని శుభస్థితి కేఁగురుమూర్తి నీరహ
స్యాలయమంత్రమంత్రకలితార్థములం గృపచేసె నట్టినా
పాలిటి లింగమూర్తి పదపద్మనుతు ల్గొని నిన్భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౨

శ్రీలలితం బనామయము చిన్మయ మాద్య మనిష్క్రియంబు ని
ర్మాల మఖండ మద్వయ మమూర్త మజం బగు బ్రహ్మమైన నీ
వాలయసిద్ధి కంత ముదయస్థితి కాది వెలుంగుచుందు వం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. 3

ఆలయసంభవస్థితులనందక తొల్లిటి నీదుమూర్తియం
దాలయసంభవస్థితుల కాశ్రయ మై యొకశక్తి తోఁచి ని
న్నాలయసంభవస్థితుల నందెడివానిగ నావరించె నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౪

ఆలలితాత్మశక్తి విమలాత్మిక మై యొకమాయ యయ్యె న
త్తాలిమి నీశ్వరుండ వయి తద్గుణసంగతి నెంచి చక్రివిన్
శూలివి తమ్మిచూలివగుచున్ స్థితినాశభవార్థివైతి వం, బాలపురీశ- ౫

ఏలిక మాయతో నెనసి యీశుఁడవై కనుఁగొన్నమాయ నీ
నేల జలాగ్నివాయువులు నింగియుఁ దద్గుణభాగసంగతిన్
స్థూలము సూక్ష్మ మర్థవితతు ల్జగము ల్సకలంబుఁ బుట్టెనం, బాలపురీశ- ౬

పోలిక కాత్మకల్పితవపుత్రయమున్ జడ మాట దానిలో
నీలలితాంశముం బ్రతిజనింపఁగఁ జేసి నజీవుఁ డయ్యె నా
లీల ననేకజీవులు గలింగి జగంబులు నిండియుండి రం, బాలపురీశ- ౭

నీలసదంశఁ బుట్టి భువి నిండిన జీవులలో నొకండ నీ
పాలనె పుట్టినాఁడ నినుఁ బ్రాపుగఁ గైకొని యున్నవాఁడ ని
న్నోలినవాఁడ వేఱుపడిపోయెడివాఁడను గాను గావు మం, బాలపురీశ- ౮

నీలలితాంశ మైన నను నీసముఖమ్మున నుండనీక నేఁ
డీలలనాఘతార్థవిష యేమణము ల్పొడసూపి తోడనే
మేలును గీడులం దనుగమింపఁగఁ జేసితి వేమనందు నం, బాల- ౯

మేలిమి సత్కృతంబు బలిమిం దురితం బిడుఁ గీడు తత్క్రియా
మూలము దేహ మట్టి తనమోహమునం జరియించు జీవుఁ డే
కాలము నేను దత్సముఁడఁ గావున నిన్భజియింతుఁ బ్రోవు మం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౦

కాలముఁ గర్మముం గలసి కామములుం బొడసూపి మోదఖే
దాలయమైన దుస్తరభవాబ్ధిని ద్రోబ్బెను గాన నన్నుఁ ద
త్కాలుని కొప్పగింపకను గావుము నిన్మదిలో భజింతు నం, బాల- ౧౧

కాలము వ్యర్థమాయె భవకర్మము లన్ని సమర్థమాయె ని
ల్లాలు సుతు ల్ధనంబు మొదలైనవి స్వార్థము లాయెఁ గాని నీ
లీల లాకించు కైన వినలే దిఁక నేలెద వెట్లు నన్ను నం, బాలపు- ౧౨

కాలములోనఁ గొంత గతకాలము బాల్యము చెల్లె నీవయః
కాలము దారపుత్రకనకభ్రమలం గత మయ్యె నాజరా
కాలము దుర్బలంబు నినుఁ గాంచి భజింపఁగఁ జాలఁ బ్రోవుమం, బాల- ౧౩

కాలమొకించుకైన వృథగాఁ జననీదగ దందు నాయువుం
గాలము కొంచెమేని జనఁగాఁ జను రాత్రిశగళ్ల వెంబడిం
గాలుఁడు నిర్దయుండు నటుగావున నిన్ను భజింపఁజేయు మం, బాల- ౧౪

మేలు సతంబు నాఁగ నది మించులఁ బోలు సతంబు మేననం
బోలదు నీరుబుగ్గ యది బ్రోల వసించును మిత్తియంచు నేఁ
జాల విచార మంది నిను సారెకుఁ దల్చుచు నుంటిఁ బ్రోవుమం, బాల- ౧౫

మేలచరంబులం జరము మేలు చరంబుల మర్త్యుఁ డందులో
మేలు ద్విజేంద్రుఁ డందులకు మేలు భవత్పదభక్తుఁ డాతనిం
బోలఁగఁ జేసి నన్ను దయఁ బ్రోవక యుండుట మేలు గాద యం, బాల- ౧౬

ఆలయు మాలు బిడ్డ లని యాడబముం దలపెట్టి వానిలో
సోలుచుఁ జొక్కుచుండు మని చూచితి వింతియకాని నన్ను నీ
పాల వసింపఁ జేయు విధి పాడియె యేమన వచ్చు నిన్ను నం, బాల- ౧౭

ంపఁజేసితివి యేటికి నీభవమోహవార్ధిక
పరంపరాభ్రమణలుబ్ధునిఁ జేసి యమాలయంబునం
ద వే నుటంచు నిను దూఱుదు నన్గన జాలిగాదె యం
పురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౮
న్భవచ్చరణపద్మములం బ్రణుతించురీతులుం
ద్వదీయమూర్తికిని సేవల నర్చన చేయుజాడ వా
ముల న్భవత్కథ ప్రసంగము చేసెడి నేర్పు లీవె యం, బాల. ౧౯
ేఁడు వేల్పు లిల వేఁడినఁ బాలనసేయవే తప
రు వేఁడఁ బ్రోవవె, కుచేలుఁడు వేఁడిన నేలుకోవె, పాం
ని గావవే, తగ నిజాంశజు న న్నటు గావరాదె యం
పురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౨౦
బోలి నీపరమశోభననామజపంబు, సేటరా
నిఁబోలి నీదుపరిశుద్ధపదాంబుజసేవ, పావనిం
భవత్ప్రవర్తనముఁ బూనెద నన్ను ననుగ్రహింపుమం, బాల. ౨౧
ర్వలోకముల నేనని సత్త్వముఁబూని చక్రి వై
ద వేది నీబిరుదుఁ బేర్కొని చెప్పుకొనంగ ధాత్రిలోఁ
క్షమై వెలుంగు నది పెంపుకుఁదెచ్చెద నన్నుఁబ్రోవు మం, బాల. ౨౨
ఁడ వీవ యని యే నిను వేఁడెద వేఁడ నెవ్వరిఁ
నేలు నన్ను నిపుడేలితివేనియు నీదుకీర్తి యీ
ంగుభూములం బడియునాల్గుజగంబులఁ జెప్పుకొందునం, బాల. ౨౩
ంతవేఁడ నొక యించుక పల్క వ దెంత నిర్దయా
యెంతకేను మొఱఁజెప్పుదుఁ జెప్పని జాలిమాలి నేఁ
ఁగఁజాల రాఁగదవె దండన లేటికి నేలుకోవె యం, బాల. ౨౪
డు తామసుఁడు నీరజగర్భుఁడు రాజసుండు వి
కు లాత్మరక్షకులుఁ బంకజనాభుఁడు వేషధారి ని
ెడి దీనరక్షకుఁడు భూమిని లేఁడని నమ్మినాఁడ నం, బాల. ౨౫
ేఁడు కామి, శిఖి విశ్వకృతాశి, యముండు నిర్దయా
, నరాశనుండు నికషాత్మజుఁ, డప్పతి పాశి, లౌల్యుఁడా
, కుబేరుఁడర్థి, లయకర్త శివ్రుం డని నిన్భజింతు నం, బాల. ౨౬

శైలమునన్ ధరాసుతకుఁ జల్పిన తప్పు తృణాస్త్రభీతిచే
సోలుచువచ్చి నీశరణుఁ జొచ్చినఁ గావవె కాకదైత్యు నా
పోలిక గొంచు నీశరణు పూర్వముఁజెందని తప్పుగావుము, బాల. ౨౭

ఏలిక నొక్కశూద్రుని గ్రహించి కులాధముఁడైన విప్రుఁడే
నీ లలితాభిధానమును నిచ్చ భజించి జితాఘుఁ డయ్యె నా
నీలలితాభిధానమును నేను భజింతు నపాపుఁజేయు మం, బాల. ౨౮

మౌళి శిరంబున న్నెడను మాలిక యంఘ్రుల నందెలొప్ప స్త్రీ
కేళులఁ దేలుచు న్మధురఁ గృష్ణుఁడవై విలసిల్లు నిన్ను నే
వేళ భజింతు నేలుకొనవే కనవే యిటు వేగ రావె యం, బాల. ౨౯

నీలమువంటి వానిఁ గృపనింపెడు కన్నులవానిఁ జందురుం
బోలిన మోమువాని మణిభూషణము ల్విలసిల్లువాని నా
పాలిటివాని భక్తజనపాలుని రాముని నిన్ భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౩౦

పాలికి నీవు నేను సమబాధ్యుల మంశము లొక్కపాట నీ
పాలఁ గలుంగు మోక్షమది పాలిడు నేఁ దమపాలివాఁడ నా
పాలిడ కుండినం దగవు పాలయి ప్రాజ్ఞులబోధఁదీర్తు నం, బాల. ౩౧

చాలుపుగాను నీకొలకు సత్కృతు లందితిఁగాని యింతియే
చాలును నీకుఁ సద్గతియొసంగితిఁ బ్రోచితినంచుఁ బల్కఁగాఁ
జాల వదెంత కట్టిడివి సైఁపక యుండట పాడిగాద యం, బాల. ౩౨

పోలిక నేను మున్ను నినుఁబోలి జనించిననాఁడు నేను ని
న్నేలెడివాఁడ నా భటుఁడ వీవని సంజ్ఞయొనర్చి యిప్పు డీ
మాలరికంపుకాఁపురము మాటు త్యజించితి వేలనన్ను నం, బాల. ౩౩

ఈ లవణాబ్ధిలోపలి మహిం గలవారలలోఁ దలంప నీ
వేళకు నేనొకండ నిను వేఁడెడివాఁడను నన్నుఁ గావఁగాఁ
జాలవు నీకు శక్తియును జాలదొ నేఁదగనో యెఱుంగ నం, బాల. ౩౪

స్త్రీలనుఁ బఁడ్లొసంగ శబరిఁ, బరమాన్నముఁ బెట్టుభూసుర
స్త్రీలను, బ్రస్తరంబయి భజింప నహల్యను నార్తిదీఱఁ బాం
చాలినిఁ బ్రోచినావు నుతిసల్పెడి నన్నటు ప్రోవరాదె యం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౩౫

సేలగు పుంగణంబులఁ గుచేలుఁడు, వారివిభుఁడు, మర్త్యభు
గ్బాలకుఁడు, వ్విభీషణుఁడుఁ, బావని, కుంజరనాథుఁడున్, రమా
పాలుఁడు మున్నుగాఁగలుగు భక్తులఁ బ్రోచితి వట్లు ప్రోవు మం, బాల. ౩౬

వేలు వచింపనేల పదినేల భవంబుల కొక్కమాటు ని
శ్రీలసదంఘ్రిపద్మముల సేవయొనర్చిన ముక్తినొందఁగాఁ
జాలు నటంచుఁ గొంటి నికఁ జన్మలయంబులనొందఁజాల నం, బాల. ౩౭

నీలలితాభిధానగత నిర్మలవర్ణములెన్ని చూచి నా
నాలుకపై లిఖించు మటి నాటికిఁ దజ్జపమంది సూర్యునిం
బోలి వెలుంగు నిన్నుఁగని పొందెద ముక్తిసుఖంబు నిక్కమం, బాల. ౩౮

శీలము గల్గి నిన్మది భజించెద ముగ్గతిమాలి యచ్యులం
బాలన సేయుమం చితఁడు పారము మాలిన భక్తి చాల గీ
మాలెఁ బరానుకూలి కొఱమాలినవాఁడని చూడకేలు మం, బాల. ౩౯

ఆలనసేయు మేను శరణందెదఁ గైకొనుమన్న మాటలున్
ఆలన సేయునీకు భవమంటను ధన్యుఁడవన్న గోష్ఠులం
బాలనసేయు నీ వధికభాగ్యయుతుండవు గమ్మటంచునం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౪౦

చాలుపుగా దరిద్రమున సంకటపాటుల నొంది భక్తి నీ
పాలికి వచ్చినం బరమభాగ్యునిఁ జేయు కుచేలురీతి న
న్నేలుము నీకు మ్రొక్కెదను నిమ్ము శుభం బశుభంబు బాపుమం, బాల ౪౧

వ్రేలెడి హారముల్ రుచులవెల్గు కిరీటముఁ బూర్ణచంద్రునిం
బోలు ముఖంబు తీరయిన బొమ్మలు తమ్ములఁ గేరు కన్నులున్
సేలగు పట్టుచీర విలసిల్లెడు నీ చెలువంబుఁ జూపు మం, బాల. ౪౨

కాలసమీరము న్విసరఁ గానలనున్న సమస్తపాలము
ల్గాలినపోల్కి నీదుకృప కొంచెము నాపయినుంచితేని యుం
గూలును నాదు పూర్వకృత ఘోరమహాఘములంచు నెంతునం, బాల. ౪౩

చాలినభక్తి నోసుగుణశాలి సుమాక్షతగంధమల్లికా
మాలలు నీకొసంగి బతిమాలితి రమ్మని ప్రోవుమంచు గీ
మాలితి నింతయేల దయమాలి తలంపవు రావు ప్రోవ నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౪౪

మూలము నీవె ముక్తికని మున్గాని యీ భవభూతమోహమే
మూలముగాఁ గలిగినది మోహము నొందఁగఁ జేసె నిప్పు డా
మూలము నీయనుగ్రహముమూలమునన్విడ నిన్నుఁగంటి నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౮౫

ఆలయముల్ జగంబు త్రిగుణాత్మికమైన ప్రధానశక్తి యి
ల్లాలు ప్రజాపతిప్రముఖు లాత్మజులై విలసిల్లుచుండ నే
వేళ గృహస్థవై వెలుఁగు విష్ణుని నిన్మదిలో భజింతు నం, బాల. ౮౬

నేల పదంబు మిన్ను తల నింగియె గౌ నినచంద్రులక్షులున్
ఫాలము నభ్రము న్ముఖము వహ్ని దిశల్ శ్రుతులబ్ధికుక్షియుం
గాలము లంబరంబులుగఁగల్గు జగన్మయు నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౭

నీలనిభాంగ మత్తరజనీచరరాజతమఃపతంగ నీ
లాలకజాలభృంగ సకలాఘవిదూరభుజంగ నిత్యజా
బాలినుతప్రసంగ నిను భక్తి భజింపుచు నన్నుఁ గావు మం, బాల. ౮౮

బాలముకుంద దీనజనభావసరోజమిళింద సత్కృపా
పాలితదేవబృంద మునిభావితదివ్యపదారవింద ని
త్యాలఘుతత్త్వకంద నినుఁ దల్చి భజించెద నన్నుఁగావు మం, బాల. ౮౯

బాలిశభావదూర ఘనపాతకసర్పమయూర గుప్తవా
తూలకుమార ఘోరభవతూలనగానలపూర దుష్టభూ
పాలనివార నీ కృపకుఁ బాత్రుని నన్ను ననుగ్రహింపు మం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా ౯౦

కాలఘనోదదేహ పరిఖండితసత్కృతిజన్యమోహ దు
ష్కాలభుజంగకల్పవిశిఖప్రహతారిసమూహ నన్ను నా
కాలభటుల్ రచించు భయకర్మము లొందక యుండఁ బ్రోవు మం, బాల. ౯౧

శైలసమానధీర వరసాగరతుల్యగభీర దేవతా
జాలమనోవిహార శ్రుతిసారతరార్థవిచార నందగో
పాలకుమార నాహృదయపద్మములో నిను నిల్పికొల్తు నం, బాల. ౯౨

లాలితదివ్యరూప యుపలాలితదీనకలాప నామసం
తూళితఘోరపాప రణకంపితరాక్షసతాప హస్తసం
కీలితశస్త్రచాప నినుగేవలభక్తి భజింతుఁ బ్రోవుమం, బాల. ౯౩

కాళియగర్వశోషణ జగచ్ఛ్రయపోషణ సింధుకన్యకా
కేళివిశేషణా కనకకీలితభూషణ మంజుభాషణా
వ్యాళవరేణ్యతల్పశయనాగతశోషణ నన్నుఁగావు మం, బాల. ౫౪
బాల మురారి కృష్ణహరి భక్తజనప్రియ వాసుదేవ గో
పాల నృసింహా కేశవ కృపానిధి దీనశరణ్యా రామ మాం
పాలయ పాహిపాహి యని ప్రస్తుతిచేసి భజింతునన్ను నం, బాల. ౫౫
వాలివినాశమూలకరవాల హతాసురజాల భార్గవీ
లోల గుణానుకూల నతలోకవిశాల కృపాలవాల నీ
పాలఁదొలంగఁ జాల నను బాలన సేయవె తాళఁజాల నం, బాల ౫౬
గాలవనామదేవశుకగౌతమకౌశికశౌనకాత్రిజా
బాలిమరీచిగాధిరుచిపర్వతభార్గవముఖ్యమౌనిచి
త్తాలయవాస మాముకహృదంతరభాసుఁడవై వసింపు మం, బాల. ౫౭
నేలవెలంది రావణవినిర్మితబాధల కోర్వలేక జే
జేలను గూడిపోయి విధిపీట ముకుందగిడ నూఱడించి వా
శ్వాలుఁడు పాలవెల్లికడ ప్రార్థనచేసిన నిన్నుభజింతు నం, బాల ౫౮
ఓ లలితాత్మ రావణుని యుగ్రకృతంబుల కింద్రభూసురుల్
ప్రేలును రామరాత్ముని హరింపుమన న్విధికి న్నరుండనే
నైలయవెట్టు దంచు నభయంబిడు విష్ణుని నిన్నుభజింతు నం, బాల. ౫౯
హాళి నొకండవయ్యుఁ జతురాత్ముఁడవై శివనాఁగ నీకళల్
నాలుగు రామలక్ష్మణు లనఁ భరతుండరిహుండనా నయో
ధ్యాలయమందు దాశరథులైన తదాత్ముని నిన్నుభజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౬౦
బాలుఁడవయ్యు లక్ష్మణునిఁ బాయక తమ్ములఁగూడి యాత్మగే
హాళుల మజ్జనాద్యముల నాటలఁ బాటల రాకపోకలన్
హేలలఁ దల్లిదండ్రుల కనేక ముదంబిడు నిన్నుభజింతు నం, బాల. ౬౧
ఓలి ధరిత్రి నీ వుదయమొందు టెఱింగియుఁ గౌశికుండు నీ
ప్రోలికి వచ్చి నీ జనకు పూజలనొంది మఖావనార్థమై
తోలు మటంచు నిన్నడిగి తోడ్కొనిపోయిన నిన్నుభజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౬౨

కేల ధనుశ్శరంబులను గీల్కొని లక్ష్మణుఁగూడి మౌనిశా
ర్దూలుని వెంటఁబోవుచును గ్రోవ నరణ్యములోన వాఁడి యౌ
కోలను ఘోరతాటకను గూల్చిన రాముని నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౩

శీలితవృత్తిఁ గౌశికుఁడు చేసెడి యజ్ఞము గాక యుండఁగాఁ
జాలుపుగాను విఘ్నములు సల్పు సుబాహుముఖాసురేంద్రులం
గోలలు వైచి కూల్చిన రఘుప్రభు రాముని నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౪

శైలవిరోధి మోహమున స్వప్రభుమూర్తిని వచ్చి కేళులం
జాల వరించి పోవ పతిశాపమున న్వనిలో శిలాకృతిం
బోలి వసించు గౌతమునిబోటిని బ్రోచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౫

లాలితమూర్తితోడ మిథిలాపురిఁ జేరఁగఁబోయి యంత నా
శూలిశరాసనుం దునుమఁ జూచి విదేహుఁ డొసంగఁ ధాత్రిక
న్యాలలనామణిం బరిణయంబయి వెల్గెడి నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౬

ఆలఘుభావవర్జితమహావిభవంబులఁ బెండ్లియాడి భూ
పాలుఁడు పెట్టి పంప నిజభామినితోఁ జని మధ్య మ్రోలికిం
బ్రేలుచు వచ్చు భార్గవుని బింక మణంచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౭

భూలలనాశిరోమణికి భూషణమైన యయోధ్యఁ జేరి యా
త్మాలయవీథులం దివమునందు శచీయుతుఁడైన యింద్రునిం
బోలి ధరాసుతారతులఁ బొంది సుఖించెడి నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౮

ప్రోలికి రాఘవాగ్రణిని భూపతిఁ జేయుదుమంచు నాగరుల్
చాలఁ బ్రశంస చేతు రని సర్వము యత్నమొనర్పఁ జేసి భూ
పాలుఁడు పంపు సద్గురుని పల్కుల కుబ్బెడి నిన్భజింతు నం, బాల. ౬౯

ప్రోలి కధీశ్వరుండు తన పుత్త్రుఁడు నిన్ను నరణ్యభూమికిం
దోలఁగఁ గైక యా దశరథుం గెరలించి వరంబులంద నాం
దోళన మంద కందు కతిశోషమునొందిన నిన్భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౭౦

తాలిమి శస్త్రచాపములు దాల్చి ధరాసుతతోడఁ గూడి యా
ప్రోలు త్యజించి మాతృ పితృపూర్వవరోక్తులు దీర్ప జాహ్నవీ
కూలమునందుఁ జేరి గుహుగోష్ఠి వసించిన నిన్భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౭౧

సాలమృగద్విజాకులవసద్వనికేగుచు మధ్య గుల్మినీ
శాలలయం దగస్త్యముఖ సన్మునిగోష్ఠుల నిల్చి యవ్వలన్
నేలుగఁ బోయి పంచవటిచేరి వసించిన నిన్భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయా మనోహరా. ౪౨

కాలుని బోలి వచ్చు బలగర్వవిరాధు వధించి మోహినిం
బోలి వరించు శూర్పణఖ ముక్కు సెవుల్దెగఁగోసి మించి యా
భీలఖరాదిరాక్షసుల పించ మణంచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౩

మేలని రావణుం డనుప మేటి ఖలుం డొకఁ డామృగాకృతిన్
మ్రోలఁ జరింప సీత మృగముం గొని తెమ్మన నేగి యాశరుం
బోలి మృగంబుగా కునికి పోఁగిమడంచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౪

నాలవయాశ్రమాశ్రయుఁడనాఁగ దశాస్యుఁడు వచ్చి ముచ్చటల్
చాల వచించి తోడనె నిజాకృతి దృష్టముఁజేసి బల్మి సీ
తాలలనం గ్రహించి చన దానికిఁ జింతిలు నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౫

ఓ లతలార యో వటముఖోర్విజపుంజములార యో మహా
కోలతరక్షుముఖ్యమృగకూటములార ఖగంబులార సీ
తాలలనన్నెఱుంగరు గదా యని వేఁడెడి నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౬

యేల మహీజ నెత్తుకొని యేగెద వంచు జటాయు వడ్డమై
యాలముఁ జేసి రావణహతాంగకుఁడై పడియున్న యమ్మహా
శాలికి నాకబంఘునకు సద్గతు లిచ్చిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౭

మేలయి పక్వమై రుచుల మించు ఫలంబులు దెచ్చి శ్రద్ధతోఁ
జాలిన యట్లు మీ కొసఁగి సత్కృతిఁ జేసిన మెచ్చి ముక్తి నం
శ్రీలలితాత్మ గాను శబరిం గరుణించిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౮

గాలికి బిడ్డఁడైన ప్లవగప్రభుఁ డర్కసుతుండు పంప మీ
పాలికి వచ్చి మీ మతియు భానుజవృత్తి యెఱింగి యుర్వరుం
దాలిమిసేయ మేలనిన దానికి మోదిలు నిన్భజింతు నం, బాల. ౪౯

వాలినిఁ జంపి తత్పురము వైభవమిత్తును నీకు నీవు నా
గోలను గొన్న దుర్మదుని గూల్ప బలంబిడుమంచు సాక్షిగా
గీలినిజేసి భానుజుసఖిత్వ మొనర్చిన నిన్భజింతు నం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౫౦

వాలిని బిల్చి యర్కజుఁ డవార్యరణం బొనరింప వల్లికా
శాలల నుండి వాలి నొక సాయకమేశి వధించి తత్పురిన్
సేలుగ నర్కపుత్త్రు నభిషిక్తునిఁజేసిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౧

నీలనలాదివానరు లనేకుల రాఁగొని యందుఁ గొందఱి
న్నాలుగుదిక్కులం జనకనందిని జాడ లెఱింగి రా వెసం
దోలిన భానుపుత్త్రునకుఁ దోడ్పడఁ బల్కెడి నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౨

వాలిజవాయుజప్రముఖవానరవీరుల దక్షిణాశకుం
దోలఁగ నందు మారుతసుతుం గని యుంగరమూనవాలు నా
యాలి కొసంగి తత్కుశల మారసిరమ్మను నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౩

ఆలఘుమాది యుక్తుఁ డనిలాత్మజుఁ డంబుధి దాఁటి లంకలో
శాలలఁ దోఁపుల న్వెదకి జానకిఁజూచి హతద్రుమాక్షుఁడై
శాలలుగాల్చి రా న్వసతి జాడలెఱింగిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౪

శ్రీలలనావిభుండు రఘుశేఖరుఁ డాతని పత్ని యేటిరా
చూలి ఫణీంద్రుఁడాఘనునిసోదరుఁ డంచును దమ్ముఁడన్న కే
నీలలితాదివృత్తము గణించెను యానిను నేభజింతు నం, బాల. ౮౫

కూలిరి నీ సుతుల్ సఖులు కూడదు వైరము మ్రొక్కియాదయా
శాలికి సీత నిమ్మన దశాననుఁ డంఘ్రులఁ దన్న వచ్చిన
న్నేలుమన న్విభీషణుని నేలినరాముని నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౬

పాలికి వచ్చెరాముఁడని భావమునం బ్రియమంది పొంగి నీ
పాలికిరామి వింటికొక బాణముఁగూల్చిన భీతి నబ్ధి నీ
పాలికివచ్చి త్రోవ దెలుపం గని ప్రోచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౭

వాలిసుతాంజనేయ ముఖవానరసంయుతుఁడై నలుండు దా
శైలశిలాద్రుమంబులను సల్పిన సేతువుమీఁద సేనతో
వాలవణాబ్ధిదాఁటి చని యవ్వలఁజేరిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౮

ఈ లవణాబ్ధిదాఁటి ప్లవగేంద్రులు రాముఁడు వచ్చె నిందు నం
దాలము సేయు వారిఁగనెదంచు దశాస్యుఁడు మేడ లెక్క నీ
కోలను వసికేయు గొడుగల్ దెగవైచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౮౯

పేలవ మొందుచోఁ బిదప బీర మొకించుక గల్గి రావణుం
డాలము సేయఁ బంచిన మహాసురకోట్లను లంకచుట్ట గా

నీలనలాదులం బనిచి నీళ్లఁగఁ జేసిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౧
నేలకు నింగికిం జనుచు సిక్కుచు మాయలచేఁ గపీంద్రులం
గూలఁగఁ జేయురావణునకుం దనయుం డగు నిం ద్రజిత్తు ను
శ్శీలునిఁ బోర లక్ష్మణునిచేఁ దునిమించిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౨
ఆలయవేళ సర్వము లయం బొనరించెడి ఫాలనేత్రునిం
బోలి కపీంద్రసైన్యములఁ బోరుచు వచ్చెడి కుంభకర్ణు సీ
కోల ధనుస్సున న్విడిచి కూలఁగనేసిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౩
కాలయముండ పోలె బలగర్వమున న్రథమెక్కి వచ్చి యా
భీలరణం బొనర్చు రణభీము దశాస్యు శిరంబు లుర్విపై
రాలఁగ బ్రహ్మనామక శరంబునఁ ద్రుంచిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౪
నీలవితానము ల్మణిప్రనిర్మిత కేతువులు న్సువర్ణర
త్నాలయము ల్వెలుంగఁగ మహోత్సవంబుల నొప్పులంకలో
ధీలలితు న్విభీషణుఁ బ్రతిష్ఠితుఁ జేసిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౫
వాలిసుతానిలాత్మజదివాకరపుత్రవిభీషణాది ధీ
శాలుల లక్ష్మణున్ ధరణిజాతను గూడుక పుష్పకంబునం
దోలివసించి వెల్గుచు నయోధ్యను జేరిననిన్భజింతు నం, బాల. ౯౬
తాలిమి మ్రోల వాయుజుఁడు తమ్ముఁడు వెన్క నిజాంకమందు సి
తాలిరుఁ గ్రేవలందు భరతారిహులొప్ప వసిష్ఠముఖ్య స
చ్ఛీలురచే నయోధ్య నభిషేకము నొందిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౯౭
ఆలయవేళఁ గేవలమహాసురశేఖరుఁడైన సోమకుం
గాలునకిచ్చి వేదములు గైకొని బ్రోచుచు లోకపంక్తికి
న్మేలును గల్గఁజేయు బలుమీనము వైననిన్భజింతు నం, బాలపు. ౯౮
వేలుపు లాసుర ల్సరసవృత్తిని మందర మెత్తి తెచ్చి యా
పాలకడందిలో నునిచి పట్టిమథింపఁగఁ గూర్మమూర్తివై
శైలము వీఁపునఁ న్నిలుపఁజాలిన నిన్భజియింతు నెప్పుడం, బాలపు. ౯౯
నేల గ్రహించి చంకనిడి నీటఁ దొలంగి కపాఋ నమ్మహా
భీలబలాఢ్యు ఘోరరణ భీషణుఁ గాంచననేత్రుఁ ద్రుంపఁగాఁ
గోలమవై పురాకృతిని గుంభిని నిల్పిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౦
వేలుపుఁబెద్ద నేకమతిఁ వేఁడి వరంబులఁ జెంది మృత్యువుం
బోలిచరించు హేమకశిపుం బరిమార్పఁగఁ దత్సుతు న్సదా
శీలుని బ్రోవ నేల నరసింహమవైన నిను న్భజింతు నం, బాలపురీ. ౧౦౧

నీలలితైకభక్తి జితనిర్జరనాథబలిప్రదానముల్
కేల వహించి దేవతతికిం గరుణింపఁగ మూఁడులోకముల్
కాలనె కొల్చి పుచ్చుకొనఁగాఁ గనువామను నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౨

లోలితవృత్తి నెమ్మదిని లోభమదంబులు గల్గుదుష్టభూ
పాలుర మస్తకంబులును బంధురతాళఫలంబు లుర్విపై
రాలినయట్లు రాల్చుభృగురాముఁడ వైన నినున్భజింతు నం, బాల. ౧౦౩

స్త్రీలకు నాకవాసులకు శిష్టమునిద్విజకోటి కష్టది
క్పాలురకుం జగంబులకు బాధ లొనర్చెడి రావణాది దై
త్యాలినడంప దాశరథివైన మహాత్ముని నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౪

కాలఫణీంద్రతుల్యు లతిగర్వులు ధేనుకముష్టికాదులుం
గాలముసేయ కంసనరకప్రముఖు ల్లయమొంద గోపికా
కేళులఁ దేలఁ బూను బలకృష్ణుఁడయు న్నిను నేభజింతు నం, బాల ౧౦౫

శీలము సాధువృత్తి పతిసేవ శమంబునుగల్గి యాపుర
స్త్రీ లొనరించు సద్వ్రతవిశేషమహత్త్వము భంగపెట్టఁగాఁ
జాలిన బుద్ధరూపుని ప్రసన్నుని విష్ణుని నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౬

చాలనిబుద్ధి చాలనివిచారము చాలనివర్తనంబులుం
జాలఁగఁ గల్గి పాపములు సల్పెడి తత్కలిదోషయుక్తులం
గూలఁగఁ గల్కిమూర్తివయి కూర్మివహించిన నిన్భజింతు నం, బాల. ౧౦౭

మేలులు గల్గుఁ గీడులు శమించును దుష్కృతకర్మరాసులుం
దూలును బెక్కుసంకటలు దోఁచును ముక్తి గలుంగు భక్తినే
కాలము నీదుపద్యశతకంబు లిఖించి పఠించువారి కం, బాల. ౧౦౮

నాలుకచేత నామనమునందు వసించి వచింపఁజేయు నీ
కాలమునందుఁ బద్యశతకంబు రచించితి దీనిఁ దత్కళా
శాలి తదంశమాలి గలకాల మిల న్వెలయంగఁ జేయు మం
బాలపురీశ రాఘవనృపాల మహీతనయామనోహరా. ౧౦౯

నిపుణత గల్గి యానగుణనిర్గుణతత్త్వకవిత్వకల్పుఁడ
య్యుపరశురామపంతులకులోదధిసోముఁడ రామమూర్తి ప్రా
ణ్యుపకృతిగా వహించి యొక యుత్పలపద్యశతంబుఁ జేసె నీ
కృపల వెలుంగఁ జేయు రఘువీర మహీతనయామనోహరా. ౧౧౦

శ్రీ

౯. మనశ్శతకము.

పరశురామపంతుల లింగమూర్తికవి ?

—। కందములు ।—

శ్రీనారాయణగురు సీ,తానాయకుఁగాఁ దలఁచి తత్పాదాబ్జ
ధ్యానానందముచే ని,త్యానందముఁ బొందు మెపుడుఁ దలఁగకమనసా. ౧

అఱగడియలోన రాముని, సిరిఁబొందఁగ నొక్కయుక్తిచేఁ దెలిపిన శ్రీ
గురునారాయణయోగుల, మఱవకుమీ రాముఁ డతఁడు మహిలోమనసా.

సకలము దృశ్యము నాత్మని, యకలంకంబైన దృష్టి యాత్మని తగ నీ
యొకయుక్తిముక్తిఁజేసిన, సుకరు న్నారాయణేంద్రుఁ జూడుము మనసా. 3

తనుకరణంబులు తాఁ గొని, తనుకరణవిలక్షణంబు తానై భువినే
ననుజీవభావ ముడిపిన, ఘనునారాయణుని రాముగాఁ గనుమనసా. ౪

మాఱుఁగనిభోజన మిది,గోరా యివి తినకతిని యగోచరతృప్తిన్
శ్రీరామునిఁ గనుమనుగురు, నారాయణుచరణయుగము నమ్మవెమనసా.

ఎఱిఁగిన యెఱుకలు సుఱవుము, మఱవని యెఱుకెఱిఁగి యెఱుకమఱపుల నెన్నం
డెఱుఁగని నెలవున నిమమని, గుఱిదెలిపినగురుని గుఱిని గూడుముమనసా.

యోగంబు లన్ని యిహపర, భోగోద్యోగములు లోకపూజ్యములగు న
య్యాగములఁ జెడిపోవక, వేగము రాగనిధిఁజంపు వెలయఁగమనసా.

మతములు నిర్వాణపద, ప్రతిబంధకములు ప్రపంచ పదములు మాయా
కృతములు గావున వాని, న్మతిఁ దలఁపక రాముఁబొందు మఱవకమనసా.

మంత్రంబులన్నియును నడు,మంత్రంబులు లేనిపోనిమాటలు సుమి యీ
తంత్రములఁ జెడక యాపర,తంత్రుని రాముని దలంపు తలఁపునమనసా.

జపములు తపములు వ్రతములు, విపరీతపుడాంబికములు వేషము లగుటం
జపలత నొందక సద్గురు, కృపరాముని శరణుఁబొంది కేరుముమనసా. ౧౦

గారడపుయోగములచే, నాఱడిఁబొందక ప్రపంచమంతయు మాయా
కారం బని చూచుచు సీ,తారాముని సాక్షిగాఁగఁ దలఁపుము మనసా. ౧౧

అంబరగమనాదులు గడు, డంబమ్ములు మానవులనొడంబఱచెడి యో
గంబు లవిగోరక నిరా, లంబుని భద్రాద్రివిభుఁ దలంపుము మనసా. ౧౨

చదువు లిలఁ బలుతెఱఁగుల, వదరన్ దత్త్వరపువాని పగిది నవియెతన్
దుదముట్టనియవు గావునఁ, జదువులలోఁ జదువు రాముఁ జదువుము మనసా.
వేదంబు లగాధంబులు, వాదంబులు బహువిధావవాద విరచితో
న్మాదంబులు గావునఁ ద, త్ఖేదంబులఁ బడక రాము ధృతిఁగను మనసా. ౧౪
స్నానజపహోమమంత్ర, ధ్యానాదికకర్మములు మహాడంబకముల్
గానఁ దలపోయ కవి సీ, తానాథుని సర్వసాక్షిఁ దలఁపుము మనసా. ౧౫
భువి దూరదృష్టి దూర, శ్రవణాదులు మాయ లని విచారింపుము స
త్కవిజనవినుతుని సీతా, ధవుని యనాద్యుఁగ నరసి తలఁపుము మనసా.
వాయునిరోధనముల విజ, కాయంబులు సిద్ధి సేయఁ గడఁగినవారల్
మాయాకాయికు లని లోఁ, బాయని రామునిఁ దలంపు వ్రుగ మనసా.
మాయ లిల లకలక్షలు, కాయికములు కోటికోట్లు గాన నఖిలముల్
మాయాకార్యము లని సీ, తాయుతు భద్రాద్రివాసుఁ దలఁపుము మనసా.
తమతమయుక్తులచే ను, త్తమయుక్తులు గడచి యోగధారణలకు వి
భ్రమఁ జెందుజనులఁ బుధసా, ధకులని భద్రాచలేశుఁ దలఁపుము మనసా.
నిత్యానిత్యవివేక మ, సత్యం బని కాయికంబె సత్యం బని యా
చిత్తోత్కృష్టు లాడు జనుల న, నిత్యులఁ గాఁ జూచి రామునిం గను మనసా. ౨౦
దేహం బాత్మని సం, దేహింపక దృఢము సేయు ధీయులు ప్రకృతి
గ్రాహగ్రస్తులనుచు నై, దేహప్రభు నాత్మగాఁగఁ దెలియుము మనసా.
మును ప్రాణ మాత్మగాఁ గను, జను లవివేకు లని తెలిసి సంతతము ధరా
తనయాధిపునిఁ దలఁపుము, గనుఁగొని ప్రాణాతిరిక్తుఁ గా నొగి మనసా. ౨౨
నిను నాత్మగాఁ దలంచుచు, నవిశము వాదించువారి నతిమూర్ఖులఁగాఁ
గని సర్వనియామకు రా, ముని నంతటఁ జూచు భక్తి మునుకొన మనసా.
అలబుద్ధి యాత్మయనుచుం, బలుమఱు వాదించువారు పామరులు సుమీ
తలఁపఁగఁ బ్రజ్ఞాతీతుం, డలభద్రాచలనివాసుఁ డమలుఁడు మనసా. ౨౪
అజ్ఞానమాత్మ మనియెడి, ప్రజ్ఞాహీనులకు ముక్తి పాటింపరయా
విజ్ఞానపూర్ణురాము, న్సుజ్ఞానముతో ముదమునఁ జూడుము మనసా. ౨౫
అంతయు మాయామయ మని, చింతించుచు నిత్యసుఖముఁ జెందుము సుఖివై
తయు సచ్చిన్మయ మని, చింతించుచు రామచంద్రుఁ జేరుము మనసా.

శబ్దంబులు వినువేళల, శబ్దశ్రవణములు విడిచి జడమగు నీతో
శబ్దార్థము లెఱిఁగెడి వి,శ్వబ్రుని రాముని గనుము శమమున మనసా.
స్పర్శలు గొనువేళలఁ ద్వ, క్స్పర్శలఁ బ్రకృతిగఁ దలంచి జడమగు నీతో
స్పర్శలు పతకముఁ గొనుని,స్పర్శుని రాముని జూడు పాయక మనసా.
రూపములుచూచువేళల, రూపములో వెలుఁగురాము రూపము నీలోఁ
జూపని తద్రూపముఁ జి,ద్రూపముగాఁ జూడు ప్రకృతిఁ ద్రోయుచు మనసా.
రుచు లనుభవించువేళల, రుచి జిహ్వలవిడిచి ప్రకృతిరూపగు నీతో
రుచులాను రామచంద్రుని, రుచిజిహ్వలనడుమఁ జూడు రుచిగొని మనసా.
గంధంబులు గొను వేళల, గంధఘ్రాణములప్రకృతిగాఁ గని నీతో
గంధము గొనియెడిరాముని, బంధురతేజుని భజింపు పాయక మనసా. ౩౦
పదపడి జితేంద్రియములను, బొదలెడి నినుఁగూడి విషయభోగంబుల నం
పద లనుభవించు రాముని, వెదకుము విషయేంద్రియముల విడువక మనసా.
స్త్రీవేషధారిపురుషుని, భావము చుమి తలఁప జీవభావము వేషా
భావమునఁ బురుషుఁ డగుగతి, జీవుఁడె రాముఁ డగు భ్రాంతిఁజిమ్మిన మనసా.
అల త్వంపదలక్ష్యార్థము, లలితం బగు తత్పదైకలక్ష్యార్థంబుఁ
దెలిసి యసిపదముతో ని, మ్ములరాముని జూచి వట్టి మొదలని మనసా.
సాకారము భ్రమయనియు ని,రాకారము శూన్యమనియు ననిశముఁ ద
ధ్యాకారము రాముని గా, నేకాలముఁ దలఁపు రెంటి నెఱుఁగుచు మనసా.
ఘనతనుకరణప్రాణము, లనుదిన మెవ్వని ప్రకాశ మున వర్తించు
న్మనుకొని యాభద్రాద్రి,శుని నిఖిలేశ్వరునిఁ గాఁగఁ జూపుము మనసా.
ఇదిగా నిదిగా ననుచు,న్మోద లఖిలోపాసులను నమున్నతిఁ ద్రోయం
దుదినెవ్వఁడు చెడకుండుం, జెదరక యారామచంద్రుఁ జెందుము మనసా.
చ్ఛక్తిహారలలోపలఁ, జ్ఞప్తిగాఁ దరయ మిగుల నరసుఁ డఖిలము
న్నైక్యమువాఁ డారాముని, న్నిత్యముగాఁ దెలిసి పొంది నెరయ వె మనసా. ౩౮
ఏపురుషోత్తముఁ డఖిల,వ్యాపారముఁ జేయఁ బనుచు ననుదినమును ని
న్నాపరమాత్ముఁడె తగుసీ,తాపతి నానినె తలంపు తలఁగక మనసా. ౩౯
పంచేంద్రియముల నినునియు, మించి మహాయోగులెయమేయ మహిము నీ
క్షించెద రట్టి నిరంజను, నంచితగతి నాశ్రయింపు మనిశము మనసా. ౪౦

ద్విదళకమలమునఁ జూపులు, పదిలముగా నిలిపి కోటిభానునిభుఁ డౌ
యదదేహుఁ బీతచేలు, న్పదమలభక్తిని భజింపు సతతము మనసా. ౮౧

చంద్రార్కకోటితేజు, న్సాంద్రామలమందహాసు సర్వేశ్వరు దే
హేంద్రియములకు విలక్షణు, నింద్రాదినుతు న్భజింపు మింపుగ మనసా. ౮౨

కలితాక్షరశబ్దస్వర, ముల నంటక వ్యంజనములఁ బొరయక బిందూ
జ్జ్వలనాదకళల మీఱిన, యంభద్రాచలనివాసు నరయుము మనసా. ౮౩

అక్షయమైన యకారా, ద్యక్షరముల మీఱి యక్షరాక్షరములతో
నక్షరమై లక్షణమై, సాక్షియు నగు రాముఁ దలఁపు సతతము మనసా. ౮౪

హృదయగుహాకాశాంతా, స్పదబిందూదర్పణమునఁ బ్రబలెడు కళలోఁ
బొదలెడి శ్రీభద్రాచల, సదనుని రాఘవునిఁ జూడు సతతము మనసా. ౮౫

హృదయకమలకర్ణికలోఁ, జను రని యోంకారనాదసంగతసీతా
హృదయారవిందభానుని, సదమలమతిఁ బొందు తుర్యసంగతి మనసా. ౮౬

జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తుల, విగ్రహములఁ బొంది యొనఁడు వెలిఁగించు మహా
దివ్యగ్రహుఁడెవఁడా సత్ప్రాణ, వ్యాగ్రుని రామునిఁ దలంపు మనిశము మనసా.

నాశనముగ గుణరహితా, కాశపరాకాశములు తగం గని తత్త్వా
కాశమహాకాశార్థా, కాశంబులలోన రాముఁ గనవే మనసా. ౮౮

మండితచంద్రార్కాగ్నానల, మండలములలో నఖండమండలమై పిం
డాండాజాండంబులలో, నిండిన రాముని భజింపు నెరయఁగ మనసా. ౮౯

ఘోరాంజనకూటములో, శ్రీరాముని జూచి యతని జెందుము విమలోం
కారస్వరూపుఁ డని యా, త్మారామస్వామి యని ముదంబున మనసా. ౯౦

అక్షరము లన్నియును రెం, డక్షరములుగాఁగఁ జూచి యవి మీఁదటి యే
కాక్షరమునఁ గూరిచి త, త్సాక్షిగ రాముని భజింపు సతతము మనసా. ౯౧

రూపములు మాయగాఁ గని, చూపుల లోఁ జూపుఁ జూచు చూపులు మఱియా
రూపులలో రూపును సీ, తాపతి నిజరూపుఁ జూడఁ దలఁపవె మనసా. ౯౨

తలఁపులు తలఁచెడివానిం, దలఁపులలో నుండువానిఁ దలఁపుఁ దగులకం
దలఁగిపవానిని నీలోఁ, దలపోయుము రాముఁ డని ముదంబున మనసా.

శబ్దోత్పత్తిస్థానము, శబ్దలయస్థలము వెదకి సమరసముగ నా
శబ్దములో శబ్దము వి, శ్శబ్దమనుచుఁ దలఁపు రామచంద్రుని మనసా. ౯౪

శబ్దము నంటక తగు ని,శ్శబ్దంబును గాక వానిసరస మరయుచుఁగ
శబ్దాతీతుం డై ని,శ్శబ్దుండగు రాముఁ దలఁపు సతతము మనసా. ౫౫
బ్రహ్మాండములు మహేశ,బ్రహ్మాదులుఁ జనినవెనుకఁ బరఁగెడు శబల
బ్రహ్మము నంటని రామ,బ్రహ్మము నెల్లపుడుఁ దలఁపు భక్తి న్మనసా. ౫౬
పిండాండబ్రహ్మాండము,లుండినఁ బోయిన జనించుచున్నఁ జెడక తా
నిండారి సకలమునకు న,ఖండుం డగురామభద్రుఁ గనవే మనసా. ౫౭
కలచంద్రసూర్య తారా,నల విద్యుల్లోచనాది నవతేజముల
న్వెలిఁగించుచు వెలుఁగుచులో, వెలిలోఁగలరాముఁబొంది వెలయుము మనసా.
ఆనంద మొందినపుడా, యానందముఁ బొందువాని నానందములో
నానందమైనవానిం, బూనిక రాముఁ డని యతనిఁ బొందుము మనసా.
ఏకఘటాకాశమును ము,రాకాశముఁ జేర్చి యది మహాకాశములో
లేకుండఁ జేసి యదియె చి,దాకాశముగాఁగ రామునరయుము మనసా.
పూనిక విషయానందం, బానందము గాదు సుప్తి యానందం బ
త్మానందముగా దరసి త,దానందానందు రాము నరయుము మనసా. ౬౧
అరయంగాఁ దనువులకును, గరణములకు నీవు మిగులఁ గారణమగుటన్
మఱి నీవకారణంబే, దొరతెలియవు రాముగాఁగ దొరకొని మనసా. ౬౨
తొల్లిటి తనువులు విడిచియు, నల్లన నీతనువునంటి యంటక మీఁదం
జెల్లంగలపురుషుని ని, యుల్లములో రాముఁగాఁగ నొగిఁగను మనసా. ౬౩
నిర్మలవృత్తిని సంచిత,కర్మము లటు ద్రోసి సమతకలిమి భవిష్య
త్కర్మము సేయక యిప్పటి, కర్మముఁ బెడఁబాసి రాముఁ గనవే మనసా.
జ్ఞానజ్ఞేయవిలక్షణు, నానావిధరూపకల్పనాతీతుం బ్ర
జ్ఞానస్వరూపు ఘను సీ,తానాయకుఁ బాయకెపుడుఁ దలఁపవె మనసా.
పలుకుల నంటక చూపులఁ, దలఁపుల నెడఁబాసి ప్రకృతి దాఁటి మనోబు
ద్ధులఁగడచి యంతయును దా, వెలిఁగించెడిరాముఁబొంది వెలయుము మనసా.
మఱపు లెఱుకచేయుచుఁ దా, నెఱిఁగిన వెఱ వెఱిఁగికొనుచు నెఱుకమఱపులన్
గుఱు తెఱుఁగుచు నెమిటఁదాఁ, బొరయుని శ్రీరామచంద్రుఁబొందుము మనసా.
తెలివికి వత్తై సకలముఁ, దెలియుచుఁ దనుఁ దెలిసినట్టిధీరులఁ దనలోఁ
గలుపుకొనుచు నేమిటఁ దాఁ, గలియని భద్రాద్రివాసుఁ గనవే మనసా.

సాగిన ముదియక తిట్టిన, వగఁజెందక పాపపుణ్యవర్తనలను బాఁ
దగులక యేమియు నంటక, నెగడెడు శ్రీరామచంద్రునిఁ గనుమనసా.
సాకారనిరాకారము, లేకాకారముగఁ జేసి యేకాలంబున్
సాకారుండై తనర ని,రాకారుం డైనరాము నరయుము మనసా. ౭౦
చనరాని చోటునకుఁ జని, కనరానిపదార్థములను గనుఁగొని యైనం
గొనరానిసుఖముఁ గైకొని, మనరాదా రామచంద్రు మఱవక మనసా.
అఱుగనియన్నముఁ జవిగొని, యఱికంటను గన్నుమూసి యానందముతోఁ
దఱుఁగనిసుఖమున నెన్నం, దెఱుఁగని భద్రాద్రివాసు నెఱుఁగుముమనసా.
నట్టనడిమిండె వెదకినఁ, బుట్టని వస్తువును జూచి భోగింపు మిఁకం
బుట్టని చావని గతి యీ, పట్టున రాఘవుఁడొసంగు బళి యని మనసా.
లేనిది లేనే లేదని, లేనిది యుండఁగని కలది లేదని యేమిం
గానిది సర్వం బానని, యానని భద్రాద్రిరాము నరయుము మనసా. ౭౪
కలిమియు లేమియు లేకం, గలకాలము లేక కలిగి కలిగియు లేకం
గలకలిమి లేమిగాఁ గని, కలియుము శ్రీరామభద్రుఁ గనుఁగొని మనసా.
అంకలదప్పులఁ బొరయక, శోకము మోహంబు లేక సూడిద యై యే
లోకమున లేక వెలిఁగెడు, యాకాలాతీతు రాము నరయుము మనసా.
స్త్రీపురుషనపుంసకఘన, రూపంబులు గాక విశ్వరూపము తానై
లోపల వెలుపలఁ గలచి, ద్రూపుని రాఘవునిఁ గనుము రూఢిగ మనసా.
పల్లెలఁ బట్టణములరం, జిల్లెడి కాఱడవులను విశేషగృహములం
దెల్లమిగ నొక్కగతి వి,లసిల్లెడి రాఘవునిఁ గనుము చెలువుగ మనసా. ౭౮
అలరు మనోవాక్కాయం,బుల నంటక జడములైన భూతేంద్రియముల్
వెలిఁగించుచు వానందా, వెలుఁగని రాఘవునిఁ గలసి వెలయుముమనసా.
సకలంబు జడముగాఁ గని, సకలేంద్రియసాక్షి యై ప్రసన్నుం డై నా
యకుఁడైన భద్రగిరినా,యకు నెఱఁగి భజింపు మఱవకిసిశముమనసా.
వటపిప్పలబీజంబుల, కుటజములుం............
పుటములుగొను భద్రాచల,తటమందిరుఁ డైనపరమధన్యుఁడు మనసా. ౮౧

అశ్వత్థము లీతనువులు, విశ్వములు నను స్తలోక విభులు జనములుఁ
శాశ్వత మని తలఁపక స, ర్వేశ్వరుఁ డగురామభద్రు నెఱుఁగుము మనసా.

ఏరాముఁ బొంది మరలఁగ, రారు మహాత్ము లిల కానిరంజను నీలో
నారాధింపుము తగ సీ, తారామస్వామిగాఁగఁ దలఁపుచు మనసా.

ఛాయారూపము చూడ్పన, నేయెడలను సాక్షి యగుచు నినుని పగిదిఁ దాఁ
బాయక విషయేంద్రియముల, డాయక వెలిఁగించురాముఁడాయుమనసా.

వెలుఁగుల కెల్ల వెలుంగై, వెలిఁగింపక వెలుఁగఁ బోక వెలుఁగుచుఁ దానే
వెలుఁగై యంతట వెలుఁగం, గలసీతారామభద్రుఁ గనుఁగొను మనసా.

గుణములఁ బొరయకను శిల, క్షణుఁడై యపరోక్షుఁడై ప్రకాశించెడి యా
ప్రణవార్థగమ్యు నారా, యణు సీతారామచంద్రు నరయుము మనసా. ౧౬

శంకింపక పంకింపక, సంకల్ప వికల్పములను జరుగక తగ నే
వంకకుఁ బోవక విగత క,ళంకుని భద్రాద్రి విభుఁ దలంపుము మనసా. ౧౭

అజ్ఞానతమముఁ బొరయక, ప్రజ్ఞానజ్యోతి యగుచుఁ బరఁగెడు రాముఁ
సుజ్ఞానముతో నీలోఁ, బ్రజ్ఞానముతోఁ దలంపు పాయక రామా. ౧౮

అమృత మమనస్క మవ్యయ, మమిత మనామయ మచింత్య మపరోక్ష మరూ
ప మమల మగమ్య తేజము, సమరస మగురాముఁ దలఁపు సతతముమనసా.

కారణ కార్యములకుఁ దాఁ, గారణమై కారణమును గడచి యవలి యోం
కారహాకారాంతరమునఁ, గేరెడు రాముని భజింపు కృతిగొని మనసా. ౨౦

నినుఁ గూడినందుకనయము, మునుకొన సంసారజలధి ముంచితి వీఁకనిఁ
దునిమెద భద్రాచలరా, మునిఁ గని విజ్ఞానఖడ్గమున నోమనసా. ౨౧

అజపాగాయత్రీమం, త్రజపంబున మించి సూరుతముల నడఁచితిఁ
భుజియించెదఁజూడుముమా, విజయరఘూద్వహునికరుణ వెలయఁగమనసా.

ఎనసి యనిత్యము లగునీ, తనుకరణంబులను గూడి తాపత్రయతో
యనిధిం గూలితి వీఁకనై, నను రాము పదాంబుజములు నమ్మవె మనసా.

నమమమకారాహంకా, రముల విడిచి రామచంద్రు రక్షకుఁగా ని
త్యముఁ దలఁచెద నీఁకసీప్రే, మ్యము నాకే మనుసరింప నవయఁగమనసా.

నీవలనఁ గదా నాకీ, జీవత్వము గలిగె నందుచే నంసారం
బావిర్భవించె నీఁక సీ, తావిభుఁ గొలుతు న్భవద్వధార్థము మనసా. ౨౫

ఏమాఱక నిన్నేలిన, రామునిఁ దలఁప నతఁడేమి రక్షింపఁడ......
.........ని, న్నేమని యిఁక నమ్మవచ్చు నిలలో మనసా. ౨౬

నీవనఁగ నెంత రాముని, సేవయొకించుకయు నాకు సిద్ధించినచో
భావనసె సంహరించెద, జీవత్వభ్రాంతి వీడిచి సిద్ధము మనసా. ౯౭
దేహము ....,మోహము తత్సాక్షి యగుచు మొదలై తగులై
దేహిప్రభుపైఁగలిగిన, నాహా బ్రదుకుమవుగద రయంబున మనసా. ౯౮
నీకన్నఁ దక్కువగు నీ, ప్రాకటవిషయేంద్రియముల పజ్జ మెలఁగుట
స్తోకవివేకమె తగదిఁకఁ, గాకుత్స్థాన్వయునిఁ గూడు గ్రక్కునమనసా. ౯౯
రాముని కరుణ నిజాత్మా,రాముఁడనై యుండెదను చిరంబుగ నిఁక నీ
వ్యామోహ మడిగి నాలో, వేమఱుఁ గలియుము నిరస్తవృత్తిని మనసా.
భంగమును బొందకుండు ను,రంగమతంగజపతంగరాజీవమహా
భృంగములరీతిఁ గువిషయ,సంగతిఁ దలఁపు మిఁక రామచంద్రునిమనసా.

ఇది పరిషత్పుస్తకభాండాగారములోని
3438 సంఖ్యగల తాళపత్రప్రతికిఁ బుత్రిక:
మట్టివాడలో సంపాదింపఁబడినది.

౧౦. శ్రీగిరిమల్లేశశతకము.

రామలింగార్యకవి.

—సీసపద్యములు.—

శ్రీపార్వతీదివ్యచిత్తాబ్జసారంగ సారంగదానవక్షణనభీమ
భీమాట్టహాస విభేదితాంధకపుర పురపూర్వదేవ సంహారణబాణ
బాణగృహద్వారపాలనవిధిదక్ష దక్షముఖధ్వంస ధరనివాస
వాసవపూజిత వరపాదరాజీవ రాజీవపదహార రాజమిత్ర
మిత్రచంద్రాగ్నినేత్ర యమిత్ర విశర, శరధితూణీరననుఁబ్రోవు స్ఫారహార
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧

మాణిక్యఖచిత సన్మంజులకుండల కుండలిభూష సద్గుణసముద్ర
ముద్రితాశాపాశ మునిమనస్సంచార చారణగణనుత చరణకమల
కమలాక్షపూజిత కమలసన్నిభనేత్ర నేత్రీభవ ... ...
... ...
విభవములొసంగి ననుఁబ్రోవు వేదవినుత,నుతజనాంభోజలోకబంధు ప్రకాశ
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౨

... ...స సత్ర ఖండిత దితిపుత్ర పావనచారిత్ర పాండుగాత్ర
విలసదాశానేత్ర వేదసంచయపత్ర కార్ముకీకృతగోత్ర కర్మసూత్ర
వర్ధితమునిగోత్ర వాసవనుతిపాత్ర హార్యగ్నిశశినేత్ర యక్షమిత్ర
నారాయణకళత్ర నరకపాలసుపాత్ర మహితవియచ్ఛత్ర మారజైత్ర
కలుషవల్లీలవిత్రభక్తాబ్జమిత్ర,పాలితచ్ఛాత్ర ననుఁ బ్రోవుపరమకృపను, రా॥

కైలాసగిరిగేహ ఖండితారిసమూహ పారదనిభదేహ భవ్యబాహ
పాటితగజదైత్య పరిశుద్ధశుభకృత్య మునిమనోజ్ఞాదిత్య వినుతసత్య
వందారుమందార సుందరాహిపహార మందరాగవిహార మహితధీర
భద్రర్క్షాట్టంఖాణ పాథోధిపత్తూణ మురవైరిబాణ భాసురకృపాణ
నీకువందనమొనరింతునీలకంఠ, విలసదాకల్పయశమిమ్ము వేగమాకు, రామ॥

శ్రీమహాలక్ష్మి సుస్థిర ఘనాంచితవేణి దర్పణగండ యేతలిరుఁబోణి
పూర్ణేందువదన యే పొలఁతి పల్లవపాణి రదనాభిభూతసన్మృదుసుపాణి
కమలాభనేత్ర యేకాంతాశిరోమణి సంపత్సముద్ర యేసరసవాణి
అబ్జగర్భునిఁ గన్నహరికిఁ బట్టపురాణి దారిద్ర్యభేదనోద్ధతకృపాణి
యట్టిశ్రీదేవిమముఁబ్రోచునట్లుభవదు, దారసత్త్వపరయొసఁగ వేధరనివేశ, రా॥

తారాహిపపటీరతారకతాశేశశరదభ్రకాంతిని సరకుగొనక
కర్పూరపారదకామపాలామలనీరేజకాంతిని నెఱపుతెన్ని
మందారమౌక్తికకుందాహావాళీనకాశాభ్రసామజకాంతిఁ దెగడి
తనరుచుప్రభలెల్లధాత్రినివిలసిల్లు భాసిల్లుభారతి భవ్యవాక్త్వ
త్త్వైభవమొసంగునట్లుగాభవదనుజ్ఞ, మొసఁగిరక్షింపవేడుచుంటిబసవనాథ, రామ॥

సర్వచరాచరజంతుజాలమునెల్ల సృష్టికర్త నటంచు సృష్టిచేసెఁ
నాత్మస్థమునఁ జేయు పాపపుణ్యంబుల ననుభవింపకతీర దంచు వ్రాసెఁ
దాని వ్రాసి నటన్న తగనిందరాకుండ విధిపూర్వకృతమను విధమొనర్చి
భాషాంగనాకుచపరిరంభదావందహృదయాబ్జుఁడైన యాసృష్టివిభుని
నెల్లవేళల సత్కృప నేలితయ్య, యట్టి నీకింక ననుఁబ్రోవ నధికభరమె, రామ॥

సకలజగంబుల సస్యతృణాదిని సర్వకాలముఁ బ్రోచుసాహసంబు
వటపత్రశాయివై వనధిలో నిద్రించి యవ్యయపదమంది యలరుచుంట
భానుకోటిప్రభాభాసుర దేహుఁడై విలసిల్లుచుండెడి విమలయశము
రమ్యకౌస్తుభరత్న రాజితుఁడై లక్ష్మి పరిణయంబైనట్టి భాగ్యరేఖ
నీవరంబున గాదె యీయఖిలవిభవ, మబ్జనేత్రునికబ్బుట యతనియందు, రామ॥

నీవరంబునఁగాదె దేవేంద్రునకు స్వర్గరాజ్యంబు గల్గుట రాజభూష
భవదనుగ్రహదృష్టి పాత్రుఁడై శేషాహి భోగవతీపురభోగమందె
నీకృపచేఁగాదె నెఱిఁగుబేరుండు దివ్య రాజరాజాభిఖ్యఁ దేజరిల్లెఁ
దావకకరుణాసుధారసపూరంబు నాపైనిఁ జిల్కించి నవ్యమహిమ
నేను విరచించుశతకంబునీకరాబ్జ, మందుఁబూబంతిరీతిగా నలరఁ బాల్పు, రా॥

దండధరోద్దండదర్పుష్టదైత్యారి గర్వాపహారణవిక్రమభుజుండు
కర్ణకుండలరత్నకాంతిచ్ఛటల్ గ్రమ్ము గండద్వయోన్నిద్రకాంతియుతుఁడు
భగునినేత్రము డుల్చి భారతివంచించి యగ్నిదేవుని జిహ్వాలంటఁ గోసి
దశదిశాపతులను దారుణగదనొత్తి భాస్కరుపంట్లూడిపడఁగ మొత్తి
యజ్ఞభంగంబుగావించి యలరువీర, భద్రుఁగన్నట్టి శంకర భద్రవాహ
రామలింగార్యపోష వద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧౦

హాలిఫాలమును జించి యారక్తమబ్జకరోటిని ద్రాగిన మేటి వీవు
బ్రహ్మమధ్యశిరంబు పటుతరగతిఁ ద్రుంచి మరలఁ దావేఁడిన మనిచినావు
ధళకంపుఁ డాకపాఁడు తారాఛలంబెత్త, నంగుష్ఠమున దర్ప మడఁచినావు

హరియు మోహినిగాఁగ నతనితో రతికేళిఁ గలసి సత్పుత్రుని గాంచినావు
ఇట్టి నీలీల లెన్న నే నెంతవాఁడఁ, గరుణ నన్నేలు సౌభాగ్యవరములొసఁగి, రా॥

శూరాదిదనుజప్రవీరబాధలకోడి బ్రహ్మాదిదేవతల్ ప్రస్తుతింప
దేవేశ భవదీయతేజం బొసంగిన వేమాఱు ఱెల్లులోఁ బ్రేమనుంచి
షట్పిండములుగాఁగ షట్కృత్తికలుఁ జూచి షడ్భావసహితలై సాఁకి రెలమిఁ
గాత్యాయనీదేవి కరుణతో షట్పిండములఁ బట్టి నొకటిమై ముఖమెలర్పఁ
బిల్లఁడై యొప్పి భవదాజ్ఞఁ బృథ్వి దనుజ, వంశములఁ గూల్చె సేనానివరదయాంక॥

అఖిలపురాణేతిహాసు వేదవ్యాసుఁ గవికుంజరాంకుశుఁ గాళిదాసు
దండిని భవభూతిఁ దగ శంకరాహ్వయు మల్హణబిల్హణమాఘకవుల
భట్టబాణు మయూరు భారవి వాల్మీకి భవ్యపండితరాయుఁ బ్రౌఢకవిని
శ్రీనాథు భాస్కరు శివభద్రు నలసాని పెద్దనార్య విభూషుఁ బ్రీతిసోమ
యాజిముఖ్యుల నిర్మలానల్పయశులఁ, జేసి రక్షించితివి గదా సిరిచెలంగ, రా॥

నవరత్నఖచితమా నవ్యకిరీటంబుఁ బేదవాఁడును దలఁ బెట్టు టెట్లు
దనుజారిపంచుసుధాపూర్ణకుంభంబు నల్పమనుజున కదబ్బు టెట్లు
జలదంబులో మించు సౌదామినీరేఖఁ గని కౌఁగిటను జేర్పఁ గలుగు టెట్లు
పుట్టుభోగులఁ జూచి పొరిఁబొరిఁ బొక్కెడి కష్టాత్ములకు సిరి గల్గు టెట్లు
గాన నీభక్తి లేనట్టి హీనమతికి, నెట్లు ప్రాపించు నీసేవ యెన్నిచూడ, రామ॥

ఛందోనిబంధము ల్చదివి చూడఁగ లేదు యతిగణప్రాసవిఖ్యాతి లేదు
అమరకాండత్రయం బభ్యసింపఁగ లేదు నచ్చుహల్లులభేదమరయ లేదు
కావ్యపంచకమైనఁ గడుఁ జూడఁగా లేదు కవిప్రసిద్ధార్థముల్గఱవ లేదు
శ్రీశంభుకృపచేతఁ జెప్పితిఁగాని నా శక్తిచేఁ గాదు నీశతకరచన
గాన మత్కృతి సుకవులహీనకరుణ, నెంచరెయ్యెడఁ జూచినఁ బంచవదన, రా॥

వసుధఁ గోమట్రాజువంశాబ్ధిచంద్రుండు శంకరాభిఖ్యుండు సాంద్రయశుఁడు
సకలవేదాగమశాస్త్రము ల్పరికించి శైవరాట్ప్రియుఁడని తలఁచి మదిని
వీరశైవాచారవిధి శివదీక్షచే లింగధారణమయ్యె లీలఁ దనర
దశరథాత్మజుఁడంత దశకంఠుఁ దెగటార్చి శ్రీపర్వత ప్రదక్షిణముఁ జేసె
నాప్రదక్షిణగతి నతఁడధికభక్తిఁ, జేసె యుష్మదనుగ్రహాశ్లిష్టుఁడగుచు, రా॥

ఆశంకరుఁడు బుచ్చమాంబను వరియించి కొమరు శేవుర నొకకూఁతుఁ బడసె
నందుఁ గనిష్ఠుండు నతిగుణాఢ్యత్ముండు సౌందర్యపరిభూతశంబరారి

యహితాంబునోద్ధతి కనిలమై విలసిల్లి నిఖిలమంత్రులలోన నిగ్గుదేలి
దానకర్ణుం డన ధాత్రిలోఁ బొగ డొంది, నాగయలింగంబు నయమహిమను
జుక్కమాంబనువరియించిశుభకరముగఁ, గొమరులనుమమ్ము నేర్పరఁగోరికనిమె॥
అందగ్రజుండును నతిగుణాఢ్యుఁడు వెంకయ్యాయనుపేర వెలసె భువిని
నక్షయంబగు శివదీక్షఁ జెన్నొందుచు నక్షయలింగంబునలరె ధాత్రి
భక్తికి ముంగొంగు పసిఁడిమై బసవయ్య భాసిల్లెసౌభాగ్యవతిని చేత
మంత్రమంత్రార్థము ల్మహినుచ్చరించుచు లక్ష్మీశలింగంబు లలివహించె
నెన్నవల్వరకన్న నేఁచిన్నవాఁడ, నన్నుఁ గృపతోడఁ బ్రోవుమా పన్నపోష॥
మద్గురుమూర్తియా మహినుద్భటారాధ్యవంశాబ్ధిచంద్రుండు వరగుణుండు
షట్చక్రసంధాని షట్కోశరిపుజేత షడ్భావరహితుండు షట్స్థలుండు
కల్మషం బనునంధకారంబునకు శుద్ధసుజ్ఞానదీపమై చూడఁబడును
బరవాదులకు నెల్ల భయదప్రతాపుఁడై వీరభద్రాఖ్యచే వెలసె ధాత్రి
నట్టి మద్గురుస్వామి నే ననుదినంబు, సంస్తవమొనర్తు దుర్వర్ణశైలవాస,రా॥
ఖండితంబుగఁ గాలకంఠుఁడే కర్తంచు దండిబౌద్ధులవాద నుండఁ జేసి
యిలవేదపద్ధతి నీశుఁడే కర్తంచుఁ బాంచరాత్రుల చర్చపదటఁ గలిపి
లోకత్రయాచార్య పాకతవిలసిల్లి పండితారాధ్యుండు భవ్యమహిమ
వాదించి పావకు వస్త్రాన సంధించి వరులింగ్లలేకుండ వరలఁ జేసె
నేత్రములుదీసిస్ఫురదూర్ధ్వనేత్రయుగము,వడసె నేమేనినుతియింతుఁ బండితార్య
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౨౦
అక్షయోజ్జ్వలభక్తిసాక్షికబసవని యక్షరంబులె కల్పవృక్షవితతి
యక్షరబసవనామాక్షరంబులు దల్చి పక్షివాహుఁడు లక్ష్మిఁ బరిణయించె
రక్షకాఖ్యబసవు నీక్షించుచున్నట్టి యక్షులులోకాభిరక్షణములు
అక్షీణశివపదాధ్యక్షమహోక్షాధిపాక్షరనిరతి మోక్షాస్పదంబు
గానబసవని నుతియింపఁగలరె పద్మ,జాచ్యుతాదిదేవతలారయావనిలోన,రా॥
బసవనీనామంబు పాటించి విన్నను బశువులకైనను బరఁగుభక్తి
బసవనీకథలెల్లఁ బాటించి నుడివినఁ బసిబాలురకునైన నెసఁగుభక్తి
బసవ నీనామంబు పాటించివ్రాసినఁ బతితులకైనను భక్తిగలుగు
బసవనీపదములఁ బ్రస్తుతిచేసినఁ బామరుకైనను భక్తిగలుగు
బసవబసవాయటన్నను బాపహరము,అట్టిబసవేశ్వరస్వామినభినుతింతు,రా॥

భక్తమండలికెల్ల భద్రగజోపము సుడివాలుమాచయ్య మహిమఁదలఁతుఁ
బరవాదులను జిహ్వవట్టి కోసినదిట్ట మాదిరాజయ్యను మదినిఁ గొల్తు
నంగుళంబులనొత్తి యమృతంబుఁ జూపిన యెడపదయప్పన్నయడుగులెంతు
గురుభక్తి వదలక గురుసతీహితబాంధవాళితోఁ గైలాసమలరి చేరు
నట్టి బిళ్లమరాజును ననుదినంబు, నాదుమదినిల్పినుతియింతు వేదతురగ, రా॥

కిన్నరబ్రహ్మయ్య కీర్తినుతించెదఁ గన్నడబ్రహ్మయ్యఁ గణుతిచేసి
కల్లిదేవయగారి గాదిలిబంటను గక్కయ్యగారింటి కర్మకరుఁడఁ
జిటితొండభర్తుని జేరి కీర్తించెద వడయనంబికిఁ జేతు వందనములు
గొడగూచి నామదిఁ గొనియాడుచుండెద నక్కమహాదేవికనుఁగుశరణు
ముగ్ధసంగయ్యగారికిముదమెలర్పఁ, బ్రణుతిచేతు సుసద్భక్తిపటిమ చెలఁగ, రా॥

మోళిగమారయ్య ముసిడిచౌడయ్యయు శూలదబ్రహ్మయ్య సురియచౌడు
బడవలబ్రహ్మయ్య బాబిరాజయ్యయు శివనాగమయ్యయు శివకరుండు
అల్లయ్య మధుపయ్య బల్లేశు మల్లయ్య గోడలమల్లయ్య గోహిరుండు
నాదిగాఁ గలయట్టి యమితగణావళి నూతనప్రమథుల నూలుకొల్పి
శరణుశరణంచుఁ ద్వత్పాదజలజమాత్మ, నిలిపినినుతింతునిత్యంబు నేర్పుమీఱ॥

పరఁగ నసంఖ్యాతప్రమథగణంబుల వర్ణించి లెక్కింప వశమె విధికి
భూతగణంబుల ముదముతో లెక్కింప నాదిశేషునకైన నగునె వశము
శుద్ధవైదికశైవసిద్ధాంతగణముల గణనకు శక్యంబు గాదు హరికి
రూఢప్రతాపసద్రుద్రగణంబులఁ బరికింపశక్యమే భారతికిని
నిట్టిగణసంఖ్యచేయఁగానిలనువశమె, పుండరీకాక్షబాణయంభోధితూణ, రా॥

పరఁగ శిలాదుఁడన్వరమునీంద్రుండు పుత్రసంతతిలేక పుడమిలోన
నావంతపాషాణ మాహారముగఁ జేసి నిన్నుఁగూర్చి తపంబు నెఱయఁజేయ
నాఋషితపమున కానందమునఁ బొంగి ప్రత్యక్షమై నీవు ప్రౌఢిమెఱయ
మెచ్చితి నీతపం బిచ్చెద వరమన్న నిద్దఱుతనయుల నీయు మనిన
నట్ల యగుఁగాక యని పోవ నంతలోనఁ, గొమరులిద్దఱుగలిగిరి కోర్కెదీర, రా॥

అందు జ్యేష్ఠుండగు నందీశ్వరుండును, మహానంది యనుపురి మహిమమించె
బరఁగ రెండవవాఁడు పర్వతాభిఖ్యుఁడు, నబ్జారిధరభవదంఘ్రియుగము
భజియించి మెప్పించి భర్గమహాదేవ నిజబంధుయుతముగా నీవు నాదు
శిరమున నిలుమన్న సిద్ధభక్తాళితోఁ బ్రమథబృందముతోడఁ బ్రమదమునను
వచ్చి నిల్చితి వయ్య నిర్వాణఫలద, పార్వతీనాథపాలితభక్తయూథ, రామ॥

నిజకాంతినిర్జితనీలమేఘంబయ్యుఁ బృథ్వీపీఠంబుచేఁ బృథులమయ్యు
నంబరంబె తన కధిక లింగముగాఁగ దశదిశల్వస్త్రసంతతి యుఁగాఁగ
నక్షత్రములుమూర్ధనవసుమాభనునింప సూర్యచంద్రులునేత్రశోభఁజెలఁగ
గుహలునానారంధ్రవిఖ్యాతిగస్పడఁజేయ వృక్షము లనురుహావృత్తిఁదెలుప
సత్ప్రియరూపంబుతోఁభువినధికగతిని,నున్న శ్రీగిరిమహిమ నేనెన్నఁగలనె, రామ॥
ఒకచాయస్వర్ణరచితోజ్జ్వలశిఖరంబు లొకవంక మాణిక్యనికరములును
నొకకైవ రజతమై యొప్పారుచుండును నొకదిక్కు తామ్రమై యొప్పుచుండు
వజ్రనిర్మితసౌధవాటిక లొకచోట మరకతసానుల మహిమలొకట
నొకయుక్తప్రాకార మొకవంక గోపుర మొకదండ నాలయమొప్పు దనర
మించు శ్రీగిరి మహిమ నేనెంచఁగలనె,గానఁ దోఁచిన యట్టుకుగణుతి సేతు
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిమల్లేశ శాంకరీశ. 30
మల్లికాకుండ సన్మహిమ యెంతనిచెప్ప భూతికుండోజ్జ్వలపుణ్యమెంత
వాగ్దేవికుండంబు వర్ణింపఁ దరమానె బ్రహ్మతీర్థము నెట్లు ప్రస్తుతింతు
రుద్రాక్షకుండంబు రూఢి యెంతని యెంతుఁ బంచధారలమహిమెంచవశమె
కోలాక్షకుండంబుఁ గొనియాడఁదరమానె శంఖకుండోజ్జ్వలసారమెంత
దివ్యతీర్థాన్వితంబైనభవ్యపర్వ,త ప్రభావమెంచంగ నాతరమె యీశ, రామ॥
సర్వమంగళ నీదు సామేన నొప్పఁగా నంది ముఖ్యులు ర్ముహుర్నుతు లొనర్పఁ
పద్మగర్భుఁడు నిత్యపంచాంగమును జెప్ప జలజనేత్రుఁడు పరాకులను దెల్ప
తుంబురునారదు ల్తంబుఱ మీటంగ గంధర్వభామినీగాన మమర
గీర్వాణకోటీరకీలితమణినీలబంభరవ్యాపితపదసరోజ
యుగళశంకరనిన్నునిజోత్తమాంగ,నిలయుఁ జేసిన పర్వతు నేభజింతు, రామ॥
శ్రీమల్లికార్జును సేవింతు నెప్పుడు భ్రామరి నెప్పొద్దుఁ బ్రస్తుతింతు
శిఖరేశ్వరుని నాత్మ సేవింతు సేవింతు గణపతిదేవుని గణుతిసేతు
వృద్ధమల్లన్నను సిద్ధంబు పూజింతు నిందుతీర్థము మదిఁ గొందు నెపుడు
హాటకేశ్వరు నింక నాత్మలోఁ దలపోతు సారంగవిభునినే సన్నుతింతుఁ
బరఁగ శ్రీశైలపట్టణవాసులైన, పారికాంక్షిగణంబును బ్రణుతిసేతు, రామ॥
చెలఁగి శ్రీగిరి నుతిచేయలేక మురారి సితవార్ధిలో శయ్య చేసెఁగాదె
పర్వతమహిమెంచఁ జాల్లకనుగదా భవిపూజలేకను బొగిలె విధియు
శ్రీగిరి మహిమను జెప్పలేకయుకదా శతధృతి జారుఁడై ధృతినివిడుట

కడు శ్రీగిరిమహిమ గణుతింపలేకను శేషాహి పాతాళసీమనుండె
నిట్టివారికిఁ దెలియనిగట్టు గుట్టు, పట్టి వర్ణింప వశమౌనె ప్రాకృతులకు, రా॥
శ్రీపర్వతము మోవఁ జిల్వఱేనికి భారమై తలల్వంచెను భీతుఁడగుచుఁ
బర్వతమ్మును మోయ భారమై భూకాంత యుత్తలపడుచు దాఁ బ్రహ్మనృపుల మొఱలిడి
పర్వతేంద్రుని మోవ భారమై కమఠంబు వీఁపు చెక్కలుగట్టి విసుగుచుండెఁ
బర్వతేంద్రుని మోవ భారమై దిక్కరులు దాఁ జంచలోద్ధతి నంటియుండె
నెంత భారంబొ తలిదండ్రు లెల్లఁ గనిరొ, మోచఁ ద్వత్కృపచేఁ గాదె యిట్టిబలము॥
ఈపర్వతముసాటి యిల మేరు వెట్లగు విల్లయి వంగిన వెల్తియుండ
నీపర్వతముసాటి యిలఁ గ్రౌంచ మెట్లగుఁ గ్రౌంచంబు గుహునిచేఁ జించఁబడియె
నీపర్వతము సాటి యిల వింధ్యాద్రియే వింధ్యాద్రి ఘటజుచే వినతమయ్యె
నీపర్వతముసాటి యిల మందరాద్రియే వైశాఖమై వార్ధి వరవఁబడియె
నేమి పర్వతసాదృశ్య మీనగానికి, గానరాదింక నే నెల్లఁ గణుతిసేతు, రామ॥
శ్రీపర్వతంబని చింతించిన౯ ముక్తిఁ గామధేను నింటికాఁపుగాదె
శ్రీపర్వతము నిజూడఁ జెలఁగడు గిరుసంతఁ బాపమంతయు విచ్చి పాఱిపోదె
శ్రీపర్వతేశ్వరశిఖరంబుఁ జూచిన విగత జన్మాడము వెలయు ధాత్రిఁ
బర్వతేశ్వరచిహ్నఁ బరికించి శరణన్నఁ బ్రహ్మపదమ్ములుగావె భాసురముగ
నట్టిపర్వతవరుఁడు నన్నధికకృపను, వైభవోపేతుఁ జేయును వసుధలోన॥
ఆదికాలమునాఁడు మారుఁడు కొల్వఁగ మెచ్చి యుండఁగ నంబిక యుబ్బుమతిని
మారుఁడెఱుఁగక యుండ మారు నేత్రములు మూఁడు నానందజలములు వఱదు గ్రమ్మెఁ
బడి వ్రేళ్ళ వెంబడిఁ బడిబిందువులు నాలఁ బదివిధంబులనను ల్పరఁగఁ బుట్టె
మారువిధి వజ్రియుమాదుని బ్రార్థింపంగ మూఁడులోకములందు మూఁడునదుల
నుండ వరమిచ్చె నీశ్వరుం డొప్పుమిగుల, నట్టివిధ మెన్నఁజాలరీ యవనిలోన॥
విష్ణుపద మనంతవిఖ్యాతిఁ గాంచెను వ్యోమకేశుఁడుగాఁడె సోముఁడరయ
నామహాదేవోత్తమాంగసంభవగంగ విష్ణుపదోద్భవవిఖ్యాతిఁ జెందెఁ
బామరు లాపదపథయని తెలియక హరిపదసంభవ యనిరి తలంతు
రీయర్థ మిట్లుండు నిదిగాన రెవ్వరు భ్రష్టులై నరకకూపంబులోన
మగ్నులగుచును దేజోవిభగ్నులగుచుఁ, జెడిరి ప్రజ్ఞావిహీనతజీర్ణయశులు, రా॥
తనచేయుధర్మంబు తనపాలి ధర్మమై కాచి రక్షించును గరుణతోడ
సత్యంబు కైవల్యసత్రమ్ము గాఁ జేయు శాంతమే భూషణచయము తనకుఁ

బరహితంబె శత్రుపటిమకు వాక్కు పరఁగ జ్ఞానము పాపవార్ధికట్ట
కరుణారసంబె పో కామితఫలదాయి యగును సదాచారంబె ముక్తిత్రోవ
నిరుపమానంద వైరాగ్యనిధికి సౌఖ్య,మబ్బుఁగా కన్యులకుఁగల్గుట వియుఁగల్ల
రామలింగార్యసోమ సద్రాజధామ, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౪౦

విమలగుణంబులే విఖ్యాతి జగతిలో నిందయగుం బిమ్ము నీతిపథము
పూర్ణవిద్యలు రాజపూజ్యుని గావించు గురుభక్తి విజ్ఞానగుణము నిచ్చు
సజ్జనసంగతి సన్మాన్యుఁ గావించుఁ గరుణగల్గుట ధర్మకారణంబు
సరసవాక్యంబులు సకియుల వలపించు సజ్జ స్త్రీని ధర్మయే హానిదెచ్చు
పరసులగువారు సత్పథసరణిఁదెలిపి, భువినిసర్వంతు రాజ్యాధిపూజ్యులగుచు॥

సకలసద్గుణధైర్యసంపన్నదరునకు సకలమురాచారసతినిగూర్చు
సౌందర్యవిభవలక్షణశాలి నాటికిఁ గడుఁ గురూపిని భర్తగా నొనర్చు
నిఖిలధర్మజ్ఞాన నిర్ణయోదారుని ధనహీనుఁగాఁ జేసి తాల్మియణఁచు
ధర్మశూన్యతనొంది తగుదుష్టునకుఁ జాల ధనము గల్గఁగఁ జేసి ఘనునిఁ జేయుఁ
గమలగర్భుఁడు నీవిధి కరుణమాలి, జరుపుచున్నాఁడు నీకృపగ ఆపవలయు॥

ఐశ్వర్యపరునకు ననుకూలసతిరాదు సదిగల్గఁ దనయులు నబ్బ రందు
సతిసుతుల్గలిగిన నతిదరిద్రుం డౌను ధనవంతుఁడైనను దగులు వ్యాధి
రోగహీనుండైనఁ ద్రాగగంజియు లేదు గం జున్న సుగుణంబు గుంజిపోను
సుగుణంబు గల్గినఁ జూడ నాయువు లేదు నాయువుగల్గిన నతఁ డన దగు
గాన విధి యిట్లు కల్పించెఁగరుణమాలి, కాచిరక్షింపభవదీయకరుణగాదె॥

తనయులపై కూర్మి తల్లిదండ్రులపైని గల్గనేర దదేమి కారణంబు
ఆలిపైఁ దనకున్న యనురక్తి కొంతైన నతిథిగణంబుపై నలర దేమి
విత్తార్జనంబుపై వెలసినతనవేడ్క ధర్మమార్గమునందుఁ దగులదేమి
తనవారిపైనున్న దాక్షిణ్యభావంబు భువి జీవకోటిపైఁ బొలయదేమి
తివిరిజీవులు నింద్రియాధీనులయ్యుఁ, దావకీయాంఘ్రిపద్మము గొలఁపరేమి॥

అతిలోభులను భిక్ష మడుగఁ బోవఁగరాదు నన్యాయవిత్తంబు నంటరాదు
చనువుమాలినవానిఁ జంకనెత్తుకొరాదు చెడి యున్నవారింటఁ జేరరాదు
తనదుసొమ్మొకరింట దాఁపఁబెట్టఁగరాదు తనకీర్తి తనుదానె తలఁపరాదు
వలవని సతిఁజూచి వలచి నవ్వఁగరాదు పిలువని పనులను మెలఁగరాదు
చెడుదురీగతినడచెడుపుడమిజనులు, అమృతగుణరంగధవ్యజటాస్థగంగ, రా॥

గుణ మెఱుంగని రాజుఁ గొల్వఁబోవఁగ రాదు గుఱుతెఱుంగని చెలిఁ గూడరాదు
కలఁత జరుగుచోటఁ గడు నిల్వఁగా రాదు నలఁత వేళల సతి నంటరాదు
కలుద్రావు వానితోఁ గలహింపఁగా రాదు పలుమాఱు బొంకులు పల్కరాదు
పవ్వంగ వాస్త్రంబు సల్పుచుండఁగ రాదు కోమటి సాక్షిగాఁ గోరరాదు
సరసమైనట్టి సత్పథసరణిదెలిసి, నడచిరేని యభాగ్యము ల్పడయుటరుదె॥
విత్తహీనుల కూఁగుత్తకుఁ బోరాదు పొత్తులకృషికిని హత్తరాదు
అండగన్నడ నూరనుండఁగోరఁగ రాదు హితు విరోధిని జేయ హితముగాదు
సర్పంబుతోఁ జెల్మి సల్పుచుండఁగ రాదు కొండెచోరులదండ నుండరాదు
అడుగ నిచ్చెడువేళ నాశకుఁ బోరాదు నల్పునితో హాస్య మాడరాదు
హర భవత్పదాంభోజము లాశ్రయించి, ముక్తిగనలేక మూర్ఖత మునుఁగరాదు॥
భూమి నాదని సర్వభూపతు ల్పలుకంగ ధరణీపతులఁ జూచి ధాత్రి నవ్వుఁ
దండ్రి పుత్రుని నెత్తి తగముద్దులాడఁగా జారకామిని నవ్వు సరసగరిమ
ధనవంతుఁడయ్యును ధర్మశూన్యత నొందు నరునివర్తనఁ జూచి నవ్వుధనము
వెన్నిచ్చి రణములో వెసఁ బాఱుబంటును జూచి మృత్యువు నవ్వుఁ జోద్యముగను
దుష్టవర్తన నడిచెడి ధూర్తుఁ జూచి, దండి యేప్రొద్దుఁ దలయూఁచి తనరనవ్వు॥
వక్కలాకులు మెక్క నక్క పోతున కేల చక్కనివనితకు జడత యేల
యంధున కందంబు నదియేల చూడఁగాఁ జెవిటికి గానంబు చెల్వదేల
మూర్ఖున కేటికి ముక్తిపదంబులు ధర్మశూన్యుల కేల దానగుణము
కఠినచిత్తున కేల కారుణ్యరసములు కులట పత్యాజ్ఞలఁ గుదురుటెట్లు
పరమఋషులకు సంసారభారమేల, భక్తి మిముఁగొల్చువారికి భయమదేల॥
పాముకూనకుఁ బాలు పరఁగంగఁ బోసిన విషగుణం బెడలునే వీసమైన
వేఁపచెట్టుకుఁ దేనె వేయేండ్లుపోసిన విఱుగునే తనచేఁదు వీసమైన
బుద్ధిహీనుని కెంత బోధగావించిన విజ్ఞానివిధముగా వినుటయెట్లు
జారను బతి యెంత చక్కఁగా బోధింప తనవృత్తి విడుచునే ధాత్రియందుఁ
గానభగవంతునినుఁగొల్చి కరుణఁబడయు, జీవి యమమందిరంబునఁ జేరుటెట్లు
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౫౦
కలిమి సంపూర్ణమౌకొలఁది ధర్మము లేని కలిమి గాదది పెద్ద కొలిమి గాని
పత్యాజ్ఞ మీఱుచుఁ బల్లదంబాడిన నాలుగాదది యెఱ్ఱతేలుగాని
సర్వజనవిరోధసత్పట్టణం బేని వీడుగాదది వల్లకాడుగాని
స్ఫురదళీకాలాపశోభఁ జెలంగెడి వాయిగాదది పాడునూయిగాని

నీకృప కపాత్రుఁడై ధాత్రి నెఱయునరుఁడు
నరుఁడుగాఁ డెన్నిచూడ వానరుఁడుగాని
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష
శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౧

పృథివి ముండ్లకు వాఁడి పెట్టిన దెవ్వఁడు పాముపండ్ల విషంబు వఱపె నెవఁడు
ధరణిపై సెలయేళ్లు త్రవ్వించిరెవ్వరు తేజంబునకు వేఁడి దెచ్చిరెవరు
కసవు నెవ్వ రుర్విపైఁ గల్పించినారిఁకఁ గనకంబునకుఁ బాయు గలిగెనెట్లు
నవనీతమతిమృదూన్నతిఁ జేసె రెవ్వరు నద్రికిఁ గాఠిన్య మలరు టేమి
సహజసిద్ధగుణంబులు సరసముగను, గాన కల్పింప నిల్చునే కాలమెల్ల, రా॥
సకలధర్మజ్ఞులై సర్వజ్ఞమతులయ్యు దానధర్మంబులఁ దగిలియుంట
పరసతికూటమి పాటిగా దనియెన్ని పరధనాపేక్ష యెప్పటికి లేక
యనృతవాక్యంబుల నాడక విఖ్యాత నాకొన్నవారికి నన్న మిడుచు
దేవతాబ్రాహ్మణార్తికదివ్యనిష్ఠయుఁ బుత్రసంతతిచేతఁ బొలుపుగనుట
సుగుణసంపత్తిసత్కీర్తిశోభగనుట, ప్రాగ్భవంబునమిముఁ గొల్చుఫలము కాదె॥
సర్వశుభాకర సర్వమంగళ మేన రాగి సొమ్ములు వెట్ట రమ్య మగునె
తల్లిలేకుండఁ దల్లి పెంచినబిడ్డ పెంపేల చేయువు పేదతనము
మోహంబుచేఁ గన్న మోహనిధితునకుఁ గట్టబట్టీయవు కటికితనము
సకలసౌభాగ్యముల్ స్వజనాళికీయవు జీవనామ మెవ్వఁడుఁ బరఁగు నీకు
నైన వారలభాగ్య మేసంయగఁ గలనె, వేఁడ నన్యంబు మోక్షంబె వేఁడువాఁడ॥
గజతురగాందోళికలు నొసంగుచుండఁగ గోరాజవాహ మేకోర్కె చెప్పుము
నవరత్నకాంచన నవ్యభూషలు దండ నురగభూషలు మేన నుంచు టేమి
దివ్యదుకూలము ల్దేజరిల్లుచునుండ గజచర్మధారిగాఁ గాఁగ నేమి
యిష్టపదార్థసంతుష్టి గల్గిననిఁక భిక్షాటనము సేయఁ బ్రీతి యేమి
లోభరీతిని భాగ్యంబులొకటు పఱచి, యున్న నిన్నెన్నఁగలనె యాపన్నరక్ష॥
పరభామ ముట్టనుపాయంబు గల్గదే లోకాపవాదకు లోఁగుఁగాక
బలహీను నధికుండు పరిభవింపఁగరాదె నిందింతురను భీతి నిలుచుఁగాక
యధికారి తా స్వార్థ మపహరింపఁగరాదె యది భంగపడఁ దక్క దనుటగాక
దొరలతో వైరంబు తొడఁగింపఁగా రాదె ప్రాణహానికి భయపడుట గాక
యవని దుర్మార్గవృత్తికి హానిగలదు, హాని లేకను వర్ధిల్లు నమలయశము, రామ॥

కాలికిఁ జెప్పట్టజో తెఱుంగనివారు పల్లకీ లెక్కడి ప్రౌఢిగనిరి
కట్టుగుడ్డయు లేక కడుఁ గృశించినవారు దివ్యాంబరప్రాప్తిఁ దేజరిలిరి
కుండకూ డెప్పుడుఁ గుడుచుచుండెడివారు బిరుదె తప్పేలల పెంపుగనిరి
తమిదంబలియు లేక తపసొనర్చెడివారు పరిపక్వకంబుల బలుపు గనిరి
బందిపోట్లను భీమనఁ బడ్డవారు, పెద్దలై వారు నేఁటికిఁ బేరుగనిరి, రామ॥
పదుగురు మెచ్చుచు బహుమతిచ్చెడు పెద్దఁ బనఁగొట్టువాఁడె పో బడవకొడుకు
సభలోనఁ గాల్చొండి చదువు చెప్పెడు పెద్దఁ జెప్పులెన్నడి వాఁడె ధగిడికొడుకు
ఒకరీతిఁగాఁ జూపి యొప్పుడను స్వేచ్ఛ వాఁడె పో ఉరుకుఁ గుండకుఁ బుట్టు రట్టడీఁడు
వసుఁ బీఁటపై పెద్దవడఁ ద్రోసి తాను గూర్చొను వాఁడెపో మోటుభడవ
ఫలము ఘనంబుగాఁ జెసెడివాఁడు కండ, లెన్నటికి నెమ్మఁ జేర రెండెంచిచూడ, రామ॥
చిక్కినపదంబుఁ జిదుకఁ జూచుచు గాక పలిసిన పసిపైని బాఱుదెప్పుడు
పీచుఁగు డొక్కలు వెల్లగించెడి నక్క జీవించు ప్రాణిపైఁ జేరఁబోదు
తెలిపేను నుసిపుర్వు తొలి యొనర్చునుగాని చెఱుపలే దెన్నటఁ జేవకట్టె
యీఁగ తాఁ బుంటిపై సీపిఁ బెట్టునుగాని మెఱుఁగైన మేనిపై మెలఁగ లేదు
దీనజనులను దుష్ప్రభు తిట్టుఁగాని, చొక్కి బలవంతుఁ గన్నెత్తిచూడ లేఁడు॥
గోవులఁ బసిఁగొట్టి కోసి మాంసము తిను మాలలు మేదినీపాలు రైరి
వీథిలో దాదులు పెనుకతోఁ బెద్దఁ బ్రాంతలం జెలు వీరమాత లైరి
యాకారిపుష్పిని నతిహీనము జాతులు పండితాధికులయ్యెఁ బ్రబలి రిలను
సర్వాంతములు లెట్టి పరధన ధన్యులై రాజపన్నానులై రహిఁ జెలంగి
రిల్లు మస్తాల ములగొను సంపత్ఫలా సత్తమకులంబు ములను నొత్తిగిల్లె
కాపులంగా ల్యాపాదు నద్రాజసుగుణ, ఘనుఁడ శ్రీగిరిమల్లేశ శంకరీశ. ౬౦
చిన్నవాఁడైనప్పుడుఁ జెలఁగి యొద్దుట పప్పంబు వర్షించు భవన మొకట
ఒంటి లేకము ధూమముహాలిమా నగ్నియు నల్లులు గుట్టెడు నవ్యశయ్య
నను బాయి కూడును ఘనపంకిలాంపలసరణియు ఘోరంపుజలము మఱియు
మానవాసహ్యమౌ మాసినబట్టయు దీప్తిహీనం బైన దీపకళిక
మాటువిసనట్టి పెండ్లము మఱియు నిట్టి, పదివిధంబులు దుఃఖసంపాదకములు॥
పట్టుపుదేహికి ఒట్టు లేక కృశింప బానిస కబ్బునే పట్టుచీర
పండు మంచము లేక ప్రభువు దుఃఖింపఁగా బఱు పబ్బ నేర్చునే బంటునకును
జప్పిఁడియుఁ జలిన పడు దినములఁ బిండివంటలపైని బ్రీతి దగునె

కుంభకోలయుఁ బట్టి కోరాడు దినములఁ బల్లకి యెక్కెడి భ్రాంతి తగునె
కాలవిపరీతమున భోగకాంక్ష విడువఁ, జాలకున్నను నగుదురు జగతియందు॥

కుక్కకు రత్నమండనరాజి యేటికి దర్పణమేల జాత్యంధునకును
శిరజాలి పూదండ విధవాంగనకు నేల కుమతికిఁ బుణ్యసద్గోష్ఠి యేల
మూర్ఖున కేటికి ముక్తి వాక్యంబులు కోపికి సౌజన్యగుణ మదేల
వ్యాళి నత్తేల ముక్కెఁడి దాసికి సౌందర్యవతి యేల షండునకును
జార కేలను విద్వత్తి సారమహిమ, కరినిభు కేల ప్రజలదుఃఖముల జోలి॥

గోవధార్జితదివ్యగోరోచనంబు రోగార్తున కొసఁగ మోక్షప్రాప్తి గలదె
ఫలయుక్తపాదపంబుల ద్రెంచి తత్ఫలతతి విప్రుల కీయఁ జతురుఁ డగునె
చెఱువులు ఖండించి చేలు గావించియుఁ జలివేంద్ర లుంచియు సరసుఁ డగునె
బలవంతమున నన్యభామలఁ గనలించి దంపతిపూజ గావింపఁ దగునె
యనృతముల నోట నెప్పుడు నాడుకొంచు, నతిథిఁ బోషింపఁ గల్గునే యధికఫలము॥

సారమేయము లొక్కసారిగా మొఱిఁగిన భయపడి తిరుగునే భద్రగజము
జంబుకంబు లక్కసమయమందు మొఱుంగఁ బెడబొబ్బలిడు నొక్కొ పెద్దమెకము
డేగలు నిజబలోద్వేగంబుఁ జూపిన సంచరింపక యున్నె సాళువంబు
సింహంబు లొక్కటై చెలరేఁగి ధ్వనిచేయ సాధ్వసం బందునే శరభమృగము
భువిని నిషధ నల్పులు ఘోరబలుని, బరిభవించినఁ దగ్గునే ప్రాభవంబు, రామ॥

జారునిభావంబు జారకుఁ దెలియును బాముల జాడలు పాము కెఱుక
తస్కరప్రాభవము తస్కరుం డెఱుఁగును నీరు పల్లంబైన నేల నెఱుఁగు
హింసాపరునివృత్తి హింసాపరుఁ డెఱుంగుఁ బిశునగుణంబులు పిశునుఁ డెఱుఁగుఁ
గడుఁ బతివ్రతబుద్ధి ఘనపతివ్రతగను మానిమానసవృత్తి మాని యెఱుఁగు
సజ్జనుఁ డెఱుంగు సజ్జనస్వాంతమహిమ, నిరుపమానంద వైరాగి నిన్నెఱుంగు॥

పైకంబు గూసినఁ గాకంబు గూయదె దంతివచ్చిన త్రోవ దుంతరాదె
మామిడి పూచిన మంకెన పూయదే తురగ మేగిన దారి ఖరము పోదె
సింహముల్ ధ్వనిచేయ శివములు గూయవే దొరలువచ్చిన త్రోవ దొంగ రాఁడె
నరులుండు గతిని వానరములు నుండవే ఘనవసంతము రాదె ఘర్మమట్ల
సుజనుగతి దుర్జనుం డంతశోభ నున్న, నెచ్చుతగ్గులు గల్గవే యెన్నిచూడ॥

ప్రాప్తించు నొకవేళఁ బాకశాసను కైన దైన్యయాచ్ఞావృత్తి దారుణముగ
నొకవేళ యమునకు నొనఁగూడు దుర్వారరణరంగమందుఁ బరాభవంబు

ప్రాపించు నొకవేళ భాగ్యవంతుని కైన భయదదారిద్ర్యసంబాధకంబు
రాగిల్లుఁ బండితరాయని కొకవేళ ధాత్రీశసభలలోఁ దప్పుమాట
గర్వపడియుంట భువిలోనఁ గాని మాట, యెట్టివారికి నొకవేళ నెగ్గు గలుగు॥
పటుసౌఖ్యవిభవసంపత్తియు లేక యే హీనంబు ప్రాప్తించు మానవునకు
నిరుపమ కెయ్యెడ నిష్టంబు లేక యే జగడంబు సమకూరు జగతియందు
ఘనకర్కశులనైనఁ గడుసమాధానంబు చేసి కార్యము బాగుచేయు రాక
దొరకెన్న దాలతు తోరంపుమూఁకనే మానంబు కోకనే మగువలకును
నోర్వలేక యే మనుజులీయుర్వియందుఁ, బరులమన్నంబు లెన్నుట ప్రౌఢగరిమ॥
గళలగ్న దివ్యముక్తాసరంబులు ద్రెంచు క్రోఁతి కాలందెలు గొలుకకున్న
తన్నగుండిలు సొచ్చి ధనమెల్లఁ గైకొని కంచంబు విడుచునే కరుణదలఁచి
వంటింటిలోనికి వడిఁ జొచ్చి శునకంబు కుడికుండ ముట్టక మరలిచనునె
చలువబట్టలె చాకి తొలనం బొనరించి మాలిన్య వసనము ల్గట్టకున్నె
ఘాత కొడిగట్టు మనుజుండు కరినబుద్ధి, సాధుబాధ యొనర్పఁడే క్షోణితలమున
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౭౦
కడుహీనగతి వారకాంత గణింపదే కుణపంబునకు వాహకులును లేరె
క్రోఁతి వెంబడి జనకోటి చరింపదే దండధరుం డెన్నుదండ రాఁడె
ఘనవాద్యఘోషము ల్గాంగికిరెన్నకు లేవె మాలఁడు భోజనము హిమగనఁడె
రాతిబొమ్మకు లేదె రత్నభూషణరాజి పోతుకు వెడఁదయౌ పొట్ట లేదె
దుర్నయుండైన ప్రభువుకుద్యోగమహిమ, నెంతవిభవంబు గలిగిననంతె ఫలము॥
మునుపున్న మాన్యము ల్మాంచకుండినఁజాలుఁ గొత్తవృత్తులు సమకూర్చినట్లు
మునుపున్న పడితరంబులు ముంచకుండెనా నిత్యోత్సవంబులు నెఱపినట్లు
వల దని కూయక పరు నీయనిచ్చెనా వడివత్సరగ్రాస మిడినయట్లు
దారుణంబున నన్యధన మంటకుండెనా సత్రంబు లెచ్చోటఁ జల్పినట్లు
కావరంబునఁ బరసతిఁ గవయకున్న, సకలసౌఖ్యద సద్వృత్తి జరపినట్లు॥
ఖండము ల్గావించి గానుగఁ బట్టిన నించుతీపి సుమంత డించనట్లు
కరపత్రమునఁ గోయ గట్టిరాళ్లనుదీయ శ్రీగంధవాసన చెడనియట్లు
శాణసంఘర్షణ సన్నంబులై రత్నవారంబు ఘనకాంతిఁ దేజినట్లు
పుటపాకతప్తమై పొలివోక పుత్తడి దాగంటఁ బడి వన్నె దాఁగనట్లు
నీచగతిఁ జెంది దాత తా నిజగుణంబు, విడువఁ డెన్నటఁ బ్రాణంబె విడుచుఁగాని॥

కాలరత్నముగాదె ఘనవసంతం బెన్న స్త్రీరత్న మరయంగా సీతగాదె
భాషామణియు కాదె భవ్యకవిత్వంబు వానరత్నముగాదె వారణాసి
విద్యకు రత్నంబు వినయసంపూర్తియు శౌర్యరత్నం బెన్న సవ్యసాచి
ధర్మరత్నంబగు దాతృత్వమహిమంబు రాజరత్నము గాదె రామమూర్తి
శక్తిరత్నంబు పార్వతి జగతియందు, దైవరత్నంబు నీవెకా తలఁచిచూడ॥

బహుజనపోషకభాగ్యుండు ప్రభుఁడగు నెద దాత్రి ఘరుడు లిలను లేరు
భూమి ఫణాతతి మోసిన యది సర్ప మొక్కఁ తుమ్మెలు లేవి చెన్నిచూడ
ఘనపర్వతం బెన్నఁ గనక గిరీంద్రంబె గండశైలము లెన్ని గలవుధాత్రి
మారుతం బెన్నఁగా మలయానిలంబె కా సుడిగాలి యేమి సౌఖ్యముఁ జేయు
దైవరాజన్న నీవెకా ధరను మిగుల, నెన్ని చిల్లరదేవళ్లు నెంచ లేవు, రామ॥

రాజరత్నంబగు రాముని నడవికిఁ బంపి కైకమ్మ యేభాగ్యమందె
సుగ్రీవురాజ్యంబు సుదతిని గొని లేచిపోవ్వ వాలి యే భోగమందె
సాధ్వీశిరోమణి జానకిఁ గొనిపోయి దశకంఠుఁడేపాటి దశనుబొందె
జనకాజ్ఞఁ దల్లిని నరగునఁ జంపిన పరశురాముం డేమి పదవిఁగాంచె
నిందమాత్రంబె వారికి నిలిచెఁగాని, సౌఖ్యమందంగఁజాలి రే జగతియందు॥

సత్యహరిశ్చంద్రు సంకటపెట్టిన కౌశికుం డేపాటి ఘనతగాంచె
ధర్మరాజును ద్యూతధర్మంబుచే నొంచి రారాజ దేపాటిరాజ్యమేలె
మానిని ద్రౌపది మానభంగము చేసి దుశ్శాసనుం డేమి తొడలు వెట్టె
నలచక్రవర్తిని నలయిక పొందించి కలిపురుషుం డేమి కలిమి గాంచెఁ
బరమశాంతుని సారంగధరుని కాళ్లు, నఱకఁగాఁజేసి చెలి యేమి కరముగాంచె॥

తాగడించెడు వేళ దారుణంబుగ జూపు యాచకు లేతేర నధికరోష
మడిగిన మాటయొగ్గ నర్థంబు లే దను నెడఘక పడియున్న చేచి తిట్టు
మఱిమఱి వేఁడిన మాట కేకుండుఁను విసిగి వా రేగిన వేయు మొత్తు
నుద్యోగదశచేత నూరూరి ప్రజలను గాసినొందఁగఁ జేసి ఘనధనంబు
గొంచుఁ దా మాఱుపెట్టి గోరనట్టి, లోభివర్ణింప నామది లోన లేదు, రా॥

వైశ్వదేవము చేసి వైసిమాలినఁ జూసి కేలువట్టిన ధర్మలీల యగునె
నింటిలో నతిథికి నిష్టాన్నములు పెట్టఁ బెఱయిండ్లఁ గన్నము వేయఁ దగునె
ప్రొద్దుమాపుల దేవపూజలు సేయుచు బందిపోటులువేయ భావ్యమగునె
నిత్యాగ్నిసంస్కారనిష్ఠయుండై ధాత్రి ననృతవాక్యంబుల నాడఁదగునె
యెగ్గుగావించు నరుఁ గాలుఁ డధికరోష, మునను దండించి నారకములను ద్రోయు॥

పదుగురు మెచ్చఁగాఁ బాడినయదె పాట యెవ్వరికి సాధ్యంబు గాదదియె కోట
విబుధనివాసమై వెలసినయదె పేఁట యంబికేశు భజించునదియె పూఁట
ఫలపుష్పదళగుచ్ఛ లలితమైనదితోఁట యతిథిపూజ లొనర్చుటదియె యూట
ధీరజాల్ముల కుపకార మైనదె మాట యాదటమెచ్చినయదియె యాట
యనివచింతురు పూజ్యులహర్నిశంబు, తెలియఁగ నేర్తురె మూర్ఖు లిహపరములు
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, వరదు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౮౦

పులిమీసములఁ బట్టి మెలివెట్టఁగావచ్చుఁ గాయంబుపై నాన గల్గకున్నఁ
బాముపాతల దన్ని బాసిల్లఁగావచ్చుఁ దల దీము నరుభీతి దలఁపకున్న
భయదసింహసటంబు పట్టి లాగఁగవచ్చుఁ బ్రాణహానికి భయపడకయున్న
గడుఁ బతివ్రతకరం బొడిసి పట్టఁగవచ్చుఁ గులహాని కార్తిలోఁ గొంకకున్న
నన్నిటికి రోయువాని కీపువనిత్తుండుఁ, జేయరానట్టిపనియేది చెప్పవయ్య॥

గుడిమ్రింగువానికి గుడిలోనిలింగంబు పిండివడియము వ్లె పేంపంబు
కడుదివాణపువస్తు వడిమ్రింగువానికిఁ దనపిస్తు మ్రింగుట దారుణంబె
పరగణాఁ గ్రోఁచెడు పాపాత్మునకు నొక్క పల్లెదోఁచఁగఁ గష్టమా చెపుము
బహుజనక్షేత్రము ల్పాడుచేసెడువాఁడు భటవృత్తి ముంచు టేపాటిదొడ్డ
సత్రముల రాల్లు గోయు నపాత్రులకును, నెంతవిభవంబు గలిగిన నేమిఫలము॥

పదుగుర నొప్పించి పన్ను లిచ్చుటకంటెఁ గష్టార్జితం బొక్క కాసుమేలు
ఘనవనంబులు గొట్టి కట్టుమేడలకంటె నింపైన యొకపంచటిల్లుమేలు
పాతకుం డిచ్చెడు భత్ష్యాదికముకంటె సజ్జనాగ్రణి యిచ్చు జావమేలు
ద్రోవలుగొట్టి సత్రావళి యిడుకంటె న్యాయార్జితాన్న మెంతైనఁ జాలుఁ
జపలుఁడై సకలయాత్రలుసల్పుకంటె, స్థిరతమీపూజ క్షణమైనఁ జేయమేలు॥

మనవిచేసిన పని మఱి యేమటంటివా సర్వజ్ఞతకు నట్టు జరగు నిపుడు
ధాతవ్రాసినవ్రాలు తప్పదటంటివా మునిసుతుఁ బ్రోచుట మొదలెసున్న
దుర్వారజననార్తిఁ ద్రోయలేవంటివా గరళంబుమ్రింగుట కల్లమాట
సకలలోకంబులు సమయింప సృజియింపఁ బెంపశక్తియుఁ గలప్రభులమతికి
నీకు నను బ్రోవ భారంబె బిగమతురగ, గావ నన్నుద్ధరింపు సౌఖ్యముగ నిపుడు॥

కనకగిరీంద్రంబు కార్ముకంబైయుండఁ దలపుత్తెవట్టుట తగునె నీకు
సామేనఁ బార్వతి చక్కనై యుండఁగా గయ్యాళిగంగ యేకారణంబు
రజతాద్రి నిలయమై రాజిల్లుచుండఁగా వల్లకాటికిఁ బోవు వాంఛయేమి

దేవాదిదేవత శ్రీవకులైయుండ దయ్యాలతోఁ బొత్తు తగవె నీకుఁ
[illegible] బు మెంచని తనయునీతి, నుత్ర్వాఁడవె నైన నే నెర్నువాఁడ, రా॥
[illegible] ము శ్రీశ పటంముఁ జేమను దలఁచినఁ గామినీమణు లను గలసి నావు
[illegible] నుంగనుఁ డని పాలె వేదములన్న మహినమూంగళ్యకమహిమ దెలిసెఁ
[illegible] మయుఁ దివంచుఁగను కెంచనొక భర్తుకొడుకు మూంసముఁదినఁగోర లేదె
[illegible] వాత్సల్యత పరఁగె నీయం దన లయకాసుఁ డనుఖ్యాతి లలి వహించె
[illegible] వనఁ శ్రేష్ఠ నష్టాని నరణి నాకుఁ, గానఁబడె దీవులివరంబు కరుణఁ జెప్పు॥
[illegible] శ్రీ స్వర [illegible] శయాగ్నికీలలు గని గంగ భంగతఁ గాంచుఁగాదె
[illegible] నాహానము భవత్పుత్రుముఖంబు నుగాంచి సామజభ్రాంతి చేఁ జంపుఁగాదె
[illegible] మూపని మోచు నెతిమయూరముఁ గాంచి సర్పభూషణరాజి జంకుఁగాదె
[illegible] త్వాయని భూతగణములు గాంచిన విభ్రాంతిపడి మోము వెల్లగాదె
యిట్టి కృహాచర్చలన్నియును [illegible] జాలకవిమంబు బ్రింగఁగాఁ జాలినావు॥
[illegible] నాంగికుచంబు మొదలె నీవంచునా మోఁకాలె శివుఁడని మ్రొక్కవలద
[illegible] చంబు హాయఁ డని కోటిపూజ [illegible] నీవని మది నుండవలద
[illegible] పని భావించి కొల్తునా నొంక్కరూ పని ప్రేమ వలద
[illegible] పటంచు సాగి మ్రొక్కెదమన్న నాకారశూన్యుఁడంచరయవలద
[illegible] పూజలుఁ [illegible] గృహతోడఁబ్రోవు మూమ్నాయతుంగ॥
[illegible] నీ [illegible] నకయుండు తనయు లకంచును ధనముగూర్చు
[illegible] జగతిస్పై మొనపు మనుచును వదలఁడు క్రోధంబు పరులపైని
[illegible] దినములు ధరణిపై నుందునో తుదకుఁ బోయెద వారితోఁ బదె పుడు
[illegible] పోయిన [illegible] దరువాక్క విమునంబు దాఁ బఁబోరు
[illegible] గంటనీరు, వ్యుచుండెకి తనవారి ప్రేమకల్ల, రా॥
[illegible] గానికొప్పులె గాని కర్మబాధంబులు కడకుఁ జనునె
[illegible] కిజలంబులు [illegible] మునిఁగిన నొడలివంటిన మట్టి సడలిపోనె
[illegible] తల కేగ సిద్ధించునే ముక్తి చిత్తసుద్ధియు లేని జీవులకును
[illegible] శివపూజ పొంగి చేయఁగ నేమి భావు రాశా పాశబద్ధులగుచుఁ
[illegible] గనలేక వంకదారిఁ, దిరుగుకీతిని నాత్మ నిజ దెలియలేరు
[illegible] రాజమూవ, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౦
[illegible] యటంచుఁ గను వచించుటె కాని కర్మఫలమ్ముఁ దాఁ గానలేఁడు
వేదాంతి నని తాను విజ్ఞవీఁగుటె కాని సుఖదుఃఖములచేత స్రుక్కుచుండు

బహు వేదశాస్త్రము ల్పఠనచేయుటె కాని దైవరాట్ఛివుఁ డని తలఁపలేఁడు
దానధర్మంబులు తగ నొనర్చుటె కాని సద్గుణంబులతోడఁ దొరసియుండు
డాంబికులు వీరు తమగుణాడంబరములు, మెచ్చఁ జెప్పుదు రుర్విపై మేరుధన్వ॥

సతిపతు లిద్దఱు సఖ్యంబు గావించి యెఱిఁగిరా గర్భం బదెప్పు డగునొ
నెలదప్ప గర్భంబు నిల్చె నందురు గాని యేపిల్లపుట్టునో యెఱుఁగ రెవరు
జైజననంబని వర్ణించుటే కాని యెన్నఁడో ప్రసవంబు నెఱుఁగ రెవరు
శిశువు కాధారమౌ స్త్రీకుచంబులపాల వేరీతిఁ బుట్టునో యెఱుఁగ రెవరు
ఏమి యెఱుఁగని తలిదండ్రులే మినమ్మ, మాయగా నెంప మిన్నెఁక మఱవరాము॥

నీరిలోఁ బుట్టిన నీరిలోఁ బెరిఁగిన నీరు తామరలోన నిలువనట్లు
లాజ్యమొత్తయుఁ ద్రావ నావంతమైనను నాజిహ్వ నాలుక నంటనట్లు
పరఁగఁ గుమ్మరపుర్వు పాకంబులోఁ బక్వపాకంబు పుర్వుపైఁ బాఱనట్లు
లద్దంబులోఁ జాయ లవి యెంత కన్పట్టి నద్దంబు కాచాయ యంటనట్లు
విమలవిజ్ఞాని సంసారవిధమునుండి, రాజశేఖర విన్నను రాజయోగి, రామలిం॥

పిపిరికాయలో పుర్వు పిపిరికాయలో చచ్చు నగ్నినాజ్యంబందె యగ్నియణఁగు
తేజస్తత్తజలంబు తేజంబు చల్లార్చు వారిసంభవవహ్ని వారి నడఁగు
భానుమయూఖము ల్భానునందే గ్రుంకు నిందునికళలన్ని యిందె సమయు
మూఢులు సంసార మోహవారిధిఁ బడి పారంబు ముట్టక భ్రష్టులైరి
జ్ఞానిహృత్పద్మకర్ణికాస్థానసంస్థ, తావకాకృతిఁ గని మోక్షధామునుండు॥

మూఁడాఱు వాకిళ్లు మూసి పైద్వారంబు తీసి తా దాఁటుచు దివ్యమైన
మూఁడుమూలలకొండ వేడుకతో నెక్కి మేడలో వెలిఁగెడు మేటిఁ జూచి
యక్షరంబులు నాల్గు నాఱు నేకము చేసి యక్షయపదవిఁ దా నంది మిగుల
సాలోక్య సారూప్య సామీప్య సాయుజ్య ఘనచతుర్వర్గ సత్కాంక్ష యొదవి
సకలమేకంబు గాఁ జేసి స్వాంతమందుఁ, బరము గనువాఁడె భువిలోనఁ బరమయోగి॥

ఈడపింగళనాడి యెగదీసి బిగఁబట్టి షట్కోశవైరుల సంహరించి
తనువుఁ బ్రాణంబును దత్త్వమందు లయించి తనువులోనున్నట్టి దైవ మెఱిఁగి
తనువుకోర్కు లడంచి తత్త్వశూన్యుండయ్యు బిందుద్వయంబున్న చంద మెఱిఁగి
శిరసులో మెలఁగెడు శీతాంశుఁ గనుఁగొని తత్క్షరామృతపానిత నరిమిగుల
హృదయసంవాసు నిన్నని ముదముతోడఁ
బ్రణవసంధానుఁ డగువాఁడె పరమయోగి

రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష
శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౮

తను వను కాననకులమధ్యంబున నాకు హంకారంబె యగుచు మృగము
మస్తిష్క మని యెంచి పారమేయంబులఁ గరణగుణంబునఁ గట్టిపెట్టి
సుషుమ్న గొలుసున ఘటిదాని బిగియించి వాయునిరోధంబు వలలఁ జేసి
కదలని ధైర్యంబు కాష్ఠకంబుగఁ జేసి నిశ్చల దృష్టిచే నిల్పి గుటియు
జ్ఞానగానప్రమోదంబుగ తమునొలిపి, తన్మృగవధంబుగాని మందత్వవిముక్తు॥
శివశివా యని విన్నఁ జతి మనసార్ను రాకవనరరసము ల్రాలి పోవ
భక్త నీమహిమంబు పలుకగాఁ జిరంగఁ గాంచి విభుటు తెల్లఁ గదిసిరారు
శంకర నీపదదాసరథ్యానికి కాలాంతావళి సమయంబు పొందఁగ దెపుడు
శ్రీరామ యని మెప్పుఁ జెందెఁ బతించిన శాస్త్రోక్తదకశాంతి యగుచు
స్థిరనారాయణుఁ మనుజకుల్యాతి కెది, సిరియు సంపదలబ్బు సుసిద్ధముగను, రా॥
జయ మేరుకోదండ జయ కాండకోదండ జయ శాంకరీధవ జయ మహేశ
జయ పాండురపుదేహ జయ వృషేశ్వరవాహ జయ జాహ్నవీధర జయ గిరీశ
జయ జనార్దనసఖ జయ ఖదీశ్వరతూణ జయ భక్తపరిపాల జయ గుణాంక
జయ జగదాధార జయ దేవతానాథ జయ నాగహార జయ సురేశ
జయ శశిశేఖర జయ కదంబకరుణ, మించన భ్రోవ శివవపమేటుఁ జేసి
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష. శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౯౯
శరణు మహాదేవ శాశ్వత యీశాన శంకర పరమాత్మ శరణు శరణు
దండము ఫాలాక్ష దైత్యారిపూజిత దండము మేరుకోదండ నీకు
వందనంబు బిడౌజవంద్య భక్తవనజబాంధవ యీశ వందనంబు
జోహారు లోకేశ జోహారు శశిశేఖర జోహారు గోరాజవాహ యభవ
నీకు జోహారు శతకములు ప్రాకటముగఁ, గొంటు సూరింతుఁ గైకొను కొమరరాజ
రామలింగార్యపోష సద్రాజభూష, శరణు శ్రీగిరిమల్లేశ శాంకరీశ. ౧౦౦

సంపూర్ణము.

(ఇది పరిషత్పుస్తకభాండాగారములోని 3551 సంఖ్యగలది)

ద్వితీయభాగము ముగిసెను.

కాకినాడ—ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తులో వెలకుదొరకు గ్రంథములు.

1	విప్రనారాయణచరిత్రము-చదలువాడ మల్లయ్యకవి	రు 0	8
2	కవిజనాశ్రయము-వేములవాడ భీమకవి	0	10
3	చంపూరామాయణము-ఋగ్వేదికవి వేంకటాచలపతికవి ...	1	0
4	నీతిసీసపద్యశతకము-తాళ్ళపాక పెదతిరుమలాచార్యుఁడు	0	2
5	జ్యోతిశ్శాస్త్రసారము-శ్రీమాన్ కపిస్థళం కృష్ణమాచార్యులుగారు ...	0	8
6	జ్ఞానప్రసూనాంబికాశతకము-శిష్టుసర్వశాస్త్రికవి	0	2
7	సర్వేశ్వరశతకము-యథావాక్కుల అన్నమయ్యగారు	0	3
8	యుద్ధమల్లుని బెజవాడ శిలాశాసనము- జ. రామయ్యపంతులుగారు . .	0	8
9	కావ్యాలంకారచూడామణి- విన్నకోట పెద్దయకవి	0	8
10	చంద్రభానుచరిత్రము-తరిగొప్పుల మల్లనకవి	1	0
11	అకారాద్యముద్రిత గ్రంథసూచిక	0	8
12	ప్రాకృతభాషోత్పత్తి-శ్రీమాన్ మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు ...	0	12
13	శివతత్త్వసారము-మల్లికార్జున పండితారాధ్యులు	0	12
14	Defencc of Literary Telugu జయంతి రామయ్యపంతులుగారు ...	0	8
15	శివరాత్రిమాహాత్మ్యము-శ్రీనాథమహాకవి	0	12
16	ఆర్యభాషావిభాగము-శ్రీమాన్ మేడేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు ...	0	8
17	Dravidian Lexicography జయంతి రామయ్యపంతులుగారు ...	0	1
18	హ్రస్వరంగములు-కొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు	0	8
19	నారసింహపురాణము—ఉత్తరభాగము-హరిభట్టు	1	0
20	మన్నారుదాస విలాసనాటకము—రంగాజమ్మ	0	8
21	జైమినిభారతము-వచనము-వేంకటకృష్ణప్పనాయఁడు ...	0	12
22	కాళిందీకన్యాపరిణయము (రెండుభాగములు) అహోబలపతి ...	1	4
23	రెడ్డినాఁటి రెండుశాసనములు	0	4
24	ఆంధ్రధాతుమాల	0	12
25	శాసనపద్యమంజరి	0	12
26	శతకసముచ్చయము (ప్రథమభాగము)	0	12
27	పరిషత్పుస్తకభాండాగారము. (ద్వితీయభాగము)	0	8
28	సూత్రాంధ్రవ్యాకరణములు—చిన్నయ్యసూరి	0	8
29	రసాభరణము—అనంతకవి.	0	8
30	చాటుధారాచమత్కారసారః- (సంస్కృతము)	0	8
31	ఉత్తరరామచరిత్రము-జయంతి రామయ్యపంతులుగారు ...	1	0
32	షోడశకుమారచరిత్రము-వెన్నెలకంటి అన్నయ	0	8
33	అమరుకము-సాంధ్రము-జయంతి రామయ్యపంతులుగారు ...	1	0
34	సాంబోపాఖ్యానము-రామరాజురంగప్పరాజు	1	0
35	హంససందేశము-కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారు	0	2
36	శతకసముచ్చయము (ద్వితీయభాగము)	0	10
37	రాయవాచకము	0	8

the Cocanada Printing works,Cocanada.